

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

Veres utvari és kamarai fényképsz. felvétele, Budapest

gróf Pejacsevich Péterné

Minden jog fenntartva.

EZÜSTHARMAT LEPTÉ BE A BORUS ÓSZI TÁJAT...

BALYI IMRE verse.

Zenéjét szerzetté: Zsemlye András.

Sok érzéssel, szabadon.

E-züst har-mel lep-te be a bo-rus ó-szi tá-jat, Szegény szí-ve-m majd meg-sza-kad, úgy vá-gyik u- tá- nad.
Úgy sze-ret-ném, ha egy-szer is meg-hall-gat-nál en-gem, El-mon-da-nám hogy mi- at- tad meny-nyil kell szen-ved-nem.

Lel-kennek is min-den vá-gya, víz-sza-jöt-töd e-pe-ke-dve vár-ja, Nem tu-dod te mit é-rez az, kit hűt-lenül el-hag-volta pár-ja!
Nincs zj-le-m-nincs nap-pa-lom, csak kin-ló-dás, gyó-tródás az é-let, Hi-á-ba szál a só-ho-lom, nem le-sz-e-ken boldog-u-ló-ka vé-léd!

Copyright 1933 by Zsemlye András, Szolnok.

Körte-keresztrejtvény

Megfejtési határidő: február hó 1

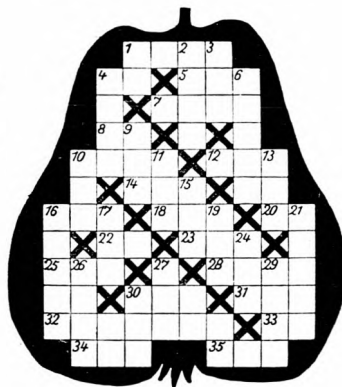
A jutalomban részesülők névsorát február hó 20-i számunkban közöljük

Vízszintes sorok:

- Isten, idegen nyelven.
- Északi nép
- Főzelék
- Világhírű opera címének első szava
- Igy irt az ősember
- Lóverseny-kifejezés
- Angol műnyszerelőnk nevének első része
- Levegő, latinul
- Meselak
- A villikirály is
- Figyelmeztető jelzés iratokon
- Sporteszköz
- Gabona
- Bibliai személy
- Útőszköz
- Betegség
- Soha, németül
- Híres uralkodónő
- C. T.
- Délafrikai nép
- Mezőgazdasági szerszám.

Függőleges sorok:

- Rövidítés, nevek előtt
- Rondelet, idegen nyelven
- Kóros elváltozás
- A Megváltó nevezte így magát (a latin szavak kezdőbetűi, miseruhák és oltárterítők monogramja)
- Francia műnyszerelőnk volt
- Egy betű hozzáadásával gör. kat. egyházi rang
- Évszak
- A bíróság előtt folyik
- Visszafelé: haló németül, fonetikusán
- Fém
- A ház része
- Van, idegen nyelven
- Vetik
- A bárány csinálja
- Ideiglenes nyugta
- Visszafelé: itéletvégrehajtó
- Rag
- Híres fürdőhely a francia Riviérán
- Te-trésze.

JUTALOMDIJAK:

1. és 2. díj: Heilig Harisnyaház (Budapest, Rákóczi-út 26.) egy-egy pár szelvénybarisnya-ajándéka.

3. díj: Juno kozmetikai intézet (Budapest, VI., Rákóczi-út 6.) arckrém, púder és szappan-ajándéka.

4. díj: Cadeau-eszközládegvár (Buda-

pest, VI., Izabella-u. 38.) negyedkilo-grammos díszdobozos bonbon-ajándéka.

5. és 6. díj: Korányi-gyógyszertár (Budapest, Népszínház-u. 22.) egy-egy Lili-krém, szappan, púder-ajándéka.

7., 8., 9. és 10. díj: Palásti László egy-egy regénye.

11. és 12. díj: egy-egy tégely »Szent Gellért-fürdőbalszam« a Radier vegyipar (Budapest, V., Süllő-u. 5.) gyártmánya.

13. és 14. díj: 3–3 előnyomatott szekrényesik.

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR: 1-ÉN, 10-ÉN ÉS 20-ÁN • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. KER., JÓKAI-UTCA 37 (BERLINI-TÉR SAROK) TELEFON: AUTOMATA 107-23 • POSTAFAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKÉSZÁMLA: 41.490
ELŐFIZETÉSI ÁR MAGYARORSZÁGON ÉS AUSZTRIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 24 PÉNGŐ, FÉLÉVRE 12 PÉNGŐ, NEGYEDÉVRE 7 PÉNGŐ.
BELGIUMBAN, FRANCIAORSZÁGBAN, NÉMETORSZÁGBAN, SVÁJCBAN ÉS OLASZORSZÁGBAN: EGÉSZ ÉVRE 30 PÉNGŐ, FÉLÉVRE 15 PÉNGŐ, CSEHSZLOVÁKIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 180 CSEHKORONA, FÉLÉVRE 90 CSEHKORONA, NEGYEDÉVRE 50 CSEHKORONA
ROMÁNIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 900 LEL, FÉLÉVRE 450 LEL, NEGYEDÉVRE 250 LEL, ANGLIÁBAN ÉS JUGOSZLÁVIÁBAN
EGÉSZ ÉVRE 40 PÉNGŐ, FÉLÉVRE 20 PÉNGŐ, AMERIKÁBAN EGÉSZ ÉVRE 8 DOLLÁR • EGYES SZÁM ÁRA 80 FILLÉR
ELŐFIZETÉSI ÁRA A MAGYAR GYERMEKEK LAPJA INGYEN MELLEKLETEVEL, EGYÜTT ÉVI 24 PÉNGŐ

Nyilt kérelem Gömbös Gyula miniszterelnök úrhoz

KEGYELMES URAM!

Hosszú és gyötrelmes felkeltusa után, álmatlan éjszakák vergődő nyugtalanságával a szivemben fogom kezembe a tollat, hogy Magyarország első tisztviselőjének, a felelős kormányelnöknek figyelmét tömörked munkája és gondja közepette is egy fájóan közérdekű kérdésre irányítsam, amely sürgős megoldást, gyors cselekvést kíván. Ha végigolvassa Excellenciád ezeket a nagyon megfontolt sorokat, amelyeknek papírra vetésében egyedül a méltányosság és az igazságszeretet vezérel, meg fogja bocsátani nekem a nyiltlevél feltűnőnek látszó formáját s meg fogja ismerni a szándék tisztasága mellett az ügy nemzeti és társadalmi jelentőségét. Jögcimem, amelyen megszólalok: az a hatalmas visszhang, amelyet el politikamentes lap minden szava a történelmi elhivatottságú magyar értelmiségre gyakorol, méntségem: a közérdeket szolgáló igazság, célom: sok tíz- és tízezer ember lelki megnyugtatása, a pislakoló reménytelenség sápadt lángjának a szeretet olajával való táplálása.

Az utolsó tíz esztendő alatt tenger viszontagság zordon kanyargóin botorkált a magyar sors. Perzselő nap elől olykor csak az országot akácfa alá menekülhetünk, zumarás téli éjszakákon gyakran csak az irtalom vetette meg szegényes ágyunkat. Arcunkról eltűnt a mosoly, ruhánk megvedlett, álmaink elmaradoztak. Kétségbeesés marcangolta a szívünket s volt úgy, hogy üvölténi kellett volna a keserűségtől, a vizasztalanságtól. Mégsem vesztettük el a hűtlünket. A közös szenvedés csak még jobban összekovacsolt bennünket, egymásra találtunk a balsorsban és kezet fogtunk, ottalmazó szeretettel öleltük át egymást s aki hitben, lélekben, meggyőződéssel gazdagabb volt a másiknál, tovább plántálta, megosztotta azt. Más megosztani való nem is volt. A földi javakból akkor kirekesztették a társadalom egyik legelhagyottabb osztályát, a köztisztviselőket. Mert rólok van szó, Kegyelmes Uram. Az állam és a törvényhatóságok hű szolgáiról, az ország ügyeinek rendbentartóiról, az igazságszolgáltatás katonáiról, a közműveltség őrtáloiról, akik egy mesterségesen felhízott gazdasági konjunktúrára félkezesített tombolása közben csak a rombolás jüriáit látták, amelyek ott rohantak megdöbent soraik között és csapatostul szedték az áldozatokat. Ez volt a tisztviselő-társadalom második nagy csata-vesztése, amelyet azóta sem tudott kiheverni.

Mikor aztán eltakarodtak a gazdasági élet területéről a kártevő vadvízek és a réginel jóval keskenyebb mederbe terelődjé a mindennapi élet, a szabályozás első áldozatai megint csak a tisztviselők lettek. Takarékoskodni, öszzesugorodni: — ez volt a jelszó és a nagy spórolást rajtuk kezdtek meg. Vízgáljuk csak meg, Kegyelmes Uram, milyen állapotban volt a tisztviselő-osztály, amikor az államháztartás szanálása címén a legelső fokozatban is csökkentették a jizetéseket.

Az úgynevezett konjunktúra felhajtottá az árakat. Élelmiszer, ruházati cikk, egyéb közszükséglet mértékeltelenül megrágult. A családós tisztviselő boldog volt, ha mindennapi megélhetése biztosítottnak látszott. Hogy a maga, a felesége és a gyermekei leronyolt ruháit, jeherneműit, háztartási holmijait feljirsítse, erre gondolni sem lehetett. Elérhetetlen álomként csillant meg el-elhomályosuló szemei előtt egy-egy fényes üzleti kirakat, ahol készruháik, meleg gyerekbundácskák voltak közszemlelve. Ruha? ... bunda? ... Mikor egy pár elviselt cipő megtalálása is probléma volt! Folt hátán jött: ezt a siralmas képet mutatta a tisztviselő-család a gazdasági leromlásnak abban az időszakában, amikor az elmúlt konjunktúra kihasználói még a gondtalanság párnáin pihentek. És jött a második fizetéscsökkentés, jött a nyugdíjasok, az özvegyek és árvák járandóságainak megszüktése ... a nélkülözés nőttön-nőtt, a gond állandó szállást csinált magának az egyre sivarabb, szegényebb tisztviselő-offthonokban. Havi száztöven és kétszáz pengő... Csak két gyermekre gondolva, futja-e ebből négy szaknak való élelem, négy embernek való ruhára, világtásra, jütésre, iskolázatásra, betegség esetén patikára, valami csekély szórakozásra? De ha mindjárt meg is duplázzuk az összeget és a középjízítésű tisztviselők társadalmi kötelezettségeit, kultúrigrényeit is figyelembe vesszük, hogyan lehetesen beosztani ezt a fizetést anélkül,

Legközelebbi számunkban négyoldalas szürtsablon-mellékletet és nyolcoldalas gyermeklapot adunk

hogy egész sora az elsőrendű szükségleteknek ne maradjon kielégítetlenül?

Ez a mi lapunk, Kegyelmes Uram, nemcsak a betűkön keresztül tart kapcsolatot a tisztviselő-társadalommal. Eszlendők óta nem mulik el nap, hogy a fővárosban és szerte az országban személy szerint is ne mutatkoznánk a veünk oly szoros és mély lelki rokonságban élő tisztviselő-családoknál, vagy hogy műhelyünkben ne üdvözöljünk őket. Ne méltóztassék túlzásnak vagy szerénytelenségnek venni, ha azt állítjuk, hogy nálunk aligha ismerik alaposabban a hivatalnokcsaládok életét, amely odahaza a négy fal közt folyik le. Vágyaik és kívánságaik itt fekszenek a tenyerünkön, épp úgy, mint panaszaik és sóhajtásaik. Tudjuk, mit veszítettek a multban, — Itz eszlendő alatt háromszor egymásután, — s tudjuk, mi minden hiányzik nekik a jelenben. De mindenekelőtt tudjuk azt, hogy a nemzethez való hűségükben, az állam iránti köteleltség-érzetükben a sors semmiféle csapása nem rendítheti meg őket. Családások és keserűségek ellenére, megpróbáltatások között is ott állnak kimagasló örhelyükön s éber szemmel vigyáznak arra a rendre, amely Nagyméltóságod céltudatos kormányzatának tartó-oszlopa. Ha kopott is a ruhájuk, ha a kemény sors démonjai lóholnak is a sarkukban, soha egy pillanatra nem fognak megfelekedni azokról a magasabb eszményekről, amelyeknek szívvel-lélekkel áldoznak a magyar lét fenntartása és biztosítása végett.

Kegyelmes Uram, félre ne méltóztassék érteni szavaimat... Teljes tudatában vagyok annak, hogy Nagyméltóságod a köztisztviselők páratlan munkásságát, kötelességtudását és ügyszeretetét csak úgy méltányolja, mint ezek a mély tisztelettel írott sorok. De talán mégsem volt egészen fölösleges bevilágítani a szomorúságnak, a vergődésnek és nélkülözésnek abba a rideg hajlékába, ahol az életlehetőségektől megfosztott tisztviselő gunnyaszt kesergő családjával. Az ország gazdasági ügyeinek rendezése során — s ez a mi alázatos kérésünk — keresse meg Excellenciád szíve azt a varázsvesszőt, amely megnyitja az epedve várt forrást, hogy végre némi enyhüléshez jussanak a tikkadt ajkak és egy kis táplálékot kapjanak a szikkadt remények. Ejtse módját Nagyméltóságod, hogy a tisztviselők lefaragott fizetését a régi mértékig egészítse ki az állam. Azok rengeteg gondot oszlatnának el, könnyek záporát állítandók el, egy kis derülve aranyoznák be az egyre hidegűlő, komoruló tisztviselő-lakásokat, rádóla áhítóztól vágyakat valóstítanának meg, amelyek kielégítése az egész társadalom érdeke, hiszen a tisztviselő pénzét — mint vizet a szivacs — nyomban

felszívja a forgalom s általa megtermékenyül a gazdasági élet.

Az az érzésem, hogy mikor ezzel a nyílt kérelemmel fordultam Kegyelmes Urhoz, egyben Magyarország miniszterelnökének szíve szerint is beszéltem. S ez a forrón dobogó magyar szív bizonyára magához öleli a megértésre, méltánylásra és szeretetre való tisztviselő-társadalmat. Az egész nemzet javát szolgáló nemes cselekedetért a legjobbak s leghívebbek hálája lesz a jutalom.

És hogy ne az én szavaim zárják le tizezreknek és tizezreknek itt tolmácsolt óhaját, engedje meg Nagyméltóságod, hogy az államkormányzás egyik halhatatlan mesterét, Bismarckot, a vaskancellárt idézzem. Mikor megkérdezte tőle, hogyan tud oly hosszú ideig kormányvon maradni és emellett minden társadalmi osztály bizalmával dicsekedni, ezt mondta:

— Van nekem egy titokzatos varázsszerem. Ha nyikorogni kezd a társadalmi gépezet kereké, előveszem ezt a varázsszert, aminek a neve: »szociális olajcsöpp.«

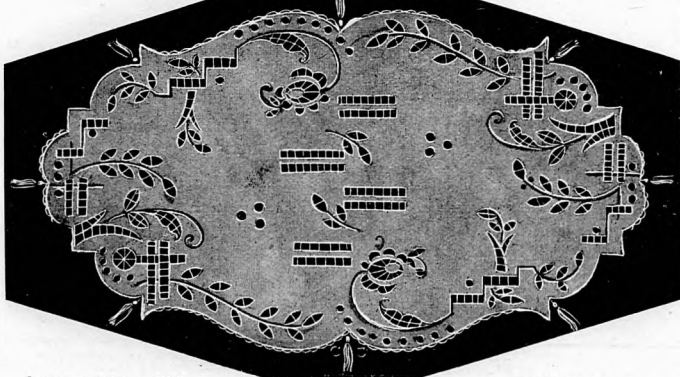
Ezt a bismarcki szociális olajcsöppet várja most Excellenciádtól a megtépett, elszegényedett és mégis oly heroikusan kiemelkedő tisztviselő-társadalom.

DISZNÓTOR

IRTA: PAPP JENŐ

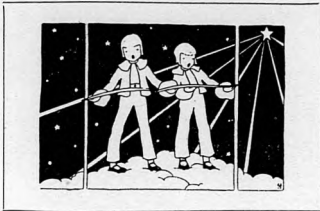
Isten veled város, politika, színház és szerkesztőség! Vonatra ülök és a hulló hóban elmegyek egy kis faluba. Bent fekszik ez a kis falu mélyen a békében, behavazva csenddel, körötte hóbundába takarózva alszanak a rétek. A sürgönydrótok erőfelel ritkán izgatottak, nem zúgnak-búgnak örökké, most meg éppen vastagok a hó alatt. Fent a dombon a falu fehér koronája: a kastély, amoda áll a falu pásztora: a torony, itt a szeszgyár óriási pipája: a kémény, balra dermedt erdők, felhős csúcsok, jobbra a Kőrös ezüst jege. A hosszú utca se nagyon változott. Se járdája, se villánya. De nincs az a betemetett út és nincs az a sötét falusi este, amelyben behűnyt szemmel is oda ne találnék a szülői házhoz. A puha hóban nem hallják a léptem, nesztelenül nyitok be a régi gyerekszobába, levetkőzöm, be-

bújok az ágyba, fülemre húzom a paplant és ébren várom meg a hajnalt, míg motoszkálni kezdenek a házban. Korán kelnek, anyám ébred fel elsőnek, meggyújtja a petróleum-lámpát, lehúzza a lángot s odasúgja apámnak: ne köhögj olyan hangosan, mert felébred a gyerek!... Kint a konyhában a lány készíti az edényeket a hízó vérenek, a hurkatöltőt most vette le a szegéről, elejt egy kést, pengék a kanalak, már ropog a kályhában a tűz, anyámék még mindig sütognak, keresik a borsot, szegfűszeget, apám szilvóriumot hoz be a kamrából,

Angolmadeira miliő

(ERMA terve)

felhajt egy pohárral és azt mondja:

— Hol késik már az a hentes?

Azt hiszik, hogy alszom. A késeket vizsgálják a lámpa fényénél, apámon a nagykabát, kezébe vesz egy húsvágó bárdot és az élet próbálja. Lábujjhegyen járnak, furcsa árnyékuk megnő a falon, anyám vastag hárszkezdőkben jön-megy. Olyan titokzatosak, mintha gyilkosságra készülénének, csak még éppen a böllér hiányzik, aki majd leszúrja szegény hízót. A paplan alatt didereg a testem, remeg a térdkalácsom, tanúja vagyok ennek a véres készülődésnek, hallok minden szót, tudom, hogy mi vár a hízóra és nem tudom megmenteni. Szeretnék kiugrani az ágyból, odarohanni az őlhoz, kinyitni az ajtót és rákiáltani szegény kocára, hogy menj, menekülj, az életedre törnek, rögtön itt a böllér, lefognak és leszúr-nak!

Hallom, hogy már be is lépett a hentes. Jó kemény időnk van, tanító úr! — mondja apámnak. Aztán megdicséri a szilvóriumot. No, még egy pohárral! Bátorságot önt magába a nyomorult! — gondolom magamban. Köszörszül utána a torkát, gyönyörrel s aztán azt mondja: na, most kezd-
jűk.

Bedugom a fülem a paplan alatt, de így is hallom, hogy szegény koca hogy visít a legények marka közt. Most... most sikolt utolsó, felveri a fél falut. A hörgést már ülve hallgatom. Most ölték meg. Magamra kapom a ruhámat, szememből kitörülöm a könnyet, felhúzó a kis gyerekcsizmát és odalopakodom a véres tett színhelyére, ahol fakanállal keverik a vért, már rakják a nagy mágyát, hurcolják az áldozatot, alágyujtanak, a láng fölcsap, lobog a szal-

ma, száll a pernye szerteszté a szűzi hóra s a hentesek kezűket melegítik, gyevillával rakják rá a szalmát. Kikapok, hogy miért nem alszom, gyereknek ilyenkor ágyban a helye s a boncolásnál, nyitva tartott számba a hentes beledugja a koca lenyisszantott farkát. Nevetnek, azt hiszem, a zuzmárás fák is engem nevetnek. Egész nap zeng a ház, húsvágók, bárdok, szekercék aprítják a húst, szeletelik a szalonnát, rottyog a zsír, fő az orra, sístereg a kolbász, küldik a kóstolókat, paprikás melegbort isznak és vidámak, mindenki kacag, mintha nem is gyilkosság, hanem valami örvendetes esemény történt volna.

Estefelé Esküllőről, Izsóapallagáról, Kőaljáról, Örvendről, Élesdről szekereken érkeznek a rokonok, komák, sógorok és testvérek: mind éhesek, mind hangosak, kurjongatnak, fagyott bajuszukkal engem is összecsókolnak, hájas tésztát, pogácsát követelnek édesanyámtól, aki szegény már alig áll a lábán és ilyeneket kérdeznak: mennyit adott? Szép zsirja van? Hát a szalonnája hány ujjni? Mennyit hagytatok a hasa aljából?... Rettenetes vidámság veri fel a házat, ünneplik apámat, hogy kitűnően etette, csodálkoznak, hogy milyen kevés kukorica fogyott el, dicsérik anyámat s egyik-másik megkérdi tőlem, hogy:

— Na, te kölyök, hát belőled mi lesz, ha megnősz!

Hol barackot kapok a fejemre, hol egy kis csipést az arcomra és hátul egy helyet a nagy asztalnál, ahol megkezdődik a boldogult elfogyasztása.

...Ó, ti felcsattanó pohárköszöntők, ti mámoros szónoklatok: vajjon megzendültök-e most is a falusi disznótorokon? Innen, a nagyvárosból hiába fülelek feletek, el kell mennem oda közetek, a béke falujába, hogy láthassam mégegyszer azt a vidám halotti ünnepet, arcotokon a jólét rózsáit, s hallhassam azt a diadalmi tort, amelyet az egyszerű élet ül a gondok fölött. S ha olyan boldogok vagytok még ma is vidéken, ha úgy tudtok még örülni a szép hasaalja-szalonnának, a bornak, friss kolbásznak, véres-, májashurkának s a disznótör fűszeres asztalának, akkor ne feledkezzetek meg rólunk se, akik örökre elszakadtunk ettől a boldog vidéki idiltől és ha marad egy kis kolbász, hurka és hájastészta: küldjete nekünk is egy kis kóstolót a felejthetetlen disznótorokról.

Tenger és temető

I R T A : S Z A B Ó D E Z S Ó

A két ló kényes-dacosan kapálta a földet a könnyű szekér előtt. Az öreg Patkóné már fenn ült a szekeren, ölében egy nagy elmozdított batyuuval. Háttul a saroglyában fel volt kötve a nagy láda. Ott ült már Patkó Mária is, a szokatlan utazás ünnepélyességével, az anyjával szemben a kis ülésben. Ő volt a dúsgazdag parasztszalad egyetlen lánya, a fiatal Balogh Feri friss felesége. Balogh Feri is kifordult a kapun. Komoly, szép fiatal arcát odafordította a fehérnépek felé:

— Nem lelem sehohsem. A jó Isten tudja, hova bűjt.

Felhős lett az asszonyok képe. Nagy szedelőzködésel újból leszálltak a szekérről. A gazda, az öreg Patkó István hányzotta, pedig miatta volt az egész utazási céció. Mikor a szekér előállott, még ott buzgózkodott a pakolozás körül. Megvizsgálta: biztosan áll-e a láda a saroglyában, gazda szemével végigbabrálta a szekeret, a lovakat, Egyszer aztán, az indulás pillanatában eltűnt. És a Feri hiába kutatta át a házat, az istállót, a pajtákat: nyoma sem volt.

Patkó István ökegyelme volt a szó ősi, széles palástú értelmében. Földtől, naptól, munkától koronázott parasztkirály, akinek neve nemcsak Visnyón: de súlyos volt az egész Bükkalján. Már apjától szép életet örökölt. De a viharos erejű férfi száz léttel lett az anyag lelke. És az életre lökött anyag halás volt a nagy megindítóhoz: pénz ragadt a pénzhez, föld ragadt a földhöz s Patkó István lassanként a Bükkalja leggazdagabb paraszta lett. A háború alatt a nagy vagyon még jobban megdagadt, mint a sok éleztős kenyér. Hanem a forradalmak után a halál azt mondta: — Túlnagy legény mér nekem ez a visnyói Patkó István. — És sunyi apró fogaival nekiesett a parasztkirály tudejének. Rágtá hétfőn, rágtá kedden, rágtá a többi napokon s az új héttel újból kezdte. Még vasárnapot sem tartott az istentelen. És a tölgycfa-fakadású, zömök, bikát megtorpanító hatalmas paraszt kezdett mássá lenni. Izmai megfogyatkozott, bőre feltáskásodott az eszegenyült testen, járása határozatlan lett, arcára kiizzott a csontkovács parazsa, szemében különös bolygó tűz kísértett. De nem hagyta magát, de azéltis dobbantott a halálnak, de fokozott lázzal végezte az élet műveit. Orvost nem hivatott, patikaszeret nem vett, testét nem kémelte. Jaj, de a munka hajlásai után néha napokig nem tudott kiegyenesedni. — Milyen furcsa görbe ember vagy, — rikácsolta a halál. — Látod, hogy én vagyok a legény a csárdában.

Egyszer aztan ágynak esett. Csúf kriptás köhögéssel kongatta a halál a koporsót mellében és nagy lázai voltak. Mégis — tudtán kívül — orvost kellett hívni. A szilvási doktor nagyon csóválta a fejét, mert tudta, hogy a parasztkirálynál megfizetik ezt a fáradságot. Aztán kijelentette, hogy a nehéz visnyói telet nem bírni ki a beteg. Le kell vinni Olaszország lanyaiba mosoglyasába. A nyugalom, a nap, a látgy levegő újból embert csinálnak belőle.

Nagy leülés történt a Patkócsaládban erre a tanácsra. Eleinte nem akartak binni a füleiknek, hogy ilyen nagvságos, méltóságos, kegyelmes szert lehet ajánlani egy paraszti halál ellen. Életért menni Olaszországba, a Riviérára, vagy hogy a fenébe hívják!

Tavaly a szilvási gróf feleségének, a kegyelmes Tiratelli grófnénak ajánlotta ezt az orvos. És most ők is ott keresnek gyógyulást, ők, akiknek minden: apja földfelé hajló, uraknak kalapot emelő, papnak kezén-járó paraszt volt. De már tetszett is nekik a haragos tanács: a föld gögje, a pénz: szőge odaduzzadt a halál orra elé. Hiszen a fiatalok is csak féltéves házasok, haál lássanak ők is világot, van miből. Hány úri pár megy oda, akik egy napig sem tudnának enni adni az ő malacikknak. És mikor az orvos megmondta, hogy ő egy pár nap mulva már úgysis lesz a feleségével Olaszországba, ott jó helyet fog csinálni nekik és várja őket: az egész család beadta a derekát. Csak az öreg nem akart hallani a dolog felől. Majd meggyógyítja őt a forralt bor, a szilvórium, a bolza-tea s a munka: a földdel bajoskodó, földet üelő drága munka. De egy hajnalban nagyon rázta a halál. Felkelt, kíváncszorgott a tornácra. Köhécselt, köhécselt s nézte az udvart, a telket, a falut. És amint cs-paraszti teste érezte a violák illatát, hallotta a felébredt tehének csendes harapását, látta a leánya piros kendőjét egy szegen és beszúrta a mezőkről idesírő szénaszagot: meglátta, hogy ezt az életet érdemes mindennel megfizetni. Nagy dacos-bús biccentéssel ráhagyta a családjá akarattat.

A család nyugtalanul, az ismeretlen felé ijedő arccal ment vissza a házba. Az öregasszony szelid hívással kérelt:

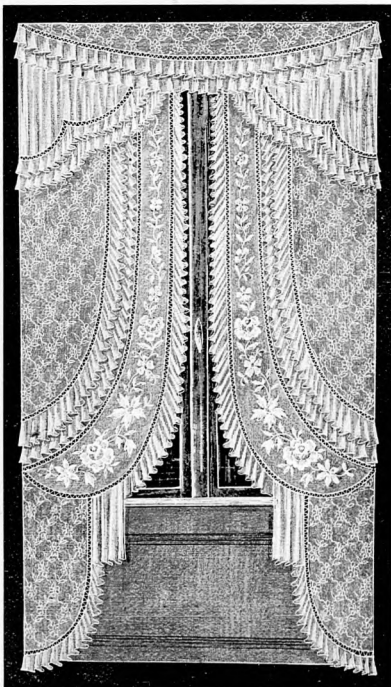
— Pista, Pista te, hoi a csudába vagy?

Senki sem felelt. A ház, az udvar hallgattak. De mikor szétkerestek a hátulso nagy kertben, valahonnan köhécselés hallatszott. Az öregasszony nagy haragos szeretettel korholta:

— Pista te, merre kajatsz? Még elkésünk, né!

Ünnepi ruhában, fekete magyar kalappal a fején: Patkó István egy kórtefa előtt állott. A gyümölcsök már kiaranylottak a megriborult lombok közül s nehéz illatban mondták a föld dús szeretetét. Az öreg nehéz szavakkal szolt:

— Valani bántja ezt a fát. Terem, terem, de én látom, hogy már sínylik valamiben. Talán egy

Szárnyasfüggöny (Wieg Testvérek terve)

kis trágya a gyökere körül segíteni fog.

— Apám, siessen, lekésünk a vonatról, — sürgette Balogh Feri.

Az öreg megtárgalt eres-kék szemeiben nagy csodálkozás volt:

— A vonatról? — kérdezte különös, távoli hangon.

Aztán megrezgett. Súlyos megadással mondta:

— Menjünk, hát menjünk.

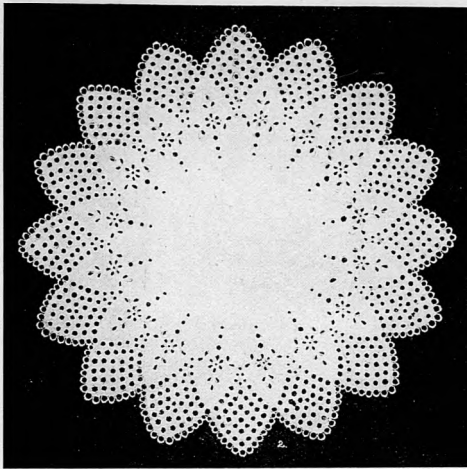
Ment, ment a lovatlan vas-kocsi, vitte a parasztkirályt idegen tarlók felé. Patkó István behúzódott a harmadik osztály egyik szegletébe, behúzódott a bánatába, hallgatott. Öreg kék szemei szürkév homályosulva, látástalanul fordultak a domború világ felé.

Az övéi aggódó kérdéseire, anyáskodó busogatásaira röviden, egy-két szóval, vagy egy néma legyintéssel felelt. Az elemőzsiás batyuból sem igen fogyasztott. Unott és szomorú volt. Mint aki elvesztette létezés értelmét. Mint akinek mindegy már minden.

Egyszer mégis visszajött arcára a régi családba nőtt, földbe nőtt, jövőbe nőtt apa-parasz. A vonat már közel loholt Trieszt felé, gyertyátlan sűrű éjszakában. Az öreg Patkóné, előre hullatva fejét, bölcsös ringásokkal aludt. Az öreg úr kiment. A fiatalok felhasználták ezt az alkalmat s egy rég esedékes nagy csókban tapadtak össze. Az öreg már visszatért, de a két egybezuhogott fiatal fejtől nem tudott a helyéhez férni. Állt és várt. Azok aztán egyszer csak megérezték a vén test árnyékát, szétrebbentek. Máskor, ha effélen kapta őket az öreg úr, rájuk zsémbelt, hogy az efféle hagyják akkorra, mikor maguk vannak, rendes ember nem végzi piacon az ilyesmit. Most hallgatagszeliden helyére ült. Nézte, nézte a fiatal párt. Szemei felkékültek s valami távoli emlékeztetett lányneleggét őket.

Az ajkára is szűrődött valami mosolygás-féle. Kinyújtotta jobb kezét, megsimította vele lánya fonatos szép barna haját. Csendes hangon mondta:

— Aztán a füzek mellé jövőben rozsozt vessetek. Már öt éve nem volt rozsozt bevetve. Pe-

Csillagmintájú mília

(Wieg Testvérek terve)

Az orvos, aki már gyermekkori kátéjából tudta, hogy az ember két részből áll: úgymint lélekből és testből, lelki kúrával is próbált offenzíválni a halál ellen. Nem vitte át őket egyenesen Nervibe, hanem megmutogatta előbb Génua bámulnivalóit. Hadd szórakozzék a beteg, hiszen emlékezett, hogy első orvosi vizsgáján igen sok jót kellett mondania a helyes lelki elfoglaltság jó hatásáról. Először is a kikötőbe vitte őket. A parasztkirály most látott először tengert, mert az úton az éjszaka ellopta előlük a kilátást. Patkó István nézte a vizet és hallgatott. De lefelé súlyosodott homlokán látszott, hogy valami gondolat küzködik benne. Arcán olyan tévova szorongás volt, mint mikor valaki az utat keresi. Egyszer csak megszólalt:

— Aztán, doktor úr, így víz ez mind tovább is?

— Bizony, bátyámuram, ez mind víz.

Az öreg furcsa, gyanús szemeket szűrt az orvosba:

— Aztán minek az a sok víz? Hát hol terem itt a kenyér?

Az orvos kacagott:

— Bizony, bátyám, itt kevés terem.

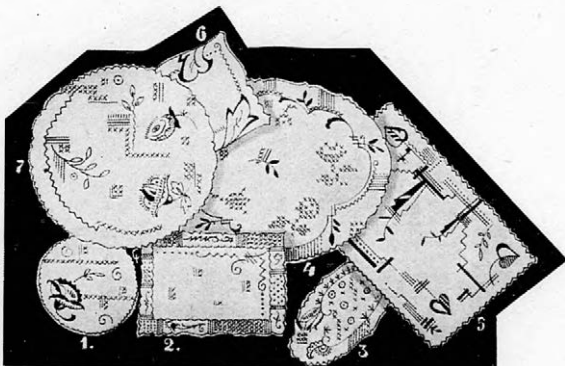
— Hát akkor mehetünk, — mondta az öreg és hatat fordított a tengernek.

Fáradtan, lelógó fejjel baktatott a társaság szélén. Az orvos alig tudta odahúzni figyelmét valamire. Nagy bajjal evickéltek a szűk utcák szörnyű tolongásában, melyek büdösek és árnyékosak voltak. Az ablakokon s az utcán áthúzott köteleken ezrivel lógott a száradó fehérmemű. Patkó Mária, amint a sok fehér férfi lábszár rángott, vonaglott, illetlenkedett a széiben, elpiroit és odadugta arcát a Feri melléhez. Az öregasszonyból ki is pattogott a tisztesség:

— A fene egye meg a sok ségventelenjét, más tisztességes ember eldugja az efféléjét.

*

Megerkeztek Nervibe. Az orvos nagyon kedves kis lakást szerzett nekik a tengerparti sétány keleti végén, egy kis villában, a saját lakásuk szomszédságában. A két fiatal nem lehetett viszaratani. Éppen hogy egy kicsit rendezték magukat s futottak ki a tengerhez. Az orvosék is elbűcsüzködtek dél-

Modern mintájú tálcakendők

(ERMA terve)

utárig. Az öreg odaállott az ablakhoz. Nagyon szomorú volt az arca:

— Sok a víz, igen sok a víz, — motyogta. — Fene egy ország.

Aztán úgy ruhástól végigdült egy ágyon. Nemsokára mélyen aludt. Az öregasszony, mint egy fészke fölött lebegő anyamadar, kibontott imával örködött megronsolt vén társa fölött.

Az öreg úr eleinte aludt éjjel-nappal. Künn a sétányon a padon, otthon a tengerre hajló erkélyen, benn a házban, evés közben az asztalnál, még a lábán is, séta közben: mindegyre felógott a feje és elszunnyadt. Az orvos ezt igen jó jelnek mondta s a család örvendő halkulással vette körül az alvó király álmát. De úgy nyolc-tíz nap mulva már éjjel is meg-megszakadozott az álma. A köhögés is nagyobb erővel tért vissza. De ami legjobban szomorította az övét: az a végtelen, tömör szomorúság volt, mely szünet nélkül nyomta az öreget. Mintha valami nagy, fekete szárny árnyéka borult volna rá. Régebben morcos volt az öreg úr, tele mennydörgéssel, villámmal, futó zivatarokkal. Leigért naponta vagy kétszáz nyaklevest s béresgyerekek, szolgálók kapott is belőle. De voltak nagy, széles napsütései, amikor ravasz szemében huncut apró fényességök csillogtak, bajusza tövére serkedt a jó mosolygás zsírja és ezer apró kötekedésben tudta jólesővé csiklandani a hozzátartozói életét. Most fájdalmasan szelíd volt. Mindenne igent biccentett vagy mindegyet legyintett. De semmi sem tudta felderíteni, de szürkére borult életen semilyen szín sem villant át. És a nézése olyan üres, olyan tág volt, mintha szeméi elhagyatott ház roskadt ablakai lennének.

A kosztal is sok baja volt. Pedig a két asszony buzgón bajoskodott a konyhával, csakhogy az otthoni falatokat teremtsék az öreg úr köré. Mikor az első ebédnél tányéra mellé tették a zsemle-szerű olasz kenyert, úgy nézte, mint a komondor az este homályló idegen tárgyat. Aztán megtörte, feléje szimatolt s ujjai közt polyvává morzsolta. Egyszerre csak elnedvesedtek a szeméi. Messzi, nagyon messzi néztek. — Nem az igazi, látszik, hogy vízen terem a kenyérük, — mondta szomorúan. Aznap egy falatot sem lehetett belé diktálni.

De a nagy ijedelem másnap esett a családra. Mikor reggelizni akartak, észreveszik, hogy az öreg nincs sehol. Kiszaladtak a sétányra, hátha ott ül egy padon.

Sehol, sehol. Most már felverték az orvosokat is és együtt keresték. Még a fiatal asszonyka is velük jött nyugtalanlankodni. Órákig keresték: hiába. Már lezuhanó súlyos harang volt az öregasszony szíve. Egyszer aztán, az orvos kérdezősködéseire, egy boltja előtt pihenő fűszeres jelt adott, hogy olyanféle ember ment Sant' Ilario felé a hegyi úton. Arra vetették magukat. Hát a hegyoldalon, a nap vidám sátorában: Patkó István egy kertben gyomlált, egy őszi ágyás közepén.

— Pista, Pista lelkem, mit csinálsz? Mi itt majd meghalunk miattad, — siránkozott az öregasszony.

Az öreg rámutatott a kitépett gazcsomóra:

— Ni, hogy elszaporodott az ebadta. Még elnyomja ezt a szegény saláttát.

Az orvos okos, nyugodt szavakkal kezdte borogatni az öreget. Hogy nem lett volna szabad ilyen nyugtalanlanságot okoznia az övéinek. De meg árt is az ilyen hajladozás a tudejének. Hogy feleljen ő az egészségéről, ha effélt csinál?

Az öreg mint egy megvert gyermek: végtelen szomorúsággal állt az ágyás szélén. Üres, néma-sírású szeméi belebámultak a napba:

— Akkor hát mi értelme van az embernek, ha nem is dolgozhatnak? — motyogta tétován.

Az egész család egyetlen néma sírás volt. Mert mindnyájan benne voltak a parasztkirály mulásában.

*

Másnap reggel olyan gyenge volt, hogy visszatántorodott az ágy széléről. Két napig az ágyban tartották. De harmadnap már pitymállat előtt felkelt. Felöltözött, járt-kelt a holdvilággal átszűrt szobában. Tett-vett, töprengett, civódott valakivel. Még a hús reggeli időben kiment a sétányra s egész nap csak az evésidőre lehetett becsalni egy percre. A tengert bámulta, rátapadó különös szemekkel. Nagyon megfogyott arcán, a két pofacsont körül mindjobban kítűzelt a láz. Aznap este megint lelkére kötötte Ferinek, hogy a fűzek mellé rozsozt vessenek.

A következő napokon valami sajátságos izgalom nőtt benne, mely néha majdnem visszatérő erőnek hazudta magát. Sokat járt be a városkába, elnézegette a kirakatokat. Embereket megállított, beszélt nekik jó vienyói magyarul. Já, de azok nem értették meg. Mintha valamit keresett volna, amit nem akar

megnevezni, de amire végzetes szükség van.

Egy kora délelőtt aztán sikerült megint megszöknie. Elakadt szívvel rohantak a keresésére, de ezúttal rövid volt az ijedeleme. Alig tettek egy pár lépést a sétányon, látják, hogy az öreg jön velük szembe. De valahogy kicsérélve, majdnem legényesen, félrekapott kalappal, bujt mosolygással a bajusza körül. Előre kiáltott:

— Hát menek Patkó Istvánt keresni, he?

— Hol járt, édesapám? — kérdezte Balogh Feri.

— Hol hát? Fialat menyecskénél. Nem lehet az ember mindig az öregasszony szoknyája mellett.

Trefásan megveregette az anyjuk hátát. Az orvosné meg is kérdezte:

— Hogy van, édes Pista bácsi?

— Hogy-e, aranyom? Hát úgy legényesen. Azt mondom a doktor úrnak, vigyázzon jól magácskára, mert még gondot okozok neki.

Nevettek és valami félnék őszi öröm szállta meg a szívüket. — Oh, hátha csoda fog történni, hátha könyörül az Isten! — lélegzett fel az öregasszony szíve. A jókedv egész napon tartott Patkó Istvánánál. Néha megokolatlan ravasz kacagás zökkent ki belőle. Az ebédnél pompásan evett. Mióta Nerviben voltak, talán együttvéve nem evett annyit. Evés közben kötekedett, bölcsködött. Egyszer odaszúrta Balogh Ferinek:

— Te, Feri, te, szeretném már vastagnak látni a lányomat. Mikor én olyan legény voltam, csak hozzátertem a fehérnép-hez...

Aztán ránézett a leányára. Mély, földbe leelőlé, földből felelőlé. jövőbe rontó nézéssel. Szelid büszkeséggel mondta:

— Kereszteljétek majd Pistának. Viselje a nagypja nevét. Lesz mit aprítania a tejbe.

Ebéd után kiült az erkélyre. Egy darabig ravasz-gúnyosan, majdnem kihívóan nézte a tengert. Egyszer aztán elkezdte dúdolni:

— *Kalapom szememrevágom,
Mellette hervad! virágom
Sirva nézem...*

Öreg hangja átrészketett az őszi napsütésbe és fájdalmas nedveség lett az öregasszony szemében. Aztán kért egy korty borocskát. Utána gyöngé álmot aludt. Egész estig olyan volt, mint egy jó gyermek.

De éjjel, mikor az egész családot lefogta az álom és

semmi sem mozdult a majdnem teljes hold világában: az öreg paraszt ravaszul kidugta fejét a paplan alól. Szétnézett, felült. Egy csendes próbálkozót köhíntett. Senkisen mozdult. A sok gond, virrasztás, bánat lefogta a vénasszony csontjait is és most nyitott szájjal szívtá az álom emlőit. Halkóvatosan kikelt az ágyból, nesztelenül felöltözött. Akkor — végtelen boldog ravaszággal — kivett a kabátjából egy nagy vászonzacsokót. Lábujjhegyen az ablakhoz ment, megnyitotta a zacskó száját s tenyerébe öntött valamit. Ünnepeles, áhítatos öröm ragyogott az arcán. A hold szöke világában a parasztkirály tenyerén apró kis barna aranyak: búzaszemek csillogtak. Ezt kereste napok óta, ez volt a mai nap furfangos szerzeménye.

Vigyázva, ajkaival is utánamozdulva a mozdulatainak, visszaöntötte a magot a zsákocskába. Aztán dőlyfős-gúnyosan lenézett a tengerre és csendesen kacagott.

Kalapot nem tett. Ugy hajdonfőn halkán kinyitotta az ajtót. Letapogatózott a lépcsőn és kilépett az éjszakába.

Tenger és hold volt a világ. Az élet letagadta az emberi fájdalmat s azt mondta az éjszaka lágyult szavával: — Béke és jóakarát vagyok. — A nagy mosolygó alvóról senki sem sejtette volna, hogy véres évezredek emberlázá törí. A parasztkirály léptei messze koptogtak a sugárzó hallgatásban.

— Bevetlek, bevetlek, kenyeret fogsz teremni, jó puha kenyeret, — mondta az öreg.

Lement a csolnakállomás melletti lépcsőn egy tengerbe nyúló sziklára. Oda-kacagott a tengernek:

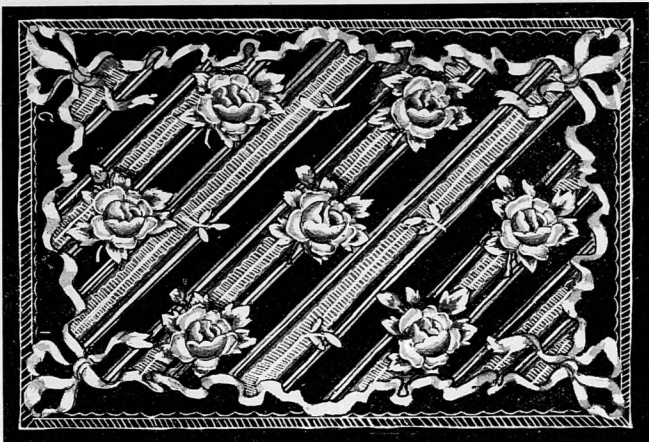
— Szép idő, igazi alkalmas idő, áldás lesz a magon.

Elővette a zsákocskát, kivett egy kis maroknyi szemet belőle. Mint drágaköveket pergette egyik tenyeréből a másikba. Aztán arcára kétségbeesett végtelen szeretet, a nehéz századok egyetlen tragikus szerelme vonaglott. Ajkaihoz tette a szent magokat. Megsókolta.

Akkor a parasztkirály felmagasult a lobogó éjszakában. — Kenyer, kenyér, kenyér, — mondta maga elé mélybe hívó hangon. Aztán hatalmas léptekkel megindult a szikla szélén s széles lendítéssel vetette a magot a hallgató tengerbe.

Végtelen csend és végtelen fényesség volt az éjszaka. Nem volt sírás a dolgokban és nem volt bennük kacagás. Az ég tág szeméi rezdületlenül nézték a csodát: miért veti maggal a szegény magyar paraszt az idegen tengert?

Biedermeier keresztöltéses szönyeg

(ERMA terve)

Az öregasszony behűnyt szemekkel, mozdulatlanul feküdt, de nem aludt. Aggódó vén lelke úgy vakon megérezte, hogy a tegnapi éjjel valami történt az öreggel. Pedig az öreg reggel ott volt ágyában, mint rendszeren: semmi sem árulta el éjjeli kalandját. De egész nap olyan különös volt. Ma már nem beszélt s a jókedv is lefakult róla. De a szemei olyan tág révedéssel néztek. De olyan tétova, olyan sajtáságos volt, mint még soha. Néha mintha valami áhitatos várakozás lett volna az arcán. Délután mindegyre egy-egy zsoltsár dallama tört le ajakáról. Estére aztán megint valami türelmetlenség nyergelte meg. Alig várta, hogy ágyba bújíék, hogy éjszaka legyen. Mint egy jó öreg házikutya: az öregasszony szíve felvigyázott az éjszakában.

Egyszer aztán valami mozdult a holdvilágban. Félve, lassú szepegéssel nyitotta fel az asszony szemeit. Ott állott Patkó István a szoba közepén. Őszes hajáról csurgott a hold fehér fénye. Aztán: előre nyitott nagy szemekkel, széttárt karokkal ment az ablak felé, mintha hívná valami.

Ott megállott. Fennhangon mondta:

— Ni, a visnyói templom.

Egy percig hallgatott. Aztán szomjas töprengéssel folytatta:

— Jó lesz egy kis úrvacsora. Bizony, ideje úrvacsorát venni. Az ember nem tudja soha, mi történik vele.

Az asszony most már felült az ágyban. Eltikkadt, félénk kéréssel remegett: — Pista fiam, mi bánt, mit akarsz így éjnek idején?

— A visnyói templom!, a visnyói templom, — ismételte az öreg és kimutatott a tengerre.

Messze, a tenger halvány fénvességében egy fehér vitorlás állott. Valami halászbárka, mely éjjel kutatta az emberek harapnivalóját. Az öregasszony felrimádkodott:

— Az csak valami hajó. Feküdj vissza szépen, fiam.

Patkó István meghökült. Aztán kihúzta magát. Bűszkén, parancsolón a régi Patkó István volt, aki ura az asszonynak. Nehéz pirongatással szólt rá:

— Asszony, ne feleselj a te uradnak. Az a visnyói templom. És én megyek, ahová az én Uram hi.

Az öregasszony átjédt a szomszéd szobába, feiköltötte a fiatalokat. Nagy hirtelen kaptak valami ruhát magukra. Ugy vették körül az öreget, aki már fel volt öltözve. Könyörögtek neki:

— Édesapám, feküdjék vissza.

— Édesapám, az istenért, meghűl.

— Pista lelkem, hát nekem sem mondd meg, mi bánt?

Az öreg rájuk nézett, nagyon benyúló, szívet megkondító nézéssel. Szemei még tágabbakká világgáltak, széles lobogással kiáltotta:

— Itt a visnyói templom! Eljött értem, úrvacsorát veszek. Isten engem, úrvacsorát veszek!

*

Sétálni mentek. Mert a paraszt család nem ellenkezett többé: szó nélkül követte az öreget. Valami igézet nyult ki az öreg úrból, valami minden akara-

ton felüli egyetemes akarat, mely földből, esőből, nappól: az anyag vak akarataiból szőtt paraszti lelküket lefogta, mint a házőrző kutya félelmét az éjszaka vak nyugtatása. Lelkük homályba nyúló karja mefogta, hogy engedelmesskedniök kell, hogy nagy végzés telik be ezen az éjszakán.

Ujból a tegnapi sziklára ment az öreg. Méltóságosan lendített a tenger síksága felé:

— Én vettem, mind én vettem, — mondta.

És az öreg paraszt nézte a tengert. Nézte szerelmes, rátaálóló nagy öléssel. Kiáltásában a föld örömeinek diadalmas zokogása volt:

— Szépen zsendül, pedig csak tegnap vettem. Meglátjátok, meglátjátok, nagy aratásunk lesz!

Most maga elé nézett. Mintha az otthoni tűzhely vidám lángjai világgáltak volna vissza a rovátkás arcról. Kezeivel valami láthatatlan kenyeret osztott szét az övéi felé. Elhalkult mély áhítattal mondta:

— Vegyetek és egyétek, ez az én testem...

Aztán: mintha a názárethi szájjában megszükkült mondatnak vissza akarná adni ősi pogány evangéliumi szélességét: a föld fájdalmas emberré lényegülését a rög testében és vérében, a kenyérben és a borban: új-jongva kiáltotta:

— Eset a visnyói határban! Lesz kenyér, lesz kenyér!

A hang, mint egy fiatal meztelen parasztleány futott az éjszaka halvány mezőibe. És imé, a vitorlás csak megfordult s lassú ringással kelet felé indult.

Az öreg egy pillanatra dermedten bámult a távozó templomra. Aztán a két kezével fejéhez kapott s irtózatosan tört ki belőle:

— Jaj!

Hátrabukott a sziklára. Az övéi veszett hullással rohantak hozzá. Még egyet kapált lábaival, még jobbkezeivel úgy tett, mintha ki akarná gombolni mellényét. Aztán belemeredt egy mohó, pihentető elnyúlásba.

És az arca már nagy nyugalomba simult. Szép nagy homlokán, mint lenge szemfedő simult a hold fénye. Méltóságos és ifjú volt a parasztkirály halott arca a végtelen tengerrel szemben.

Az éjszaka hallgatott. A család sírt. Árvául, magyarul sírtak az idegen tenger előtt.

A. Engel: Don Juan házasodik

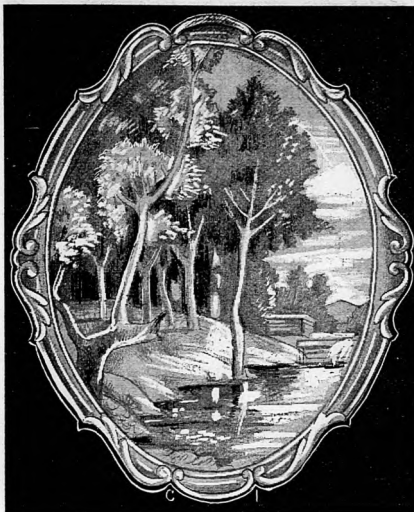
— Parancsoljon!
— Köszönöm!

Havannát vett ki, szokása szerint megropogtatta és rágyújtott. Mélyet szívott befőle és lassan engedte ki a füstöt. Mialatt a kék füstszallag felkarakozott a mennyezetig, a két férfi farkaszemet nézett. Mindegyik egyetlen pillanat alatt akart tisztába jönni a másikkal...

Az egyik Lloyd Prentice volt, az automobilkirály. A másik... nos, a másik szintén király volt... házasságok, válások, finom szerelmi cselszövények koronázatlan királya... ezek után pedig talán felesleges is megmondanom a nevét: Joe Alreadynek hívták.

Lloyd Prentice nehezen fogott hozzá a beszédhez. Az angol király szobájában bizonyára egészen fesztelenül érezte volna magát, de itt kissé zavarban volt. Maga csudálkozott a legjobban azon, hogy ő, Lloyd Prentice, a világ egyik leghatalmasabb gyárának vezére, ezer és ezer ember ura és parancsolója most itt ül egy házasságközvetítő szobájában... és ez nem mozi, nem színház, nem is álmodja, itt róla van szó, azaz nem is róla...

— Igen, Mr. Al... igen Already, a leányomról van szó... Florence-nak hívják, szép és okos, a legszebb, a legokosabb nő, akit valaha ismertem... és azt hiszem, a többről felesleges is beszélnem, hiszen tudja, hogy az egyetlen leányom és azt is tudja, hogy mit jelent Lloyd Prentice egyetlen leányának lenni. És, hogy miért jöttem önhöz?... Nos, annak az az oka, hogy az én okos leányom mégsem annyira okos, hogy a komoly, értékes férfiak közül választana magának férjét, hanem a szerencsétlen fruska a fejébe vette, hogy neki valami Peter Welcome nevű ifjú lesz a férje. Rögtön érdeklődtem utána és megtudtam, hogy az Unio leghírhedtebb Don Juanja... Olyan beszédet tartottam a leányomnak, de olyat... Kijelentettem, hogy azonnal kitagadom, ha hozzá megy ahhoz a szoknyavadászhoz, ahhoz a csirkefogóhoz, ahhoz... ahhoz a Don Juanhoz... Azt hittem, sírni fog, zokogni fog, el fog ájulni... gondolkoztam is azon, hogy

Gobelin tájkép

(ERMA terve)

köszével tárgyalok... De hiszen ezt nem is azért mondtam, mintha feltételezném, hogy vezérigazgató úr meg akart volna engem, vagy a cégemet sérteni... Nem azért jöttünk össze, hogy ilyen ostobaságokkal töltsük az időt. Pontosan 17 percem van az ön számára, Mr. Prentice és remélem, ez alatt az idő alatt meg is beszélünk mindent. Tehát a tényállást: Miss Florence Prentice szerelmes Mr. Peter Welcome-ba. Mielőtt tovább mennénk, átnézzük a jelölt iratait. Egy pillanatnyi türelmet kérek.

Lenyomott egy vörös gombot, felemelte a telefonkagylót:

— Halló... kérem Peter Welcome kartertőjét és az összes iratokat.

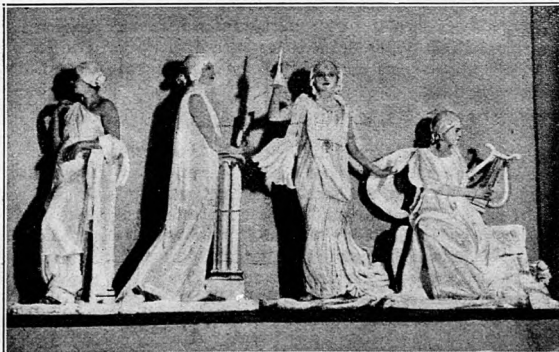
Két perc mulva csöngetés és a csöppóta bádogkazettája kidobta magából mindazt, amit a világhírű Already-iroda Peter Welcome-ról tudott.

Pár percig csönd volt. Already gonderthelt arccal tanulmányozta az iratokat. Prentice újabb szivarra gyujtott. Idegesen várta a választ.

— Nehéz ügy... nagyon nehéz ügy... Bevallom, az utolsó évtizedben nem is volt hasonló kényes ügy a kezem alatt... A kartertőjében egyetlen biztató adat sincs... »Csinos, feltűnően elegáns, nagyszerű társalgó, hegedűl, zongorázik, madarterien táncol, jól tenniszezik, kitűnő golfjátékos, szép hangja van és egyetlen nő sem tud neki ellentállni. Jómódú, de erején felül költekezik, az apjától örökölt vagyonból már csak a villája van meg, ez is súlyosan megterhelve... rengeteg adóssága van, ennek ellenére eddig semmi hajlandóságot sem mutatott a nősüléssiránt...

— Értem... Egyszóval azt mondja, uram, hogy egészen hiába minden, magyarázzam meg az én szegény bolond leányomnak, hogy keressen más áldozatot...

— Nagy tévedés, vezérigazgató úr... én még nem mondtam semmit... csak előrebocsátottam, hogy nagyon nehéz ügy, ami alatt távolról sem

Kedves előfizetőink műkedvelő színelőadások alkalmával ilyen élőképeket rendezhetnek

érttem azt, hogy kilátástalan. Kilátástalan lenne, ha ön nem szánna többet az ügyre, mint mondjuk, egy-kétezer dollárt... Mert uram, a legolcsóbban kalkulálva, ez a házasság tizezer dollárba kerül, fizetendő két részletben. Ötezer az eljegyzéskor és ötezer az esküvő után, levonás nélkül. Természetesen azonban ebben az összegben az egy éven belül történő válás költségei bennfoglaltatnak...

— Tizezer dollár? De uram, ön tréfál! És... és ön már válásról beszél? Hiszen még a házasság sincs meg, még a vőlegény sem tud a dologról...

— Nagyon sajnálom, vezérigazgató úr, nem voltam elkészülve rá, hogy alkudni fog... Én, hogy is mondjam csak, nem vagyok hozzászokva ehhez... Lehet, hogy van, akivel lehet, de én... én, aki az régi és hatalmas európai trónok árnyékában dolgoztam...!

— Jó... jó, Already úr, nem akartam önt megsérteni, de izé... ez az összeg mintha mégis csak kissé sok lenne és mindazok után, amiket arról a Welcome-ról hallottam, nem tudom, hogy megér-e annyit...

— Önnek, vezérigazgató úr, valószínűleg Welcome semmit sem ér, de azt hiszem, mégis csak a kedves leánya boldogságáról van szó és tudommal az ő boldogsága jóval többet is megér önnek, mint tizezer dollárt.

— Persze... persze, hogy megér... de úgy gondoltam, talán ha a választ nem kalkulálná bele, olcsóbb lenne valamivel... hiszen, ha jól sikerül a házasság... én... én további jutalmaktól sem zárkózom el, kedves Already úr! De most már szeretném tudni, hogy abban az esetben, ha a feltételekbe belemennék... mennyi idő alatt tudná nyélbeütni a dolgot?

— Tizennégy nap múlva eljegyzés... négy hét múlva esküvő. Ha akarja, vezérigazgató úr, már az eljegyzési kártyákat is kiválaszthatja, nem árt, ha idejében készen vannak... És néhány percnyi türelmet kérek... majd lesz szíves a szerződést aláírni...

Most a fekete gombot nyomta le. Telefon. Utasítások.

Pár perc múlva Lloyd Prentice aláírta a szerződést, mely szerint Peter Welcome és Florence Prentice házassága esetén 10.000 dollár jár Mr. Joe Already-nek...

És ebben a pillanatban Peter Welcome még azt sem tudta, hogy egy Florence Prentice nevű leány van a világon...

Gyönyörű villát vásárolt Joe Already, odavitte bájos, ifjú feleségét. A szomszéd villában véletlenül éppen Peter Welcome lakott. Valamikor közös park vette körül a két villát, most is csak alacsony, átlátszó vaskerítés választotta el a két tulajdont. Fiatal bokrok szegélyezték a kerítést, éppen csak díszítették, de nem takartak el semmit. Already-ék már az első nap gyönyörködhetnek a szomszéd kitűnő golfjátékában. Viszont Welcome is örömmel fedezte fel, hogy a fiatal Already-né pompásan teniszszek és az első alkalommal már össze is ismerkedtek. Already nagyon keveset volt otthon. Az asszonyka szerint korán reggel ment el és csak későn este jött haza. Peter Welcome hetek óta csak egyszer látta, akkor is valami iparosfével tárgyalt.

A szomszédok napokon keresztül csak a teniszpályán találkoztak. Already-né teljes odaadással játszott, Peter Welcome ellenállhatatlan egyéniségét mintha

észre sem vette volna. Órákon át játszottak anélkül, hogy a szakkifejezéseken kívül egyebet is szóltak volna egymáshoz. Welcome nem egyszer ajánlotta, hogy pihenjenek egy kicsit a lugasban, de az asszonyka nevetve jelentette ki, hogy ő nem fáradt és ha Welcome már kidőlt, csak pihenjen... majd ő áthivatja a tréneret.

Nem volt mit tenni, Welcome-nak játszania kellett végkimerülésig. Úgy játszottak, mintha legalábbis a Davis-cup mérkőzésre treniroztak volna és

Welcome mégis azt tapasztalta, hogy napról-napra rosszabbul játszik. Többször rajtakapta magát, hogy nem is a labdát, hanem az asszonyt figyeli. Percről-percre jobban tetszett neki izmos, csodálatosan hajlékony alakja, finom, szinte gyermekiesen üde arca, nagy csodálkozó szeme, amelybe még sohasem sikerült neki izzó, hódító férfiszemmel beletekinteni...

Már gyűlölte a napfényes tenniszpályát, gyűlölte a játékot... mohón vágyott egy meghitt szalón után, ahol újra a főlényes, hódító, ellenállhatatlan Don Juan lehet...

— Nem tudok játszani... értse meg, kedves nagyságos asszony... nem tudok semmit... és nagyon kérem, ne akarjon belőlem mindenáron világbajnokot faragni... hagyjon meg engem...

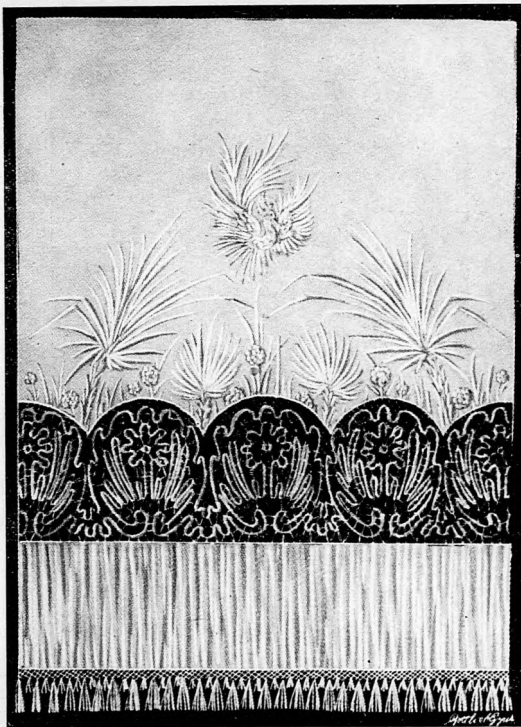
— Na, folytassa csak... minek hagyjam meg? Nem meri befejezni? No jó, nyugodjék meg, nem akarok magából semmit sem faragni, meghagyom... meghagyom magát az asszonyok dédelgetett kedvencének... Istenem, hát

hogyan is gondolhattam olyat... Don Juanból tenniszbajnokot!!

— Gúnyolódik?

— Én? Dehogyan... hiszen akkor megharagudna rám, én pedig éppen most akarok jó barátságba keveredni magával. Na jójjön, megszünk együtt egy csésze teát és beszélgetünk, muzsikálunk egy kicsit... az uram megint késő éjjel jön majd haza... Igaz, hogy az édesapám megígérte, hogy meglátogat... de amilyen szórakozott szegény drága apuskám, már biztosan meg is feledkezett rólam...

Úgy lett minden, ahogy kívánta Welcome. Meghitt szalón, hangulat-

Díszfűggyő

(Gottlieb rajza)

lámpa, illatos tea... a rádió halk, finom muzsikát közvetített...

— Néhány percre magára hagyom, kedves Welcome... elvég e így mégsem ilhettek le a hangulatlámpa alá... fehér vászonruha, hálháló és hangulat... nem, ez sehogyan sem illik össze...

Már el is tűnt a szárnyasajtó mögött. Hosszú percek teltek el és az, aki visszajött, egészen más valaki volt, mint az, aki elment.

Egy csodálatosan szép, regyogó, nagyvilági nő jelent meg a kitárt ajtó keretében. A simuló, földig érő smaragd színű ruha mindent takart és sokat sejtetett. Az előbb még bodros, akaratos haj, most csillogó, nem simulat a fejre, szabadon hagyta gyönyörűen ívelt homlokát.

Leült a férfi mellé... beszélt s most nem volt hangos, eleven nőleány... mintha egy oktávval mélyebben csegett volna a hangja, finom mosoly bujkált az ajka szegletében és a szeme most nem volt naiv, csodálkozó gyerekszem, hanem asszonyi kacérság, tüz bujkált benne.

Kitöltötte a teát. Süteményt kínált. Kínálás közben összeért a kezük... egy pillanatra egybekapcsolódott a tekintetük... a férfi megtalálta önmagát.

Most ő beszélt és az asszony hallgatótt. Közledeett a keze felé a keze... az asszony csendesen visszahúzta a magától, de ugyanakkor egy mély pillantást vetett a férfira...

A férfi is visszahúzta a kezét... hallgattak most mind a ketten és egyszerre, izzón, égetően pattant ki a férfiból a vallomás:

— Szeretem!

— Szépen tudja ezt mondani, bizonyára sokszor mondta már.

A férfi elvörösödött, majd halotthalvány lett:

— Florence, velem így nem lehet bánni, mondja, hogy útál, gyűlöl... mondja, hogy ellenszenves vagyok magának, küldjön el rögtön... de nem tűröm, hogy kigúnyoljon...

— Én meg nem tűröm, hogy játsszék velem... érti? Én nem vagyok egy eset, egy kaland... egy virág, amelyet útbajthat pillangó-körútján...

— De Florence miket beszél... hát azt hiszi, hogy én nem tudok szeretni? Jegyezze meg, hogy eddig minden-minden csak játék volt... de most arról van

szó, most boldog akarok lenni... Florence... imádom magát... el fog válni az uratól... és... és az enyém lesz...

Megint két riadt gyermekszem nézett rá az asszony arcából és ő nem tudta befejezni másképp a mondatot:

—... feleségül veszem.

Az asszony engedelmesen simult a karjába... a híres Don Juan diadalmasan csókolta... de Florence hirtelen kibontakozott az ölelésből:

— Péter... Péter, én... én becsaptalak téged... te... én nem is vagyok asszony... Tréfa volt az egész... Mr. Alreaydt egyszer láttam életemben, akkor, amikor átadta a világot... én... én leány vagyok, tavaly érettségiztem a Sacre Coeurben.

— Nem vagy asszony? Nincs férjed? És... és nem értem... mire való volt ez a tréfa? Hamar, beszélj, megőrülök...

— Nézd, úgy volt a dolog, hogy mi leányok...

... már az iskolában szerelmek voltak bennünk. — És... és... mégis, miért állítottad fel ezt a csapdát? — Miért? Hát most megmondom őszintén, nem is igaz, hogy szerelmes voltam beléd, hanem jegezd meg, hogy gyűlöltelek és ellenszenvesnek találtalak, mert mindenütt és mindenkitől csak azt hallottam, hogy ellenállhatatlan vagy, hogy Don Juan vagy... és... és én elhatároztam, hogy igazságot szolgáltatok az egész női nemnek és megmutatom annak a híres Don Juannak...

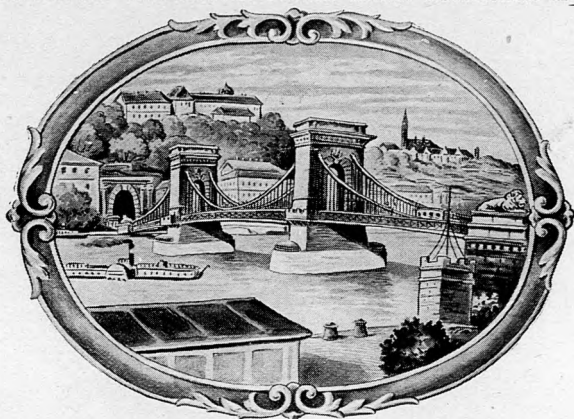
— És... és... mégis, miért állítottad fel ezt a csapdát?

— Mit mutatsz meg... te... te édes kisleány?

— Nem mutathattam meg semmit... mert... mert nem is próbált elcsábítani, mindjárt feleségül kértél... De várj csak, lépéseket hallok... Apa... Apuskám... te vagy az?... Gyere csak... bemutatom neked a vőlegényemet... Peter Welcome... tudod, a híres Don Juan, képzeld csak, megkérte a kezemet...

*

☞ Az Alreayd-irodában már gépelték a nyugtát tízezer dollárról. Fizetendő két részletben, levonás nélkül, az összegben az egy éven belül történő esetleges válás költségei is bennfoglaltnak...

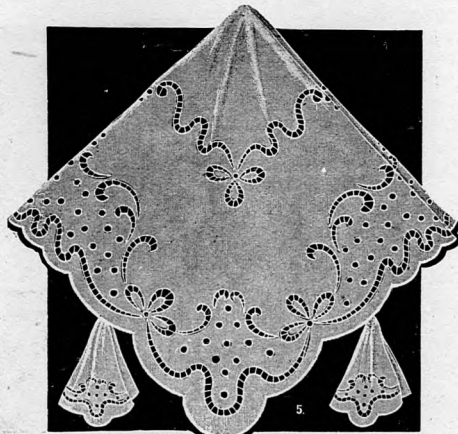
Gobelinkép

(Wieg Testvérek terve)

léd, egy magazinban láttuk a képet és nekem sikerült megkerítenem azt a magazint és kívágtam a képet és a párnám alatt tartottam éjjel és a szivem fölött nappal... és... és nagyon kíváncsi voltam rád, mert halottam, hogy híres Don Juan vagy... és én még sohasem láttam eleven Don Juant és te rám se néztél volna, ha tudod, hogy egy zárdai kisleány vagyok, mert tudom, téged csak az asszonyok érdekelnek...

— És... és... mégis, miért állítottad fel ezt a csapdát? — Miért? Hát most megmondom őszintén, nem is igaz, hogy szerelmes voltam beléd, hanem jegezd meg, hogy gyűlöltelek és ellenszenvesnek találtalak, mert mindenütt és mindenkitől csak azt hallottam, hogy ellenállhatatlan vagy, hogy Don Juan vagy... és... és én elhatároztam, hogy igazságot szolgáltatok az egész női nemnek és megmutatom annak a híres Don Juannak...

Angolmadeira zsúrkészlet (Wieg Testvérek terve)

Fordította: K. Lányi Pirooska

NŐK A VILÁGTÖRTÉNELEMBEN

Irta: LÁZÁR ISTVÁN

Boszniai Erzsébet

Úgy áll az idők Pantheonjában, mint valami parancsoló szobor. — nagy, szép, szilaj királyasszony, merész, bátor, nagy-akarátú, szélesséves és szenvedélyes nő szeretetben és gyűlöletben egyaránt, nagy-tűzi bosnyák vér, ki fékezhetetlen indulá-
val lángalrobantotta a XIV. század utolsó negyedét. István boszniai fejedelem leánya volt, a kis balkáni udvarból emelte Magyarország királynői székébe a XIV. század utolsó negyedét. István boszniai fejedelem leánya volt, a kis balkáni udvarból emelte Magyarország királynői székébe a XIV. század utolsó negyedét. István boszniai fejedelem leánya volt, a kis balkáni udvarból emelte Magyarország királynői székébe a XIV. század utolsó negyedét.

ARRA VIGYÁZZ :

1.

hogy ne látszódjál okosabbnak embertársaidnál. (Nem baj, ha tényleg okosabb vagy. De ha valóban okosabb vagy, akkor ezt soha nem fogod éreztetni velük, mert tudnod kell, hogy ezt soha nem bocsátják meg neked.)

2.

hogy ne viselkedjél úgy, mint aki szebbnek érzi magát, a környezetben levő nőknél. (Ha elköveted ezt a hibát, kettős bajt zárdítasz magadra: a férfiak ostromát, ami ellen egyedül kell védekezned és a nők irigységét, akik kárörvendően magadra hagynak. Ebben az esetben pedig csak te lehetsz a vesztes.)

3.

hogy ne higgyenek se gazdagabbnak, sem pedig szegényebbnak, mint amilyen valóban vagy. (Ha szegényebbnak hisznek: sajnálkozva keresztülnéznek rajtad, ha pedig gazdagabbnak képzelnek: állandóan meg fognak pampolni és ha nem állsz kötelem, rámpolgják, hogy szívtelen gazember vagy.)

4.

hogy minden szavad olyan legyen, mintha embertársaid nevében beszélnél és az ő véleményüknek adnál hangot. (Az emberek ugyanis nem bírnák elviselni azt, aki másként gondolkodik, mint ők. Harcot kezdenek téhat ellened, amely csak a te vereséggel végződhetik.)

5.

hogy mindig a gondolat előzze meg a tettet. (A tett brutalitása összehemorgolhatja a legszebb gondolatot is, de a legsúlyosabb cselekedetet is szép gesztussá finomíthatja a megelőző gondolat.)

1382. szeptember 12-én húnyt el a nagy király jü-örökös nélkül s így nagyobbik leányára, a tizennégy éves Mária-ra szállt a trón, helyette azonban anyja, Erzsébet királyné vette kezébe a kormány gyeplőjét. Első teendője, hogy elmozdítja állásaitól a király régi, hű embereit s az ország leg-főbb méltóságait a maga embereivel tölti be. A főurak meghökkenve látják az övegy királyné önkényes intézkedéseit, hogy még egy olyan kipróbált hüségű, hatalmas családost is eltűz maga mellől, mint a Laczk-
fiak. A magyar főurak Horváti Pál zagrábi püspök, Horváti János horvát bán és más előkelőségek vezetésével csak-hamar összehívást szönek és elhatározzák, hogy Károly nápolyi királyt behívják az országba s Mária királynőt Károly fiával, László herceggel házassáigk össze, hogy az anyakirályné önkényeskedésének végét vessenek. A magyar ellenzékkel majdnem egyidőben Boszniában és Horvát-Dalmátországban is mozgalom indul, hogy Velence segítségével a balkáni fejedelem-ségeket külön királyság alatt egyesítsék, közben Lengyelország is elszakad Magyarországtól. Am Erzsébet királyné nem sokat törődik a magyar hatalmi viszonyok megváltozásával, csak féltelen indulatától vezetve, halad a maga útján, hogy akaratlanul is rombadöntse, amit Nagy Lajos az ő államalkotó zsenijével olyan hatalmas politikai egységgé teremtett.

Csak akkor eszmélt föl, amikor Durazzo Kis Károly nápolyi király megjelent Budán s magához ragadta a királyi hatalmat. Jött a főurak és nemesek küldöttsége és felszólította a két királynét, hogy mondjanak le a trónról, mert a nemzet nem hajlandó asszonyoknak engedelmeskedni. Hiába minden tiltakozás, parancs, kérs, könyörgés, ájulás, a küldöttség hajthatatlan és a két királyné beleegyeznek, csak azt kéri Mária királyné, hagyják meg az ő

és anyja életét, s engedjék meg, hogy fel-tűnés nélkül távozhasanak.

Zeng a hálaadó szoltér a székesfehérvári nagytemplomban, Kis Károlyt koronázzák a fjóltár előtt, zászlótereng, ragyogó disz-
öröm és alleluja, csak a két trónfosztott királyné sir a szentély túlsó hajójában, hol Nagy Lajos ékes zárkófogja áll. Mária királyné atyja sírjára borul, nincs már az ő hatalmas keze, hogy megvédegetni őket s királyi trónusát a bitorló és a lázadó ellen, halk zokogással panaszolja el áras-ságát, szerencsétlenségét, míg anyja, Erzsébet, nagy érzéseivel némán viaskodik az ura holt porai fölött és a magas szoltárlenzegés-ben, Isten előtt esküvel fogadja, hogy a gyűlölt, idegen trónbitorlón véres bosszút áll. És a koronázás után össze is ül bizal-mas embereivel, köztük Garai Miklós nádor és Forgách Balázs fjóphórnokmes-ter, s meghányja-veti velük a bosszú tervét, amint elmondják egykorú fjóljegyzések, az olasz krónikák.

Hivatja Kis Károlyt a két királyné egy februári reggel, kilenc órák és megy a király gyanudatlanul, hiszen a királynők előtt egy kis barátságos beszélgetésre más-
kor is csak megjelent. Bevomnak a belső terembe, a királynők kísérete: Garai Miklós, Forgách Balázs, Alsáni Bálint bíboros, Rebek György és Imre s más főurak pedig a király kíséretével diszkurdatainak a külső teremben. Úgy tizoratájt belép Forgách a királynők belső fogadóbjába, Erzsébet felé tart egyenesen, mintha valami fontos dolgot kellene közölnie vele. Kis Károly meg zavartalanul cseveg tovább Mária királynéval s észre sem veszi, hogy előhúzza bő köpönyege alól kézfegyverét a fjóphár-

A boldog béka — Tartalékos dragonyos hadnagy ur kirukot ... (F. Schönpflug rajza)

TÉLI SZÉPSÉGÁPOLÁS

★

Nem feltétlenül szükséges, hogy a nyári barna bőrt még decemberben és januárban is megőrizzük. Mindennek megvan a maga ideje. A strandon akár négyek is lehetünk, de színházban és estélyeken mégis csak szebb az — európai nő.

★

Nagyon ajánlatos, ha a tél hidege ellen az orunkat valami megbízható nappali krém bedörzsölésével védjük.

★

A fátylót ne kössük nagyon szorosan. Az arcon erősen kifeszített fátylon nagyon gyakran orrvörösséget eredményez.

★

Aki nem bírja a hideget, ne hordjon selyemharisnyát, hanem gyapjúharisnyát. A hideg »hősies« túrése következtében a csunya kék foltok keletkeznek a lábon.

★

Minél nagyobb kesztyűt hordjunk, hogy elkerüljük a fagyás veszedelmét. Inkább széles és kényelmes bőrkesztyűt, mint szoros bélelt kesztyűt.

★

Mindig legalább félórával korábban mosakodjunk, mielőtt elhagynók a lakásunkat.

★

A szájfestéket gondosan válogassuk meg, mert az ajkak télen könnyen megsérülnek és kék foltokat kapnak. A legjobb az ajkakat valami szintelen krémmel bevonní.

★

És főként, havazás idején, semmi szín alatt ne menjünk ki az utcára — kifestett szempillákkal.

erejű sereget összegyűjtik, hogy a lázadókkal megülközenek.

Igen, csakhogy nyomukban jár Horvát János bán erős dandárával és megszorítja őket Gara várától egy órányi járásra. Parázs harc támad. A védelem a királyi hintó köré összpontosul. Gara! nádor, az óriási erejű kardvívó, leugrik lováról s hátát az udvari hintónak vetve, élethaldíra védi a királynőket, egyremásra osztogatja halálos csapásait, úgyhogy karddal meg sem lehet közelíteni, a testébe lött nyilakkal pedig keltetőri s tovább verekszik rendületlenül. Segít a csel. A hintó alá bújnak, úgy rántják le a hadakozó nádcrt s amint arca buhik a földön, rátörnek és a királynők személtárára lefejezik. Vége a harcnak. A két királynő megrendülve s félelmében megnémulva nézi a jelenetet. Űtött a végörájuk! De mégsem ölik meg, hanem vitéti őket Horvát János Gomnech várába és börtönbe veteti.

Gomnech várából Novigrádba viszik a leányával együtt, hol is börtönükben mindennap megjelenik Horvát János bán s hallatlan sanjargatokok közt kínkoztatja leánya jelenlétében, míg végre egy téli reggel (1387 február végén) megfojtatja leánya, Mária királynő személtárára, irtoztató kínzatás után. Holttestét Zárába viteti és pap nélkül temeteti el ott egy monostor kripta-jába, hadd pihenje ki a sír örök csendjében az ő erőszakos és szenvedéstele életének ezer gyötrelmei. Megrendítő királyárama! De a világtörténelem megtanít rá, hogy a trónok bitora mögött ott settenkedik a végezet, a végezet pedig nem ismer könyörületet.

Úgy halt meg, mint az árva koldus az útszélben, de tén meg elhagyottabban és nyomorultabb módon, mert az leghehűbb ábrándjával, a királyi koronával együtt a szíve, számandó asszonyiszíve is összekötött...

nokmester, s csak ámul, mikor a rövid karddal rásújt teljes erejéből. Segítség! Elhaló szavát félfogják a nehéz függönyök és int Erzsébet, szól a fentmaradt vortörödek szerint: »Vágd csak, fiam, vágd. Forgách! Tied leszen Gimes és Gács! Csapás csapásra hull, az egyik oly erős, hogy a király koponyája a balszeméig behasad, a másik az arcán, a harmadik meg ismét a fején hasít halálos sebet. Kis Károly ekkor véresen, a királynők sikolta menekülnek, az udvari főemberek berohannak izgatottan s fegyvert vonva, egymásra támadnak. Vad duellkodás. Cseng a penge, dől a vér, Forgách Balázs is megsebesül súlyosan, hogy még három hét múlva is élet-halál közt lebeg. A király késő éjszakáig fekszik a belső teremben eszméletlenül, ekkor elfojt emberével együtt börtönbe hurcoltatja Erzsébet királyné. Buda csendes utcáit látma és fegyvercsörgés veri fel akkor éjszaka, az olaszokkal kergetik s Mária királynőt életlik. A királyi párt megremülve jut Bosznia felé, a napok múltán lábadozó király pedig arra héri a királynőket, engedjék át Visegrádra, hogy ott gyógyíttathassa magát. Maga Erzsébet királyné, a gyilkosa is elkíséri ide és orvosokat rendel számára, ezek azonban olyan orvosságokkal kezelik a királyt, hogy nagy szenvedések közt elpusztul börtönében.

Ismét Erzsébet uralodik! A fővak nagvrésze menekül féltelen bosszúja elől s Horvátországban fölészják a lázadást. Gara! nádor azt tanácsolja, legjobb lenne, ha a királynők személyesen megjelenének Horvátországban, tán elnyomnák fényükkel és királyi tekintélyükkel a zendülést még heillo pillanatban. És a két királynő útra kel, kíséretükben számos főúr, köztük Gara! és Forgách is, több nemes úr és udvarhölgy s a békítő menet csendesen poroszkal egy kis fegyveres csapat védelme alatt Gyakovára, de út az a hír fogadja, hogy a lázadás már nyílt lángokba tört, forduljanak hát vissza a királynők azonnal! Hová? Gara! Miklósnak a Szerémségben lévő sájszékhébe, Gara várába. Ott fogják beárni, míg a megfelelő számú és

Szerelmi szélhámósok

I R T A : G E L L É R T M Á R I A

Hazájuk széles e világ. Még sokkal inkább, mint a művészeknek. Tele a föld gyöngédségre vágó lényekkel, lágy szavakra figyelő lelkekkel, boldogság után kutató szemekkel... Itt nincs világválság, rossz gazdasági helyzet, depresszió, itt mindig konjunktúra van, szívek szézezre várják a csodát.

Csoda ritkán történik, de tolvaj gyakran akad. Aki néhány nap, hét, hónap álmosolai és hazug szavai után elfut egy kifosztott szívvel és a hozzámellékelt pengőkkel, dollárral, márkával, pezetával... szerény házacskával, vagy fényűzően berendezett palotával.

A szívükön keresztül póruljártak száma légió. A témát időszerűvé egy ügyvédjelölt esete teszi, aki a szerelmi szélhámóságok sorában már a banditizmusig züllve, megölt két asszonyt. Bűnügyét most tárgyalják s itt a következő »láttelel« került napvilágra. A fiatal, húszegynéhány éves gavallér feleségül vett egy önmagánál tizenkét évvel idősebb leányt. Minden érdek nélkül — már tudniillik szerelmi érdek nélkül — pusztán azért, hogy rokonságba kerülhessen feleségének nagynénjével, egy dűsgazdag, többszörös háztulajdonosnővel. A nagynéni, hatvan éve küszöbén, szintén azt hitette, hogy csoda történik, amikor az elragadó fiatalúr mindenben lovagi hódolattal kezdte keresni a kedvét. Teljesen »megőrült« — mint a tárgyaláson a férfi megjegyezte s végrendeletében csakhamar a kedves új rokonra iratta mind a négy bérpalotáját.

Ezekután a fiatalúrnak már egyik nőre sem volt többé szüksége. Egyszerűen eltávolította hát a föld színéről mind a kettőt. A feleséget és a nagynénit.

Sokan akadhatnak, akik azt mondják: — Hagyjuk ezt a nagynénit, megérdemelte a sorát...

Mondjuk, hogy megérdemelte. Bár Hauptmann éppen most állítja legújabb drámájában, hogy még egy fehérhajú öregúr szíve sem alszik. S ha egy hetvenéves férfi elhíheti azt, hogy egy tizennyolcéves fiatal leány szereti őt, mért ne hihetné el egy ötvenkilencéves nagynéni huszonhatéves roko-

náról, ha ez a rokon ezt minden rafinériával igyekszik bebizonyítani neki?

Ha jól tudom, vannak állatfajták, amelyek azzal a fogással csalják lépre zsákmányukat, hogy szerelmi fűtőket, nászra hívó hangokat utánoznak s a szegény áldozat meggondolatlanul fut egyenesen a torkuknak. Pedig itt csak állatról van szó és pusztá geredelméről, míg az emberi szerelem ezerretegű s annyi árnyalatot, lehetőséget, jó és rossz mélységeket rejtő csoda-bánya, hogy írók és lélekűbúvárok, orvosok és papok évszázadok óta mérik, elemezik s még mindig új, meglepő s olykor hihetetlennek tűnő lehetőségek kerülnek belőle napvilágra.

Valójában a szerelem szélhámósai is mimikri-lények, akik mindig azt a színt öltik magukra, amelyik éppen pillanatnyilag szükséges s szinte az önmegtadásig menő kétségével rendelkeznek az áltatásnak.

A kémmők egész létalapjának ez a titka. S hogy ez a dupla aljasság, amely szerelmet tetet s ugyanekkor emberéleteket is kockára tesz, merő üzletből, még érdekli a közönséget, azt a róluk szóló könyvek és filmek sikere bizonyítja. Vagy az igazságérzet doogozna a tömegben s éppen azért tolong itt, hogy ezt a hitvánságot bűnhődni lássa? Meglehet. De hol vannak azok a többiek, a százezrek, akik nem bűnhődnek? Hány gazfickó tűnik el nyomtalanul, aki egy szegény özvegy vagy a utolsó pengőcskéit csalta ki azzal, hogy állást szerez rajtuk s azután elveszi a lányát?... S a kenyérkereső nők friss és másként büszke tábora mennyi bús mesét tudna regélni ilyen-

mikről... Hol vannak az éretlen, bimbózó lelkek svinderei s az örege-dők riadt, utolsó boldogságot áhító szívének zsarolói? Hol vannak, akik anyagi érdekből vagy pusztá érzéki megszályból elhagyatják az apával a családját, elbolondítják az anyát a gyermekétől, vagy a gyermeket az övéitől?... Hol vannak a forró pillantások és mézbe mártott szavak, amikből a végén tör válik, hogy ezerszeres kínna gyötörjék meg a kifosztott szívet?...

Csak a legbrutálisabb eseteket torolja meg földi törvény. S meglehetősen nehéz helyzete van, mert a szerelem szélhámósai arra is képesek — hiszen ők az arcátlanság netovábbjai — hogy furfangos céljaik érdekében néha egyenest a bírósághoz folyamodjanak. Különösen Amerikában divat ez, hogy sokszor teljesen ártatlan delikvenst cipelnek a bíró elé s agyafurt mesékkel állva elő — házassági ígéret megszegése, női becsület megsértése, molesztálás stb. címén zsarolni próbálnak ott, ahol lehet s amennyit sikerül.

Mert különbség, az nincsen. A nők épp úgy remekelnek ezen a téren, mint a férfiak. A kezűkhöz, az a lelkiához, néha csak néma restelkedés tapad, néha könny, néha már vér is... veszedelmes fajta, undorító.

Ők a szerelem bacillusai. Nehéz védekezni ellenük, mert nem mindig mutatkoznak a saját valóságukban, úgyszólván láthatatlanok. S mikor valaki már tudóre szívta őket, rendszerint kicsit késő van. Mégis ez egyetlen védelmi szer velük szemben: kigyógyulni...

... a keserű diagnózis után mentül előbb gyógyulni akarni. Természetesen abban az esetben, ha még van idő. Ha a kedves szerelmi haramia nem előzi meg az egészet egy tőrrel vagy egy revolvergolyóval. Sajnos, néha így is történik. Persze, a szerelmi szélhámósok kedvéért, illetve megbosszulásáért az ember mégsem mondhat le a szerelemről. A szerelem üdítő nagy tengerének a levegője mégis csak élteti az embert — és a világot — ha fertőző és veszedelmes baktériumok rejtőznek is benne.

Alpesi behavazott falu

A SZALON SARKÁBAN

(Ügynevezett nagy estély egy lipótvárosi családnál. A hatszobos lakás jénýárban úszik. Míg a háziasszony a hallban fogadja vendégeit, Renée és Matild, két jőbarátnő, akik az elsősközt érkeztek, a zöld szalon egyik sarkába húzódnak és onnan mustrálják a vendégeket. Mindenkihez, akarom mondani: mindenkiről van valami kellemes, jónom mondanivalójuk. Amint ez a következő párbeszédéből tűnik ki, amelyet egy szomszéd asszalnál ülve hallgattam végig.)

Renée: Nézd csak a legfrissebb méltóságos asszonyt... igen, az, ott a bronzszobor mellett.

Matild: Látom... Fehér estélyi ruha... Nem rossz! Az ő korában...

Renée: Na hallod, elég sokáig látta feketének a világot. Alig pár éve, hogy megtollasodtak. A szó teljes értelmében. Tudniillik tollal kereskedik a férje.

Matild: És amilyen parvenü, most idegen tollakkal ékeskedik. Az a struccotollas legyező például, amit olyan tündetően lebegtet, nemrégén még egy elsőkelő mágnásasszonyé volt. Aukción vették meg. És tudod, a lakásukat csupa drága képpel aggatták tele... és amikor vendégek jönnek, azt mondja a frissen mázolt méltóságos asszony: »Ezeket a képeket mind a nagyapámtól örököltém.« Hát a multkor alaposan megjárta. Egy öreg házaspár látogatta meg és amikor eldicsekedett a műtárgyak eredetével, az öregúr elmosolyogta magát: »De hiszen úgy tudom, a méltóságos asszony kedves nagyapapája — és ezt nem kell szégyelni — házaló volt!« — »Igen, — dadogta halálos zavarban a háziasszony — de ezeket a képeket árulta.«

Renée: Remek! Nézd csak, édesem, az a furcsa párt. A nő két fejjel kisebb, mint a férfi.

Matild: De tudnod kell, szívem, hogy a differenciát busán kiegyenlítette az asszony hozományá. Csak persze így szabad szemmel ezt nem venni észre.

Renée: Nini, a Hanna!... akarom mondani: a Henna. En nem hennáztatnám a hajam az ő helyében.

Matild: Nyugodt lehetsz, édesem, már festette is. Akkor ragadt rajta a Piroská név. Tudniillik doktor Farkas udvarolt neki éppen.

Renée: Most is ott kering körülötted. Ez az ember, úgy látszik, szívnak.

Matild: Viszont nagyon muzikális lehet.

Renée: Miből következtetted?

Matild: Nézd csak, olyan a nadrágja, mint egy harmónika. Egy ilyen fényes estélyre igazán kivasalathattha

volna. Persze legényember... nincs, aki gonдозza.

Renée: Mért nem választja el Hannát, illetve Piroskát az urától s mért nem veszi el?

Matild: Minek?... Akkor legföljebb csak a nadrágja lenne síma, de annál gyűröttebb a homloka.

Renée: Olyan jókat tudsz te mondani, szívem... Nna, lassanként együtt lesz

az egész társaság. Már Battonyaiék is itt vannak.

Matild: S még hozzá: a tavalyi estélyi ruhájában. Fogadok, az lesz az első szava, hogy az új toalettte még nincs kész.

Renée: Pokoli... Mára, amikor mindenki »kész van«, pont az a vacak ruha nincs kész!

Matild: Most meg te mondtál egy jót, drágám. Apropos: tegnap egy remek »bemondást« hallottam. A dúsgazdag Proccerék leánya buzgón tanul görögül. Megkérdtezték tőle, mit akar ettől a klasszikus holt nyelvtől. Azt felelte az édes: »Nekem van egy rossz tulajdonságom. Álmomban hangosan beszélek. Na, és nem akarom, hogy majd az uram megértse.« Mit szólsz hozzá?

Renée: Sokra vihethi. Mint látom, itt van a mamája.

Matild: Aki most soványító kúrát tart és lovagol.

Renée: A ló, mint hallom, már egészen lesoványodott a terhe alatt. Hátha ez volt a célja...

Matild: Nézd csak, Renéem... Miilyen tündetően simul oda Lonci a férjéhez. Ugyan mi takargatni valója van?

Renée: Úgy tudom, elrontotta a férjének valami nagy üzletét.

Matild: Hogy lehet ez?

Renée: Tudod, az úrnak faimport-üzlete van és Loncika — rossz fát tett a tűzre.

Matild: Akkor már értem, mért cimpaszkozódik úgy belé. Hanem abban a mélyen kivágott ruhában úgy néz ki, mint egy állami költségvetés békeidőben: sok fölösleget mutat ki.

Renée: Na, ezt az ötletedet körözni fogom ma este... Most pedig vigyázz! Jön a háziasszony... Tegyük úgy, mintha nagyon el volnánk ragadtatva mindentől. En majd azt mondom neki: »Hiába, édesem, tőled csak tanulhat az ember. Miilyen gyönyörű itt minden és micsoda hangulatot tudsz magad köré varázsolni!...« És te?

Matild: En a vendégeit fogom dicsérni, hogy milyen egyszerű emberek és milyen csalhatatlan tapintattal tudja összeválogatni őket.

Renée: Azért nem kell nagyon túlozni. Hátha átlát a szítán... Különböben is olyan egyenes természetű... Azt hiszem, még sohasem jött ki egy hazug szó a száján.

Matild: Már hogy jöhetett volna ki?... Hiszen az orrán keresztül beszél!

Dzsin

TÜPÁRNA

Az indiai előkelőségek palotáiban úgynevezett »duzzogó-szobácska« is található. Ide zárkózik az asszony, ha szeszélyes kedvében van és addig marad itt, amíg az egyedüllet lecsillapítja, megnyugtatta és jökedvre hangolja. Mindeneetre nagyon helyes, megszívlelendő és követéreméltó metódus, hogy a munkából hazatérő és az otthon derűs nyugalmára áhítózó férj ne legyen kitéve felesleges izgalmaknak.

*

Nagyon sok boldogtalan házasságnak az az oka, hogy az asszony eltevészette a férje hivatását.

*

Minél lángolóbban szeret egy asszony egy férfit, annál kisebbnek látja hibáit. De minél lángolóbban szeret egy férfi egy asszonyt, annál súlyosabbnak és nagyobbabbnak érzi minden jelentéktelen hibáját.

Néhány szó a fogápolásról

Minden fájdalom felett lehet többé-kevésbé uralkodni, ha kellő akaraterevel rendelkezünk. Csak a fogfájás előtt kényszerül térdre az egész világ. Már Shakespeare megállapította, hogy nem létezett még olyan bölcselő, aki — noha az istenek nyelvén beszélt és minden fájdalmat mint jelentéktelent lemosolygott — a fogfájást türelemmel tudta volna elviselni. (Lásd »Sok hűhó semmiért« V. felv. I. jel.)

A fájdalom egy fajtájától sem irtózik úgy az ember, mint a fogfájástól és érdekes, hogy mégis ennek gyógyítására szánja el magát a legnehezebben. Gyakran halljuk ezt a bánatos sóhajt: »Ugy félek, mert ma délután fogorvoshoz kell mennem«. Sehoh sem oly udvarias az ember, mint a fogorvosi várószobában, ahol szívesen maga elé enged minden későbbben érkezőt. Majdnem mindenki fél a fogorvostól. Aki azonban egészségével és jó megjelenésével valamit is törődik, minden szorongást leküzdve, felkeresi a fogorvost, mível tudja, hogy a fogak kezelésével és jókarbantartásával járó esetleges kellemetlenségek nem állanak arányban, sőt eltörpülnek az elhanyagolás gyakori veszélyes következményeivel szemben. Hála Istennek, a fogorvosi tudomány ma már ott tart, hogy a leg egyszerűbb fogkezeléstől kezdve a legkomplikáltabb foghúzásig és szájműtélig mindent fájdalommentesen tud eszközölni. Ez pedig nagy szó a mai nehéz időköt élő ideges emberről, akinek inkább öröm, mint bánat az élete.

A szájalpolás korai és helyes volta, amit az orvosok annyira hangoztatnak, ma már — szerencsére — átment a köztudatba. Mint a legtöbb megbetegedésnél, úgy a fogak megbetegedéseinél is legfontosabb a baj megelőzése, illetve korai kezelése. Az egészséges csecsemő szája nem szorul különösebb kezelésre

vagy tisztántartásra. Tehát, hacsak az orvos valami okból el nem rendeli, nem szabad a csecsemő száját törölgetni, foghúsát nedves ruhával vagy puha kefével dörzsölni. Ez igen gyakran ártalmas lehet. Az első fogzás befejezte után (2 éves korban) azonban már nagy gondot kell fordítani a fogak és a száj tisztántartására, mert a tejfogak megromlása vagy túlkorai elvesztése káros hatással van az

állandó fogors kialakulására. Ezért tanácsos a még csak tejfogakkal bíró gyermekeket is időnként fogorvossal megvizsgáltatni, mivel ezek a fogak is épügy kezelésre szorulhatnak, mint a maradandó fogak. (Különösen calcium-szegény gyermekeknél.) Különbön is fontos, hogy a gyermek már ebben a korban megszokja a fogorvosi kezelést, hogy később félelem nélkül, szinte örömmel menjen fogorvosához. (Gyakran tapasztalom ezt praksisomban gyermekeknél, akik valóságos szórakozásnak tekintik a kezelést.)

Nem minden fájó fogat kell okvetlenül kihúzni, mert alapos kezeléssel még az ilyen fog is sokszor megmenthető. Elhanyagolt esetekben, amikor a megbetegedés már a fog határán túlterjedt, fontos segítőeszközünk a Röntgen-felvétel, amelynek felvilágosítása alapján sok, első látásra pusztulásnak indult fogat menthetünk meg. Bizony, nap-nap után előfordul, hogy hosszú idő óta fennálló izületi fájdalmaknak beteg, gennyes fogak voltak az előidézői, amikre szintén a

Röntgen-vizsgálat hívja fel a figyelmet. A bántalom megszűnik ezeknek a fertőzési forrásoknak az eltávolításával. Nem szabad figyelmek kívül hagyni azt sem, hogy a hiányos vagy fájdalmas fogakkal való tökéletlen rágás beláthatatlanul káros következményekkel járhat emésztőszerveinkre, különösen ha ez hosszabb időn át történik.

Bizonyos korban túl a természet kérelhetetlen törvényei megfosztanak fogainktól. Ennek ideje egyénenként különbözik. Befolyásolja az öröklött diszpozíció, életmód, foglalkozás és szájalpolás. Ebben a korban válik fokozottan szükségessé a hiányzó fogak pótlása, hogy megfelelő műfogakkal elősegítsük az emésztés kiméltre szoruló emésztőszervek munkáját.

De nemcsak higiénikus szempontok sürgetik, hogy fogaink épségével törődünk, hanem természetes szépérzékünk is, amelynek elsősorban az arcon kell érvényt szerezniünk. Az ember ösztön szerűen irtózik az elmúlásnak, pusztulásnak minden képletétől. Miért ne számúzná azt elsősorban a saját arcáról és szájából, amiknek oly fontos szerepük van a társas érintkezésben, ha könnyen megteheti? Az egyéni síkenek, a életben való előrejutásnak a személyes rátermettségen kívül van egy esztétikai titka is: a jó és vonzó megjelenés. Ehhez azonban feltétlenül hozzátartozik az ép, szép és ápolot fogazat, amely előnyösen megváltoztatja arunk külsejét, vonzóbbá, kellemesebb hatásúvá teszi és fokozza az egyéni varázs báját. Bármennyire is nem erény a hiúság, a fogak szempontjából mégis hasznos, mert sok embert, különösen a nőket arra ösztönzi, hogy bizonyos szorongással bár, de feleressék a fogorvost.

Dr. Antal Erzsébet
med. univ. fogorvos

EMŐD TAMÁS: CSEVEGÉS

Károly Jenő, valamikor württembergi uralkodó herceg, rendeletben tiltotta meg, hogy más hölgyek, mint az udvar legzűkebb körébe tartozó dámák, kék kipszöbrből varrt magas-sarku cipőt hordjanak. Próbálná meg egy uralkodó herceg ma előírni, hogy egy társaságbeli hölgy milyen színű és sarkú cipőt viselhet. Egy hét múlva a világ összes divathölgyei olyan cipőt hordanának, amilyen — *meg van tiltva*.

Az viszont tény, hogy néha egy királyi mozdulat elegendő volt az egész világ női divatjának megváltoztatására. A hosszú, hegyes-orrú poulaine cipő azért jött szokásba, mert IX-ik Lajos francia király leányainak nem volt formás piciny lábuk, sőt! Uszalyos sarkigérő szoknya alá rejtették csúnya lábukat. Száz esztendő kellett hozzá, amíg az uszalyos szoknyát rövidebbre merete vágni — egy másik bátor hercegnő ...

Lavalliére hercegnő kissé bicegett. Amint a Napkirály kegye rásugárzott, Európa összes udvaraiban az összes palotahölgyek elkezdtek serényen bicegni.

A fűzőt a görög nők hozták divatba, még valamikor Szofoklesz idejében. *Zona* volt a neve. A császári Róma szépasszonyai is hordták. Ők úgy hívták: *ma-millare*.

I. Sándor cár hat női szépség-típust különböztetett meg: 1. csodálatos, 2. erlagadó, 3. csodálatos, 4. közönséges, 5. menyeyei és 6. az igaz érzés szépsége. Szerintem mind a hatféle szépségnek a maga külön karaktere szem előtt tartásával kell öltözködni, hogy hatásos legyen. Ha az ördögi szépség például a menyeyei szépség stílusában ruházkodik, közömbös és hatástalan marad.

Milyen a női szépségíndek az Eschenburgi Kódex szerint?

»A feje legyen prágai,
Párisiak a lábat,
Brabanti legyen a vállá
És angol az álla,
A keze legyen kölni
S erkölcsseit a bajor nőktől
Kell neki örökölni...»

Ezt mondja a derék eschenburgi. Mások mást mondanak persze. Egy lovag például határozottan azt állítja, hogy *minden nő egy külön és önálló szépségideál*, aki senki más-hoz nem hasonlít és nem fogható, csupán az öltözködésétől, a szabó-

nőjétől függ, hogy *egyéni* szépsége kellően kihangozzék.

Hiszen nagyon nem kellett biztatni Éva leányait, hogy az egyéni szépségükre legelőnyösebb öltözködési stílust — ha kellett, a legdrágább áldozatok árán is — megkeressék. Egy breslauer polgárkisasszony 36 gyűrűt hagyott maga után, egy nürnbergi tanácsnokné-ről 19 pompás fátyol maradt vissza. És micsoda paradét fejtettek ki a sleppekben. Ysabeau de Bavière koronázási menyegzőjén száztizenny némes apród vitte a szép meny-

uszály nélkül jelenhetnek meg, a szabály ellen vétők sleppjét ott rögtönösen le kell vágni.

Maintonon asszony írja egyik levelében, hogy du Maine hercegnő drágaságokkal kirakott fejéekének nagyobb volt a súlya, mint magának a hercegnőnek fejecskeje. Montesquieu tréfásan jegyzi meg: »Ha egy vérbeli uridáma elhatározza, hogy gálaruhában fog megjelenni a nyilvánosság előtt, attól a perctől kezdve öt tucat tervező, fodrász, varró, szabász, cipész, ékszerész se nem chetik, se nem íhatik, de még csak nem is alhatik, amíg a nagy pillanat nem érkezik, amikor kimondják: a hölgy toalettje kész!»

Tournon^m kisasszony ezer livre árú harisnyakötőt kapott nászajándékba madame Dubarrytól. De Verry asszony hagyatékában a következő »értékek« találtak: 60 fűző, 480 ing, 500 tucat zsebkendő, 45 selyemruha, 329 egyéb alkalmi és házi ruha, nem szólva a legyezőkről, csipkékről, patyolatokról, fátylokról, cipelőkről és harisnyákról ...

Collanbach írja a tizenhetedik század végén: »Gálans asszony és módis kisasszony mindig el van látva tükörrel, kenőcsökkel, flastrommal, pongyolával, pihenés nélkül törli fejét a divatujdonosságokon figyeli a más gálansokat, mindent tud, mindent lát, mindent hall: c'est la mode!»

És a színek. »Bolhaszín, beteg spanyol, pikánspiros, csokolompiros, apácakék, frigyözöld, pácolt-húszsín, nimfamosoly ... « A puffokról, párnácskákról, dudorokról, hurkákról, abroncsokról nem is szólva.

Folytathatók a végtelenig. A tanulság mindig egy: nem kell a flappert, a mai mondaint esztelennek minősített hóbertja miatt bántani. Ha ma egy színházi páholyba vagy tea-asztalkához ültetnék le Heléna-t, Omphalét, Lukrétia-t, Dubarryt és az 1933-as szépséget ... ez a mi kis fiús flapperünk ugyan elszégyelné magát a hamupipókesége miatt.

És hol van még a nagy amerikai film-világstárok fényüzése is attól, mikor Ysabeau kisasszony feltette fejére a tornyos, brilliános süvegpiramist és elindult az uszályát cipelő száztizenny némes úrfival a vincennesi várkapu felé!

Téli divat

asszony után drágaköves-himesgyöngyös uszalyát. Páris egyéni költségvetése ment rá az esküvő nászközönségének alanszon, valenzien és brüsszeli csipkéire, — ahogy egy számkokhoz értő korabeli krónikás kikalkulálta. A vincennesi várkapu ívét le kellett bontani és a kastély teremlozozatait magasabbra emelni, mert a világszép Ysabeau tornyos hennin-je, a cukorsüveg formájú »emeletes« fejdísz nem fért be a kapun és meg kellett hajolnia a mennyezetek alatt ...

A zsebkendőkön egy kis gyémántszemes aranyszív csüngött. Úgy dobta oda a hölgy a lovagának, ha hódolatát elfogadta. Hajháló, főkötő, később az ingecske: minden arannyal-üzüsttel átszőve! A túlzott sleppviselés miatt pedig több helyen elrendelte a városi előjárás-g, hogy nők a tanácsházban csak

KELET ÉS SZÉLSŐKELET ASSZONYA

ALMOK LEÁNYA, szépséges mandula-szemű Rolly-Rolly, akit pillangószárnyú tarka kimonóban, habfehér porcellán-arcocskával, éjféketére festett szempillákkal és cseresznyepiros szájacskával képzelünk el, amint tipegő lépésekkel libben tova a lampionokkal telegegatott, kártyavárakhoz hasonló falházak között — milyen más a valóságban! Az európai és amerikai divat betört a japán nők titokzatos világába is, diadalnasan keresztülzárta a hagyományokon, a kimonó helyet adott a pizsamának, a magasa tornyozott dús hajfirtók oló alá kerültek, az utcai ruhák semmiben sem különböznek a londoni, párizsi vagy budapesti formáktól, sőt a mozgás tempója is megváltozott. Aki Tokióban, Yokohamában, Nagasakiban, a japán életnek ezekben a forróütemű centrumaiiban figyeli a nőt, már csak a nyugat-európai és az amerikai típust találja. Mindig fáj az embernek, ha egy szép, színes álmod el kell tennetnie, kivált ha sokezer kilométeres utat tesz meg, hogy szemtől-szembe kerüljön az emlékeztet ékszerdobozába rejtett gyönyörű képpel. Japánban mégsem éri olyan nagy csodálódás az idegent, mert a szélsőkelet modernizált leánya mitsem vesztett sokszor megénekelte egyéni varázsából azáltal, hogy sokezeréves köntösét leveleve, külsőleg is belekapcsolódott az egyetemes divatkultúrába.

Akik Japánban megfordultak, csodálattal beszélnek arról a kimondhatatlan bájrról, amellyel a mandulaszemű szépségek a modern ruhákat viselik. London tartózkodó eleganciája, Párizs sikkje, Bécs és Budapest kecsessége valami sajátoságos üdítő harmóniában egyesül bennük. Mosolygó, parázslóan fekete szemek a kacérság apró villámait szórják a puhakarimájú, széles sportkalapok alól, amelyeknek vakító felhérése meglepő és izléses kontrasztban áll a sima, kékes feketéségben pompázó hajjal. Színházaikban legfőbb látványosság a revü-görl, aki — európai szemmel nézve — sokkal elragadóbb, mint nyugati nővére. (Viszont megengedjük, hogy a japáni talán a mi szinpadí szépségeinkben talál nagyobb esztétikai élvezetet.) Ilyenkor tudjuk meg, hogy az a bizonyos rejtelmesség, amely minden emberfajta asszonyát a varázslat aranykódéval lengi körül, nem a külsőségekben él és vibrál, hanem az egyéniségben. Mert a japán nő japán marad, akárhogy változtatja a hajviseletét s bármit is vesz magára. Azzal, hogy szép-

ségének speciális érdekességeit a kulturális nemzetközi divat eszközeivel festi alá, még jobban kiemeli és észrevéteit magát.

A terdevágású szemek nem változnak meg azzal, hogy a kimonót a pizsama cserélte föl. Amint egy szép magyar nő karakterét sem tüntetné el, ha pillangószárnyú kimonót öltene magára.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy a japán nő merő divatmajmolásból hódolt be Európának, illetve a hozzá közelebb eső Amerikának. Ezt az átalakulást a japán gazdasági élet készítette elő. Köztudomású, hogy az indus és kínai népek mellett a japán egyike a legszaporábbnak. Tíz-tizennegy gyermek egyáltalán nem tartozik a ritkaságok közé a középosztályban sem. A nagyipar és a kereskedelem, akárcsak másutt, készséggel nyitott utat a nőknek, ezenkívül a hivatalokban is egyre nagyobb számmal alkalmazták őket. Valóságos forradalom volt ez a japán nő életében. Szűk háztartási köréből kiemelve, nemcsak a munkaterülete és a gondolatvilága módosult, hanem az egész magatartása, föllépése s ami ezzel együtt jár: a ruházódása is. Lenge kimonóban nem állhatott a gépek mellé. Egyszerű, praktikus ruhára volt szüksége. Így került szembe hivatás és hagyomány. Az utóbbinak meg kellett hátrálni a kényszer előtt. De a szellem, a lélek a régi maradt, több ezer esztendősen lényegében érintetlen. Ezt a nagy és szép tanítást bizávt megszívlelheti az értékes hagyományokat oly gyakran könnyelműen felázó Nyugat is.

TÜNDÉRMESÉK titokzatos alakja volt évszázadokon át a török nő is. Pedig sokkal közelebb volt hozzánk, szinte egy ugrásnyira. Az a nemzedék, amely a régi habsburgi monarchiában élt, még látta őket Bosznia és Hercegovina hegyei közt. Arcuk az örökös fátýollal eltakarva, kontyba tűzött hajuk fekete vagy barna kendőbe rejtve, ismeretlenül és szótlanul surrantak el szűk sikátorokon, földszintes kis házak során, mintegy odatapadva a falakhoz. A szigorú Korán láncra verte a mohamedán nőt. Az otthon papnőjévé akarta avatni és az otthon szabdalgójává tette. Robot, szakadatlan robot, semmi szabadság, az életörömökbe való számkivettség, engedelmes eszköz a férj kezében: ez a mohamedán nő sorsa és ez volt, még nem is oly régen, a legnyugatibb mohamedán nép, a török nép asszonyának osztályrésze is. Mint tudjuk, Kemál basa szabadította fel végképp őket. Hogy ének azóta, miként hatott rájuk a nyugat-európai kultúra, megváltoztak-e lélekleben, szellemben, erkölcsben, hasznosabb tanjai lettek-e a társadalomnak?

Az új török nőt Konstantinápolyban kell tanulmányozni, Európa legkeletibb szegletén, Ázsia küszöbén, ahol évszázadokon keresztül annyira meg-

KARNEVÁL

*Öregnek terhes már a lánc,
jobb otthon egy kis passziánsz...
De az ifjaknak áll a bál:
a tarka-barka karnevál!*

*Drága szerelmek hős hada,
konfettis mezédes csata...
Bujócska-játék... kis kacsók...
S loppal egy forró tiszta csók...*

*Kosztüm-világ, frakk, vagy baret...
kacagva egy lány pirust...
Dalos-virágos hangulat,
a csöpp selyemlárc alatt...*

*Az élet sem más: karnevál!
Éjjel, nappal csak áll a bal...
Elpuffannak rakéta-szók —
it' egy szív hull el, ott egy bók...*

*És állni kell a karnevált!
Vigan, kacagva ezt a bált!
Az élet úgyis elrohan —
éljétek vigan, okosan...*

Somlyó Zoltán

annyi nép hagyta ott váltakozva a műveltség és a barbárság jeleit. Az ellentétes hatások alatt ugyanis hamarabb alakul ki valami új kultúra s ennek eszményi hajtása: a nő. Bent, Ázsiai Törökországban, még hosszú-hosszú ideig megmarad az a női típus, amelyet a mohamedán férfi zsarnoksága teremtett meg. A konstantinápolyi asszony — s itt kizárólag a jobb-módú osztályról beszélünk — a keleti szépség jeleit hordja magán. Dús fekete haj, magas, nyílt homlok, tüzes nagy szemek, finoman metszett egyenes orr, hűs száj, telt idomok, harmonikus, kellemes mozgás. Mióta lekerült arcukról a fátóly — a keleti szépség jeleit hordja magán. Dús fekete haj, magas, nyílt homlok, tüzes nagy szemek, finoman metszett egyenes orr, hűs száj, telt idomok, harmonikus, kellemes mozgás. Mióta lekerült arcukról a fátóly és az egész alakot elfödő ruha kölcsönözte nekik a titokzertiséget. Most a napfényre került arc és termet az, ami keleti sajtáságukat kihangsúlyozza. És higyjék meg, ez az érdekesebb, ez a külön, ez — a szó tiszta értelmében — a hatásosabb.

A török nő európai viseletben is török. Hogy a kozmetika nem uniformizálta-e? Nem. A konstantinápolyi nők nagyon diszkréten bálnak a szépítőszerekkel. Legfontosabb náluk: a szemük-alja. Ezt finom fekete árnyalattal hozzák előtérbe s ha meg akarjuk határozni, milyen célzattal, azt kell mondanunk, hogy valami sejtelmes, álomszerű érzéki bájít óhajtanak kifejezésre juttatni. Arcukat nem festik, illetve csak fehér púdert használnak. A száj nem oly ríktóan piros, mint Konstantinápolytól nyugatra.

Öltözkedésüket jobb polgári ízlés jellemzi. Viselkedésük elárulja, hogy anyáiknak és ösanyáiknak tilos volt kíváncsi szemeket vetni idegenekre. A török úrino disztíngvált, mértéktartó, egyébként is egész lelkülete enyhe melancholiára hajló.

Kiszabadulva a hárem fojtogató légköréből és a házi szolgaságból, józan tudott maradni. Nem ittasodott meg a szabadságtól, új jogaival csínyján bánt, jól tudva, hogy a fénitársadalom évszázados beidegzettsége máról-holnapra nem változik meg. Azt lehet mondani: gyanakvással fogadta a megváltást és óvatosan, lépésről-lépésre akarja meghódítani azokat a szereplési és munkaköröket, amelyekkel ői nagylelkűen s egyszerre ajándékozták meg. Ezért van, hogy a török úrino nem vetette rá magát

mindjárt a hivatali és gazdasági pályákra. Ennek különben van egy másik, érdekes oka is: a török férfi romantizmus. A török férfi vonzalmában, melyet a nő iránt érez, mély meghatottság, imádt és önfeláldozás reszket. A török férfi nemcsak szereti, de félti is asszonyát. Etekintetben nagyon is rokon az olasz-szal és a spanyollal. Feltétele abban is nyilvánul, hogy — ismételjük, most csak a nagyvárosiakról van szó — nem engedi olyan munkahelyre, ahol férfiak dolgoznak. Kivétel persze van, de általában sokkal kevesebb török asszony és leány található üzletekben, irodákban, műhelyekben, mint akár a nyugati, akár a szélsőkeleti centrumokban. Ugyanakkor rendkívül előzékeny a férfi, ha a felesége vagy a leányai szórakozásáról van szó. A török nő semmiben sem marad európai társnő mögött. — csakhogy itt ne tessék az örökös táncolásra gondolni. A jazz nem tudta hálójába keríteni a török nőket. Mulatságaik inkább házi jellegűek, mintsem a nyilvánosság éles fényében zajló. Lelki szükségleteiket azok az angol, francia és német regények elégítik ki, amelyekről anyáik el voltak tiltva. És rajonganak a keringőért, a francia szanzonért, az olasz melódiáért. Szóval ott tartanak, ahol a mi anyáink tartottak és — ahova a leányaink előbb-utóbb visszatérnek.

HUMOR

Egy mulatóban nagy dáridát csapott négy törzsvendég. Hajnalra annyira eláztak mind a négyen, hogy egyik sem tudott többé magáról. A főúr erre taxit hozatott, elhelyezte vendégeit sorra s megmondta a sofförnek:

— Az első urat vigye az Andrássy-útra, a második a Teréz-körúton lakik, a harmadik a Nyugati-nál, a negyedik Budán, a Zsigmond-utóban. (Megmondta persze a házszámot is.) Vigye szépen haza őket, csempesse ki mindenütt a házmezt és adja át neki az illtő urat.

A sofför elrobog, de tíz perc múlva visszaérkezik és kétségbeesetten hívja: a főurat:

— Baj van, egy kanyarodónál nagyot zöckert a kocsi, egymásnak estek és összekeveredtek az urak, tessék őket újra elrendezni.

*

Bamberger önkéntes rapporton az mondja az örmesternek:

— Örmester úrnak alássan jelentem, kérek 24 órára szolgálatmentességet.

— Minek az magának? — kérdi az örmester.

— Holnap avatnak sub auspiciis regis doktorra.

— Az egyszer még megadom, — feleli megvető hangon az örmester, — de többé ne jöjjön nekem elő ilyen zsidó ünnepekkel.

*

Bimbele valami nagyon érdekes dologt mesél el Grünnek és többek közt így szól:

— Na és akkor cseppetem az inasnak.

Grün felüti a fejét:

— Mi az, neked inasod is van?

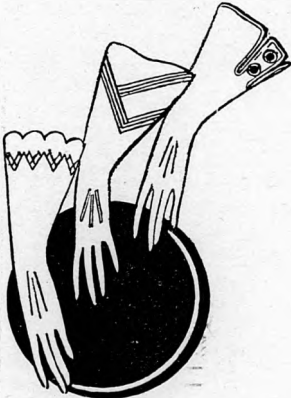
— Inasom nincs, — mondja Bimbele, — de csengöm az van.

*

— Tudod, hogy a Rezsinka csak félig-félig menyasszony?

— Mi az, hogy félig-félig?

— Az, hogy a jövődöbeli völegénye évi nyolcezer pengő apandzst kíván és az após csak négyet akar adni.

SZÍNHÁZI BEMUTATÓK

NEMZETI SZÍNHÁZ:

»A másik«

Andai Ernő két-három finom lírai hangulatú vígjátékával váltotta meg belépőjegyét a Nemzeti Színház deszkáira. A regényíró kvalitásai eleinte még erősen kiütököztek színpadi műveiből, de — maga is színész lévén — csakhamar rájött, hogy egy gram cselekményt többet ér egy mázsa novellisztikus kelléknél. Így legújabb színművében, »A másik«-ban is, néhány jellegzetes alak rajza az, ami kedvünkre való, viszont annál kevésbé elégíti ki a téma. Ez se nem új, se nem érdekes. Kár, hogy a novellíró ismét fölülkerekedett a szerzőben, aki csak a harmadik felvonásban ocsudott fel, amely a darab legformásabb s leghatásosabb része. Az első két felvonást szűrke bágyadság árnyékolja és az érdektelenség sülyesztőjébe vonszolja azt a kevés történetet is, ami a sablonos meséből kicsiszolható volt.

MAGYAR SZÍNHÁZ:

»Oktogon«

Zsolt Béla, az új magyar publicisztika harcosa, lírai költőnek indult eredetileg, izzó és lázadó irányversket írt, erősen Ady Endre hatása alatt, majd az elbeszélő iradaom hódította el, de itt sem tagadta meg egyéniségének jellegzetes profilját. Közben színdarabot is kaptunk tőle, az »Erzsébetváros« címűt, amely inkább a témája riktó színeivel, életet

fotografáló merészségével, mintsem a színpadi formáival tűnt fel. Zsolt Béla egy másik kor szülőtte, amely már csak hírből ismeri a gondtalan Pestet, ellenben érzi idegekkel szenedi a gondok közt vergődő, sorvado polgári osztály küzdelmes életét. Mégsem mondhajuk, hogy egész Budapest lelkét tárja fel, ezt maga Zsolt Béla sem vindikálja magának, hiszen a fővárosnak csupán egyik kerületéből, az »Oktogon«-nal szimbolizált Terézvárosból emeli ki alakjait, akikkel egy nyomasztóan, olykor lesújtóan ható családi drámát játszat le, ha mindjárt a drámának nem mindennapi értelmében is. A Terézváros itt nem földrajzi meghatározás, hanem egy bizonyos társadalmi réteg megjelölése, amely a szomszéd kerületekben éppúgy előfordulhat, mint szórványosan akármelyik városban.

Polgári, közelebbről: kispolgári környezet tenyésztette ki Zsolt Béla színművének figuráit, csupa kettéhasadt lelkű embert, a napi életharc elkeseredett robotosait, köztük jellemben és erkölcsben fogyatékosokat is, akiknek realiztikus rajzában a ki-méletlenségétől sem irtózik vissza az író.

Kötelességünk megmondani, hogy a tehetséges író színműve nem fiatal lányok lelki épülését szolgálja. Zsolt Béla általánosító módon beszél a mai fiatal-ságról, — lehet, hogy abban a körben, ahol da-

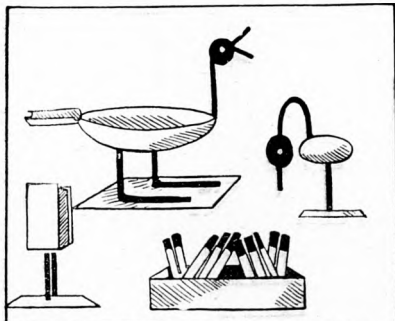
rabja játszik, ez az elferdült típus feltűnő számban jelentkezik, de bizonyos, hogy a társadalom szélesebb rétegeiben még mindig ritkaságszámba megy. Az »Oktogona« fiatal, romlottlelkű leányával mint szomorú kivétellel számolunk, anélkül, hogy részvétet éreznénk sorsa iránt.

BELVÁROSI SZÍNHÁZ:

»Magas Cé«

Az öregedő művészno problémája, amennyire nem újkeletű, annyira izgatta mindenkor az írók fantáziáját. Láttuk és olvastuk már sokféle formában. Lakatos László, akit tehetsége elsősorban a szellemes szatírára utal, ezúttal az érzelmes líra hangjait szólaltatta meg, ami a darab legsikerültebb részében, a harmadik felvonásban hatásosan bűgött fel. Az öregedő művészno, amint megengedi, hogy felnőtt leánya először szólítsa őt mamának, a női tragikum bánatos szépségét tárja fel s őszinte meghatottsággal kísérjük azon a fájdalmas úton, amely a repdeső csillogásból az emlékezés szelid felhomályába vezet.

Sajnáljuk, hogy a »Magas Cé«-nek olyan mellékszöngéje is van, amely a fiatal leányokat távol kell hogy tartsa a darabtól és az idén oly szerencsés szériának örvendő »Belvárosi Színház«-tól, bár el kell ismernünk, hogy Lakatos ezúttal sem cinikus, sem kesernyés nem akart lenni. De a fiatal-ság tobzódásainak, felelőtlen gyönyör-habzsolásának színpadi feltalálásából igazán eléz volt már. Kell, hogy a magyar íróknak egyéb mondani-valójuk is legyen az ifjúsággal kapcsolatban.

A TÁRSASÁGBÓL

Halló! Csókolom a kezét, Nagyságos Asszonyom!... Hát ennek is utána vagyunk! Elmúlt az ó-év vidám temetése, diszkrét pohárcsüggéssel és a reménykedő szemek fölcillanásával üdözöltük a titokteljes üjlesztendőt és most már bele is szoktunk abba, hogy 1933-at írjon a tollunk. A szilveszteri beszámolómnak nagyon rövid, aminek magyarázatát tessék sejtetni, Nagyságos Asszonyom. A dátumos vigedások jókedu-hullámai csak akkor szoktak a magasba csapni, ha gondtalan napok következnek utána. Ezért folyt le csöndes és szerény keretek között a mostani üjlesztendő ünneplése. Talán csak a Ritzben, a Hungáriában és a Britanniában láttam igazán vidám, gondtalan, előkelő társaságokat. A hölgyek dívatos estélyi toalettekben pompáztak, a férfiakon pedig nagyszerű frakk feszült, de azért az általános hangulat itt is szórindósabb és napjainkhoz alkalmazkodóbb volt. Minthogy pedig a Szilveszterből jogosan lehet következtetni a farsangra, azt hiszem, nem tévedek, Nagyságos Asszonyom, de úgy érzem és most már egyre világosabban bontakozik ki, hogy az idei farsang inkább a diszkrét, finom bálak, mint a hangos mulatságok időszaka lesz. De azért nyugodtan merem állítani, hogy a lényos mamáknak és leányaiknak semmi okuk a búslakodásra. Sokkal több rózsalánc szövődik a diszkrét bálók finom hangulatában, mint a nagyon is hangos farsangi mulatságok forgatagában.

Mielőtt elkezdeném tulajdonképeni beszámolómat, az őszinte hála és szívből jövő szeretet szavait küldjék mélységes hálnak és tiszteletünk jeléül egyenként és összesen azoknak a kedves előfizetőinknek és olvasóinknak, akik a karácsonyi ünnepek és az üjlesztendő alkalmával kerestek jól bennünket. Méltóztatásnak belátni, hogy ezt külön-külön — bár ez volna a szívünk szerint való — minden

kedves előfizetőinknek és olvasóinknak nem áll módunkban megköszönni, mert a karácsonyi és újévi pósta olyan óriási mennyiségben hozta el hozzáink a szeretettel ezeket a kedves megnyilvánulásait hogy a köszönetnek és válasznak külön-külön való elküldése hosszú heteket venne igénybe.

Személyi és társasági hireim ezek: XI. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Kcuéla Géza egyházzenei főigazgatót. — Kertész Bélát, lapunk főszerkesztőjét, a Gyóni Géza Irodalmi Társaság rendes tagjává választotta. — Báró Nyáry Albertnek a lengyel arany érdemkeresztet a budapesti lengyel követ nyújtotta át.

Nem akarok adós maradni a viccel sem, Nagyságos Asszonyom és ezért ezt tessék meghallgatni. Két orvos beszélget az után.

— Mondd, kérlek, — szól az egyik, — előltem teljesen érthetetlen, hogy neked minden páciensed pontosan fizet.

— Pedig ez így van, — feleli mosolygva a másik orvos. — Tudod, én elvöl csak anyósokat gyógyítok. Már most, ha meghal az anyós, rohan a vő és azonnal kifizeti az orvosi honoráriumot. Ha pedig meggyógyul az anyós, annak örömeire, hogy egészséges lett, maga az anyós fizet!...

A himen-frontról ez a jelentésem szól: alsóközösi és tamási Papp Gyula, székesfehérvári tsvéki bíró és felesége Oehring Klára leányát, Klárit eljegyezte Tannenbaum Rudolf, okl. építésmérnök. — Szikra Sárka, gégenyi kedves előfizetőnk és Técsy Béla jegyet váltott. — Tarnay Stefániát Budapesten eljegyezte fenyőkosztolányi Kosztolányi László, Balassagyarmatról. — Vida Margit, gyarmati kedves előfizetőnk és Fogaras György, r. k. tanító házasságot kötött. — G. Gödör Gitta és dr. Saűcs Imre orvos, Székesfehérvárott jegyet váltott egymással. — Kun-Szabó Rózsa, bácsalmási kedves előfizetőnk eljegyezte Klingler Rezső. — Vajó Márta szolgálóházai kedves előfizetőnk és nagyküüllőfalvi dr. Lukácsfy Dénes jegyet váltott egymással. — Szikora Gizike, kispesti kedves előfizetőnk eljegyezte juptner Willy. — Takács Mária, rákosszentmihályi kedves előfizetőnk és Kolosvár József (Ócsa) jegyeit váltott egymással. — A jegyes- és házaspároknak őszinte jókívánásainkat küldjük.

Talán még nem tetszett hallani, Nagyságos Asszonyom, ezt a viccet. Úgy történt, hogy Kohn és Schwarz a kávéházban ültek és az őseikkel hencgetek.

— Én, — mondta Schwarz, — attól a Schwarz Bertholdtól származom, aki a puskaport főtáldálta.

— Én is egy feltáldától származom — felelte Kohn.

— Az mit talált fel?

— Az én egyik ősom találta fel a havi részletfizetést!

Kittünön sikerült vacsorákat és teastélyeket rendeztek gróf Takács-Tolway Józsefnek, Bódy Tivadarnak, tartoskeddi Benke Miklós és felesége, Darányi Gyulának, Lókay Ferencnek, Kórodi Katona János és felesége, Verébelyi Lászlónak, Koós Zoltán és felesége, Löczy Lajosé, Debreceny Sándorék és Olay Ferencék, amelyek a társadalmi és közéleti előkelőségei jelentek meg. — A Régi Gárda január 3-i vacsoráján Colonna herceg, olasz követ is résztvett és dtnyújtotta a Gárdának Mussolini dedikációval ellátott fényképét.

Bücsúzól pedig ezt tessék meghallgatni, Nagyságos Asszonyom. Egy fiatal ember kíváncsi volt a jövőjére és ezért felkeresett egy híres jósnőt, aki a tenyérből szokott jósolni. A hölgy nézi és forgatja a fiatal ember kezét, aztán így szól:

— Amint látom, uraságod jegyben járt egy manikörshölgygel. De az is meg kell állapítanom, hogy már hosszabb idő óta rossz viszonyban vannak egymással.

Kezeit csókolom

† † †

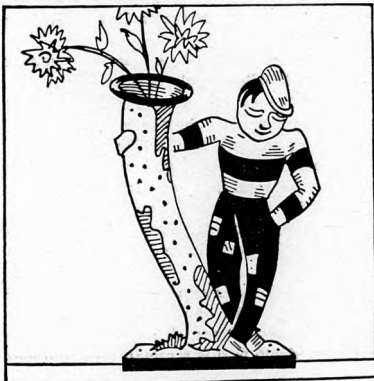
Az őszinte részvét hangján jelentem, hogy

MOIRET LAJOS

az Első Magyar Serfőzde Rt. igazgatója m. kir. kormányfőtanácsos,

a szegények-istápolója és a feltűnésnélküli-csöndes jótékonyaság apostola, lapunk régi lelkes barátja, hosszas szenvedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

A család gyászával együttérez a M. U. L. szerkesztőség és ezúton is töltöcsöljük a pótolhatatlan veszteség fölött érzett őszinte részvétünket és fájdalmunkat.

T. Y. 11-22

Írta: MAX HENNINGBERG a kémelhárító osztály v. parancsnoka

5.

Müller Konrád hadnagy a szobájában ült és olvasott. A szoba ajtaját gondosan bezárta és az ablak mellé telepedett, ahonnan a város mögötti rétrek lehetnek látni. Időnként nyugtalanul kapta fel a fejét, mintha azt kémlélné, hogy odakint nem járnak-e titokzatos árnyak, leselkedő emberek. Amint fogytak és peregetk a papírlapok ujjai között, egyre komorabb lett a tájék, a virágok és napsütés édes idilljét mintha fekete lepel fátyolozta volna el.

Konrád pedig növekvő izgalommal meredt a betűkre, melyekből egy csodálatos és rejtélyes eier fantasztikus titkai bontakoztak ki...]

»Müller Konrád hadnagy úrnak tudomásul.

»Szigorúan bizalmas!

Francia megbízottairk jelentéseinek összegezéséből a T. Y. 11-22 jelzésű francia hímnőről a következőket jelenthetjük. A nő valódi neve Louise Rimbault. Atyja előlök nagykereskedő volt Párizsban. Louise 18 esztendő korában megismerkedett egy Jean Maréchal nevű gárdakapitánnyal. Mikor a szülők ezt megtudták, kitagadták Louiset, aki természetesen kedveséhez menekült. A kapitány hahozás nélkül otthonába fogadta a leányt, akiről minden tekintetben gondoskodott és egy ideig a legboldogabban éltek. Ez az idilli élet azonban nem sokáig tartott. A kapitánynak súlyos kártyaadósságai voltak, melyek egyre nyomasztóbbak lettek. Feljebbvalói közölték vele, hogy vagy rendezi adósságait, vagy ki kell lépnie a hadseregből. Maréchal kétségbe volt esve és öngyilkosságra gondolt. Ekkor történt, hogy ezredese egy napon magához kérte és bizalmasan közölte vele, hogy ha bizonyos kényes és kockázatos szolgálatokra vállalkozna, úgy rendezhető lennének adósságai. Maréchal hahozás nélkül kijelentette, hogy mindenre hajlandó.

Az ezredese bólintott.

— Rendben van, kapitány úr. Holnapról kezdve civil ruhába öltözik és első útja a Pigon Alfréd és társa autókellekek üzlete vezet. Felkeresi Pigon urat, aki megmondja a többit.

Másnap délelőtt Maréchal, jelentkezett Pigon úr Rue Rivolin lévő üzletében. Jelentéktelen, nemrégén alapított bolt volt, alig volt még személyzete, most szervezte meg csak özszekötetéseit. Főleg Németországból hozott sok nyersanyagot és azokat feldolgozva ismét a német piacon igyekezett elhelyezni szorgalmas utazóival, akik keresztül-kasul járták Németországot.

Túrista menedékház Svájcban

Pigon személyesen fogadta Maréchal-t és bevezette a főnöki szobába. Ott azután minden kertelés nélkül egyenesen a tárgyra tért:

— Ön holnap reggel a gyorsvonattal Berlinbe utazik, ahol felkeresi ottani üzletfelünket, Bergmann Félix gumitömlőkereskedőt a Friedrich-strasse 15. szám alatt. A címét felírtam erre a kis cedulára. Olvassa el néhányszor, vésse az emlékezetébe és azután semmisítse meg a papírselektét. Bergmann be fogja önt mutatni egy férfinak, aki ötezer márkát kér bizonyos golyószóró pisztolyok modelljéért. Ön fegyverszakértő, megnézi a rajzokat és megállapítja, hogy azok valóban értékesek-e? Ha igen, megvásárolja öket, előbb azonban meg kell tudnia, hogy igaz-e, miszerint a német hadvezetőség ilyen pisztolyokkal akarja felfegyverezni a legénységet. Az utazással kapcsolatos költségeit átadom készpénzben. Sok szerencsét, kapitány úr. A viszontlátásra!

Másnap délután Maréchal már Bergmann Félix üzletébe vitette magát a berlini pályaudvarról. A szikár, pergamentképi, rossz fogú ember még aznap este bemutatta egy műszerésznek, aki valamilyen érthetetlen nevet mormogott és Maréchal elé tergette a golyószóró pisztolyok rajzát. Maréchal apróra kifaggatta minden részletre, alaposan szemügyre vette a vázrajzokat és éjjel után álamból rázta fel Bergmann-t.

— Holnapra okvetlenül szerezzon nekem svéd ütvelelet. A nevem Olaf Hjalmar.

— Megörült? Ehhez legalább egy hét szükséges.

Maréchal dühbe gurult.

— Micsoda tökfilkó maga! Ezért tömjük magát pénzzel? Még egy ilyen semmiséget sem tud elintézni? Kénytelen lesznek ezt felettes parancsnokságomnak jelteni!

Bergmann sunyin mosolygott.

— Hát majd megpróbáljuk!

És másnap délen fegyverük átnyújtotta a kifogástalan svéd ütvelelet Maréchalnak.

És ekkor történt az a hihetetlen, a kémkedések történetében is páratlanul álló vakmerő dolog, hogy Maréchal szakettebe vágta magát és auton egyenesen a német vezérkar palotájába hajtatott. Zsebében voltak a golyószóró pisztolyok tervei, melyeket még az éjszaka emlékezetéből lerajzolt. A vezérkar palotájában sürgős kihallgatást kért a tüzérség főnökénél, hivatkozott arra, hogy külföldi és halaszthatatlan mondani-valója van.

Két perccel utóbb már ott állt a tábornok előtt, akinek előterjesztette állítólagos találmányát.

A tábornok csak egy pillantást vetett a rajzokra és elvette magát.

— Kedves barátom, adja vissza a mechanikus oklevelét. Ezek a rajzok naiv örültségek. A huszadik lövés után már szétrobbannának a pisztolyok!

Maréchal zavartan dadogott valamit, a tábornok azonban felállt és jelezte, hogy a kihallgatásnak vége van.

Két órával utóbb Maréchal már útban volt Párizs felé, ahová reggel érkezett meg. Nyomban Pigonhoz sietett.

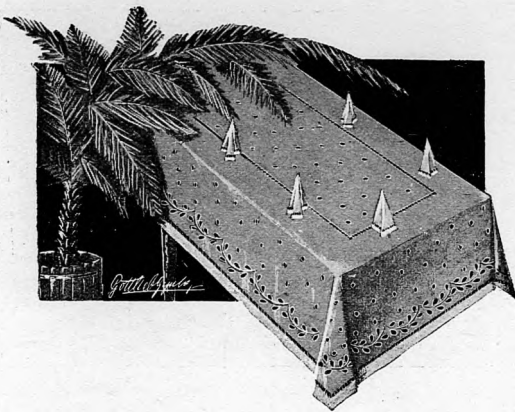
— Nem vettem meg a pisztolyokat. Első pillantásra láttam, hogy a terv rossz. De a teljes bizonyosság kedvéért a vázrajzot megmutattam a német vezérkar fegyverszakértőjének is...

— Mit beszél? — dadogta elképedve Pigon.

— Úgy, amint mondom, Pigon úr. Személyesen tisztelegtem Duval tábornoknál, aki persze szintén örültségnék nevezte a terveket.

— Uram, — kiáltotta lelkesen Pigon, — maga lángész! A legnagyobb tehetség, akivel eddig tárgyaltam.

Azt persze Pigon már nem árulta el, hogy a gépfegyverszerű pisztoly modelljét kínáló férfi is a zsoldjukban álló kém

Asztalterítő

(Gottlieb rajza)

volt és az egész komédiának csak az az értelme, hogy Maréchal ötletességét és használhatóságát kipróbálják. Két nappal utóbb Pigon újra hívatta Maréchal.

— Kedves barátom, egy kis üdülőútra küldöm Németországba. Gyönyörű nyarunk van. Mit szólna egy szép rajnai utazáshoz? Maga szenvedélyes evezős, kap egy remek, háton hordható, felfújható gumicsónakot, felszereli magát festő-állvánnyal és festékekkel és szépen, lassan végigcsónakázik a Rajnán. Közben persze sűrűn tart pihenőket, megpihen a partmenti községekben és sétákat végez a környéken. Azt hiszem, ez igen jót fog tenni az egészségének!

Maréchal sietett a hírt Louise-zal közölni. A fiatal leány sirvárafakadt és kétségbeesetten könyörgött, hogy Maréchal vigye magával. Louise szánalmasan rossz színben volt. Az utóbbi hónapok izgalmi felröptetése ideit és a kényszerű semmittevés, amelyben napjait töltötte, még csak fokozták idegességét.

Maréchal közölte Pignonnal, hogy Louise-t magával akarja vinni.

Pigon vállalt vont.

— Az ön lelkiismeretével kell elintéznie, hogy szabad-e ilyen veszedelemnek kitenni a kisasszonyt. Egyébként talán így jobb is. Mondhatják, hogy fiatal házások, akik ilyen érdekes és kellemes nászútra indultak!

Igy történt, hogy Olaf Hjalmar és felesége egy napon vidáman és pompás hangulatban áttevtek a Rajna német határán. Útveleik kifogástalanok voltak és a holland határőrök tiszteletteljesen szalutáltak.

Különös utazás volt. Maréchal egész nap buzgógn festeggett. Tájéképet szemlalmokkal, legelésző nyáját, sziklákat a Rajna partján. És a beferezett képeket szorgalmasan küldözte Trautner műkereskedő cégnek Lyonba, aki viszont a képeket haladéktalanul Pigon úrnak továbbította Párizsba. Pigon úgy látszik nem sokra értékelte a festményeket, mert megérkezésük után nyomban levakarta a vastag olajfesték-reteget és annál nagyobb buzgalommal nézegette azokat a különböző tintaceruzával rajzolt görbéket és egyes vonalakat, melyekről nagyon jól tudta, hogy a térképekbe még bele nem rajzolt új vasúti síneket, vagy erődítések sáncmunkáit jelentik.

Louise előtt természetesen nem maradhatott sokáig titokban Maréchal igazi mestersége. Mikor Maréchal először győnta meg titkát, ájulás környékezte és idegrohamokat kapott. De mikor a férfi megmagyarázta, hogy nincsen mód a visszavonulásra, a szerelmes nő makacosságával és fanatizmusával jelentette ki, hogy akkor ő is osztozni akar sorsában és annak minden kockázatában.

Hetek óta voltak már úton. Düsseldorf, Köln, Bonn érintésével Koblenzig jutottak el és útjukat a Mosel folyón akarták folytatni.

Ekkor történt, hogy egy éjszaka Louise-t hirtelen leírhatatlan aggodalom és félelem fogta el. Rémlátásai támadtak, hallucinációk gyötörték és felkeltette Maréchal. Sírva könyörgött neki, hogy azonnal meneküljenek, mert csalhatatlanul érzi, hogy üldözik őket. Olyan határtalanul kétségbe volt esve és annyira szuggesztíven könyörgött, hogy Maréchal is nyugtalan lett. Felugrott és néhány perccel később lopva hagyták el a szállót. Autón mentek egy közeli városig és onnan vasúton robogtak Trierig, ahol vonatot akartak változtatni Párizs felé. De abban a pillanatban, mikor a vonatról leléptek, Louise visszatántorodott. Megszorította Maréchal kezét és gyorsan visszastukolta a vonatba. Lent a pályaudvaron elegáns, barna, puhakalapos idősebb úr állt, aki látszólag közönyösen vizsgálta az érkezőket. Louise azonnal felismerte ezt az embert. Egészen bizonyos volt abban, hogy már három ízben találkozott vele. Weselben mezőcsoz volt, mikor az országot mentén festettek. Két hét múlva Düsseldorfban szállodai pincéreként vizsgálta ki őket, Bonnban sofför volt. És most...

Louise rémülten mutatott a szürkeruhás férfin, aki mellett e pillanatban még öt polgári ruhás férfi állt. Izgatottan váltottak egymással néhány szót, azután valóságos csatavonalba fejlődve, elindultak és elállták a pályaudvar két kijáratát.

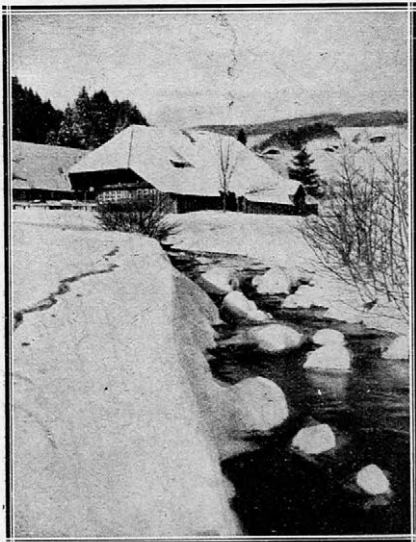
Louise látta, hogy nem lehet habozni. A vonat ellenkező oldalán szálltak ki és a sínek között megbujva, a vagonok védelme alatt mentek a vendéglőbe nyíló ajtó felé. Már csak néhány lépés választotta el őket az ajtótól. Egy oszlop mögé hűdözva figyelték a helyzetet. Ekkor egy titkos rendőr egyenesen a vendéglő ajtajába telepedett.

Maréchal csüggéd mozdulatot tett.

— Elvesztünk! — mondotta sápadtan.

Louise azonban nem vesztette el lélekjelenlétét. Kétségbeesett kísérletre szánta el magát. Levette utíköpenyét, lerakta táskjáit és egyenesen a titkos rendőröz rohand.

— Halló, kolléga, — mondotta izgalomtól rekedt hangon. — A berlini B. csoport ügynöknője vagyok. Rohanjon a bal második sinen álló hálókocsihoz. Abban bujt meg a két kém, akiket

Minden alszik a hó alatt...

keresnek. Egy férfi és egy nő... Láttam, mikor az előbb oda surrantak be... Vigyázzon, revolver van náluk!

A titkos rendőr ész nélkül rohant a hálókocsi felé. Ezt a pillanatot várta Maréchal. Egyetlen ugrással az étterem ajtajánál termett és egy perccel utóbb Louise-zal együtt már autóban robogott tovább.

Még aznap éjszaka átlépték a határt. De útjukat nem folytathatták. Nancy-ban le kellett szállniuk a vonatról. Maréchal bevallotta, hogy rettenetes fájdalmak gyötrik. Negyvenfokos láza volt. A kórházban megállapították, hogy gennyes vakbélgyulladásra van és a genny áttörte a hasfalat. Az operáció már nem segíthet. Reggelre meghalt.

Louise ö-jöngött fájdalomában. De kötelességtudása mindennél erősebb volt. Táviratot küldött Pignonnak Párizsba, akinek címét Maréchal véle haldokolva közölte és ugyancsak sürgőnyileg értesítette Maréchal szüleit is gyermekük tragikus haláláról.

A család repülőgépen érkezett meg. Zokogva vették körül a kapitány ravatalát, de mikor Louise is be akart lépni a halott szobájába, Maréchal fivére útját állta és a legridegben elutasította öccse megrontóját!

Louise félig eszméletlenül támolygott vissza szállodai szobájába. De egyszerre rémülten ugrott fel. Hirtelen észbe jutott, hogy az erődítményekről, országutakról, vasutakról készített rajzok legnagyobb része Maréchal mellényébe van bevarrva. Uyanabba a ruhába, melyben a halott fekszik.

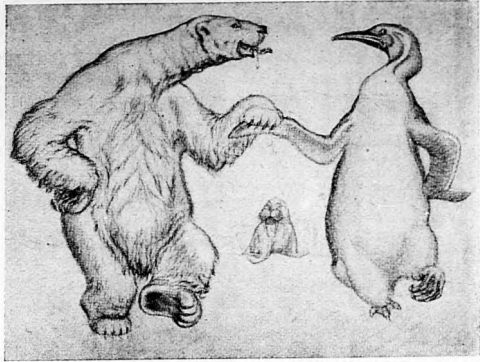
Most új telefonozás következett. Néhány perccel utóbb a kaszárnyából egy főhadnagy vezetése alatt tíz fejeves katona vonult a gyászházba és a főhadnagy a megrökönyödött és élénken tiltakozó családnak tudomására hozta, hogy a holttestet a katonai parancsnokság a magáénak tekinti és senki sem tartózkodhat a ravatal mellett...

Körülbelül egy óráig tartott a fejvesztett zavar, kapkodás, tiltakozás, telefonozás, azután a főhadnagy közölte a családdal, hogy tévedés történt, a parancsot visszavonták és a család ismét szabadon intézkedhetik a halott eltemetése iránt...

Ugyanabban az időben hevesen kopogtattak Louise szobájának ajtaján. Senki sem válaszolt. A türelmetlen látogató nem habozott. Pillanatok alatt lefeszítette a zárat és ott termett a fájdalomtól egészen megbénult, apatikus nő mellett.

— Mit akarnak tőlem? Hagyjanak meghalni! — zokogta Louise.

Asztalán revolver hevert. A kétségbeesett szerelmes csak

Az első tánclecke

arra várt, hogy imádottnak kedvesét eltemessék. Azután ő is vezetni akart életet.

A látogató bemutatkozott.

— Pigon, Párizsból!

És nyugodt, szentvelen hangon, melynek azonban csodálatos hipnotikus és parancsoló hatása volt, folytatta:

— Nyugodjon meg, kedves asszonyom! A hazának szükségére van az ön szolgálataira. Maréchal ruhájában elrejtve egy sereg szétvagdosott papírszeletet találtunk, melyeknek összefüggését és jelentését nem tudjuk megérteni. Segítségünkre lehetne ön ebben?

— Igen. Annál is inkább, mert a rajzok legnagyobb részét én készítettem!

— Ön? — képtel el Pigon.

— Igen. Maréchal mindenbe beleavatott. Számított arra, hogy esetleg baj éri és azt akarta, hogy ez esetben én fejezzem be a megkezdett munkát!

Pigon ámulva nézett végig a rendkívül szép, vöröshajú, filigrán, egészen lényos alakú bájos teremtesen. És bámulata csak növekedett, mikor Louise habozás nélkül, a legnagyobb bizottsággal rakta egymás mellé a kockákat, melyekből lassanként elképesztő világszággal és aprólékos részletesséssel kerültek ki a kívánt adatok...

Három héttel utóbb Louise már a francia kémiszervezet tagja volt. Úgy vetette magát erre a szolgálatra, mint az ópiumszívó a narkotikumra. Valósággal szomjazta a foglalkozással járó izgalmat és halálveszedelmet. Így akart megszabadulni kínzó gondolatától, gyászától, amely az örületbe kergette volna.

Mikor Párizst elhagyta, úgy festett, akár egy tizenhatéves bakfis. Útlevele szerint egy svájci nevelőintézet növendéke volt, aki néhány hetet akart tölteni a festőien szép bajor hegyvidéken. München közelében egy kis fürdőhelyen telepedett meg, melynek környékén történetesen éppen akkor folytak a nagy őszi hadgyakorlatok. Így azután nem volt csoda, hogy a tiszt urak gyakran rándultak esténként a fürdőhelyre egy kis táncra és másfajta kellemes szórakozásra.

Egy este, mikor Max Eisenfeld kapitány végighaladt a hallon, a kapitány egy búbajos vöröshajú bakfist pillantott meg, aki éppen abban a pillanatban ejtett le egy poharat a földre, mikor a kapitány elhaladt mellette. A kislány felsikoltott, az üvegszilánkok megebezték egyik ujjcsakáját. A kapitány természetesen gálánsan segítségére sietett. Étert hozott, kimosta és bekötözte az apró karcólást és félórával később már együtt táncoltak. A kapitány meg volt babonázva. Soha nem látott búbajosabb teremtest. Másnap délelőtt érte küldte elegáns kétfogatú homokfutóját és a táborban úgy fogadták a szép leányt, akár csak egy tündériszasszonyt. A kapitány nem titkolta szándékát: feleségül veszi a búbajos teremtest, akibe

Nagyapáink is korcsolyáztak

egyébként az egész tisztikar szerelmes volt. És ettől kezdve Louise-nak mindennap meg kellett jelennie a táborban. Velük vonult az egyes hadállásokba. Színről-színre láthatta az erődítményeket, pontosan tudta, hogy hány ágyú van bennük elhelyezve, hány centiméteresek és mekkora a horderejük.

Pontosan tudta, hogy az egyes osztagok hogyan vannak felfegyverzve, miként történik az utánpótlás és mekkora haderők vannak az egyes fontosabb pontokon összehívva?

Mikor a hadgyakorlat véget ért, Louise bejelentette a kapitánynak, hogy szüleihez utazik Svájcba, akiket előkészít férjhezmenetelére, ámbar nem hiszi, hogy ilyen fiatalon már beleegyezzenek abba, hogy asszony legyen. Útlevele tanúsága szerint ugyanis még csak tizenhét esztendő volt.

A kapitány, aki dúsgazdag ember volt, arra kérte, hogy mielőtt hazautazik, tegyen meg vele kettesben még egy autótutát. Eisenfeldnek remek kétüléses túraautója volt és Louise hosszas könyörgésre vállalkozott a kellemesnek ígérkező kirándulásra. Azt mondta, hogy főleg a belga határvidéket szeretné megtekinteni, melynek regényes szépségéről már olyan sokat hallott.

A kapitány kész örömmel vette arra az autó irányát. Átrobotgattak a legérdekesebb erődítményeken és Eisenfeld dicsekedve mutogatta Louise-nak, hogy milyen legyőzhetetlenül erősek a német védelmi vonalak és mosolygott a kis lány szájtátó álmélkodásán.

Mikor egy napon a Maas-folyó partján robotgattak, az autónak egy kis defektusa támadt. A kapitány leszállt és a kerék javításával bízott. Louise pedig közben elővette jegyzőkönyvét és különböző kérdéseket intézett a kapitányhoz. Arra volt kíváncsi, hogy hány kilométer tettek meg ezen a napon, mert — amint mondtotta — mindenről pontos naplót vezet. Megkérdezte, mennyi benzint fogyasztottak és mi volt az átlagos sebességük?

Hirtelen szélroham támadt és a szél felkapta a kitépelt jegyzőkönyvlapot és elsodorta. A kapitány előzékenyen utána szaladt. Louise élénken tiltakozott, hogy csak hagyja, nincsen rá szüksége. De mikor látta, hogy a kapitány mégis a repülő papírszelet után rohan, heves mozdulattal ő is utána vetette magát és kétségbeesetten igyekezett megelőzni a kapitányt.

»Menjetek [szépen és gratuláljatok nagymamának... Adjátok át az ajándékot!« (L. Wood rajza »Das Magazin«-ból)

MEZ

NAGYATÁDI GYÁRTMÁNY

KÉZIMUNKA FONALAK SZINTARTÓ-SELYEMFÉNYŰ

Furcsa verseny kezdődött. Louise majdnem sírt a bosszúságtól. Úgy tett, mintha sportbecsültről lenne szó és csak azért is meg akarja előzni a kapitányt, aki érthetetlen makacssággal ragaszkodott az elsőbbséghez. Szerelmes férfiak mindig kíváncsiak. Hátha nem is a benzint jegyezgette naplójába, Louise, hanem a szerelmükről írt érdekes kis pikantériákat? A papírszelet egy árokba repült. A kapitány ugrott be elsőnek. Egy kicsit keresgélte a földön, azután felemelkedett.

— Nincsen meg — mondtotta — itt van egy mély üreg, valószínűleg abba sodorta a szél.

De Louise tudta, hogy a kapitány hazudik. Tudta, hogy kezébe került a cédula, egy pillantást vetett rá és megállapította, hogy Louise annak az erődítménynek a tervét rajzolta rá, amelyen éppen áthaladtak. Világosan látta, hogy a kapitány, aki eddig csupa mosolygó élenkség és figyelem volt, most komoran, szinte megdermedve, sápadtan ül a volán mellett és nem tud megszólalni. Louise tudta, hogy elveszett. Óvatosan táskájába nyúlt, melyben állandóan ott őrizte revolverét.

Talán félóráig tartott ez a kínos utazás.

Akkor hirtelen egy csendőrkaszárnyához értek. A kapitány abban a pillanatban lefékezett és kiugrott az autóból.

Louise egy pillanatig sem habozott. A kormány mellé ugrott, gázt adott és teljes sebességre kapcsol. Az autó örült gyorsasággal kezdett rohanni. Louise csak azt hallotta, hogy mögötte néhány lövés dörög. De a motor zúgása elnyelte hangjukat.

Egy erdő szélén megállította az autót és kiszállt. Azután az üres autót az országútnak irányítva, ismét elindította. Ő pedig berohant az erdőbe. Onnan még látta, hogy az autó egy fának ütődik és felroban. A távolban feltűntek az üldöző csendőrautók és motorkerékpárok. Örült gyorsasággal száguldtak az országúton.

Nem volt idő a habozásra. Az üldözők néhány perc múlva az égő autéhoz érnek. Megállapítják, hogy ő nincsen a roncok alatt és tovább fogják keresni. Átkutatják az erdőt, vérebekkel nyomozzák ki és elveszett.

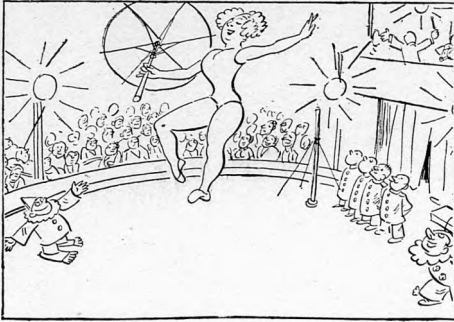
Egy magaslaton állt és körülnézett.

Talán ötven méternyi távolságban a Maas-folyót pillantotta meg, melyen egy uszályhajó úszott méltóságátjesen. Néhány ugrással a parton termett és belevetette magát a vízbe. Az uszályról észrevették és egy kötelet röpítettek feléje. Louise felkapaszkodott.

Öreg holland hajós nézett rá bámulva. Ő, meg a felesége tartózkodtak csak az uszályon, amely fát szállított.

Louise kinyitotta táskáját, melyet fogai közé szorítva, mentett át a vizen.

— Ide nézzén: ötezer frank! A magáé, ha belga területen

partra tesz. Gyémántot akartam a határon átcsempészni és most üldöznek!

Az öreg hollandus megértően mormogott. Egy helyen szétkaparta a hatalmas fapiramist és egy üreg vált láthatóvá.

— Bujjon ide be a nagyságos asszony! Nincsen olyan rendőr a világon, aki itt megtalálná!

Igy került Louise Rimbault vissza Párizsba első önálló kénműtjéről, melyet még két másik követett. Az egyiket ápolónői ruhában tett meg, a másikat pedig szállodai szobalánynak maszkírozva. Most biztos értesüléstünk van, hogy ismét Németországba jött. Elfogatása ezidőszert legfontosabb teendőink közé tartozik...

Müller Konrád félretolta a jelentést. A feje kissé zúgott és forró homlokát az ablaküvegre támasztotta.

És amint kitekintett a kertbe, hirtelen megrezzent. A kerítés mögött egy lány árnyékát pillantotta meg. Fiatal, karcsú lány volt, az arcát nem lehetett látni. Konrád észrevette, hogy a kerítés egyik oszlopához támaszkodott, amely elfedte.

A hadnagy zavartan és izgatottan rohant egy másik ablakhoz, ahonnan az oszlop mögé lehetett látni. Most már megismerzte az illetőt.

Mária volt. A kerítésnek támaszkodott és sírt.

Konrád megrendülve fordult el. Végtelenül kínosan érintette a felfedezés.

Lesujtva ült vissza íróasztalához.

E pillanatban kopogtak.

— Halló, Konrád, készen vagy?

Irén lépett be bájos esti ruhácskában.

— Gyere, — mondotta sürgetően, — Mister Thomson már bizonyára vár bennünket!

(Folytatjuk)

Házi kozmetika

A korpádzó hajhullásról

Irta: Dr. Földes Miklósné, kozmetikus

A normális hajnál is megállapítható, hogy naponta egy bizonyos számú hajszál kihullik. E szálak helyett a hajhagymákból újjak nőnek ki. Ha az így naponta kihulló hajszálak száma nem haladja meg a negyvenet, gyakorlatilag nem tekintjük beteges hajhullásnak. Ha azonban a naponta kihulló hajszálak száma túlhaladja a negyvenet és helyettük nem nőnek új hajszálak, vagy csak igen silányak, kóros hajhullással állunk szemben.

A hajhullásnak különböző alakjai vannak.

Köztudomású, hogy bizonyos fertőző betegségek, mint tifusz, influenza után nagyfokú hajhullás jelentkezik. Ugyancsak okozhat hajhullást a nagyfokú vérértécsenyés is. De a leggyakoribb alakja a hajhullásnak a pikkelyes hajhullás, mely a fejbőr faggyúmirigyének rendellenes működésével és ezzel kapcsolatban a fejbőr korpádzó hámlásával jár.

A korpádzó hajhullás kezelésének legfontosabb része a fejbőr tisztántartása. A fejbőrön lerakódó pikkelyeket és faggyúanyagot gyakori fej- és hajmosással kell eltávolítani.

E célra legalkalmasabb a megbízható jó házi szappan. Esetleg használhatunk kénés vagy kátrányos gyógyszappant is.

Igen jó ellenszere a korpádzó hajhullásoknak a kén. Kenőcs formában szokták alkalmazni a fejbőrbe bedörzsölve,

enyhe masszírozás közben. Máskor a kénes folyadékok esetelike éjjelre a fejbőrre. Igen jó hatású a megfelelő kénpuder is, mellyel — szétválasztva a hajtincseket — a fejbőrt finoman behintjük.

Ugyancsak jó hatásúak a fejbőr pikkelyes korpádzásánál az újabbban forgalomba került cholesterines hajszeszek és kenő-

IDEÁLIS TOROK és STÁJFERTŐTLENÍTŐ

csök. E szerekek szintén hetenként kétszer-háromszor kell a fejbőrt masszírozva bedörzsölni. Különösen a cholesterines hajszesz szünteti meg gyorsan a fejbőr korpádzást.

A hajnövekedés serkentésére, hogy a kihullott hajszálak pótoltsanak, hatalmas segítségünkre van a mesterséges napfény, a kvarckezelés. A kvarc ibolyán-túli sugarai élenkítik a hajhagyma nedvességét és fokozzák annak működését. A rendszeres kvarckúrát többnyire a fejbőr fentemlített gyógyszeres kezelésével szokták összekapcsolni.

Ez eljárásokkal a korpádzó és hajhullás megszűnése legelőbbször hetek alatt bekövetkezik. Máskor, különösen elhanyagoltabb esetekben csak hónapokra terjedő kitaró kezelése után sikerül a célt elérni. Mint a legtöbb hajhullásnál, itt is fontos a fejbőrnek rendszeresen, naponta az ujjhegyekkel tíz percig való masszírozása.

A fejbőr vérkeringésének élenkítésére szokták megszűnése legelőbbször hetek alatt bekövetkezik. Máskor, különösen elhanyagoltabb esetekben csak hónapokra terjedő kitaró kezelése után sikerül a célt elérni. Mint a legtöbb hajhullásnál, itt is fontos a fejbőrnek rendszeresen, naponta az ujjhegyekkel tíz percig való masszírozása.

Fontosnak tartom rámutatni, hogy a korpádzás mindig előlőröke a hajhullásnak. Esetleg a korpádzást csak évek múlva követi a hajhullás. Ezért kell a fejbőr korpádzását kellő időben kezelésbe venni, hogy ezáltal megakadályozzuk a pikkelyes hajhullást és ennek következményét, az időelőtti kopaszodást.

KOZMETIKAI ÜZENETEK

M. E. S. H. Ha a lábtyűök fájdalmassága fagyástól ered, fagykenőccsel kell ápolni. Ha fájdalmassága nem fagyástól származik, a bűlyköt műtét útján lehet megszüntetni.

Ciklamen. Ha a bőre nem tolerálékény, naponta több óráig is lehet szőrteleníteni. A diatermiás szőrtelenítés után nem marad meg.

Jolánka. Az anyajegyekben a szőrszálak hagymái mélyen vannak, ezért az anyajegy eltávolításánál mindig a szőrszálakat szokták előbb villannyal kirtítani.

Kézimunka-rajzaink ismertetése

Felkérjük előlétőnket, hogy kézimunkarendelésüknek, lapunkra való hivatkozással, szíveskedjenek követelni az illető céghez fordulni.

Wieg Testvérek kézimunkaháza, Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 2.

Angoi madeira milió (2-ik oldalon) *ERMA kézimunkaház terve.* Mérete 55 x 80 cm. Finom batizsiffonra rajzolja 2 P, lenvászonra rajzolja 4.50 P, szűrt sablonja 1.50 P, előrajzolás díj hozott anyagra 1 P.

Szárnyasfüggöny csipkeszővethől, tüllés magashízzel összeállítva (4-ik oldalon) *Wieg Testvérek terve.* 160 cm széles, 350 cm magas ablakra való függönyhöz az alábbi anyagok szükségesek: csipkeszővet 180 cm szélesből 3.30 m. Egy m ára 6 P. Sima tüll, mely a hímezés alá és az összes fodrokhoz szükséges, 300 cm széles anyagból 3.50 m. Egy méter ára 4.80 P. Hímezés alatt a tüll duplán vendő, hogy tartósabb legyen. A hímezés előrajzolás díja 3 P. Szűrt sablonja 2.40 P. A függöny teljesen készen a fenti mérethez vagy bármely más mérethez megrendelhető s ez esetben külön árajánlattal szolgálunk.

Csilgimintájú madeira milió (5-ik oldalon) *Wieg Testvérek terve.* 80 x 80 cm mérethez lenvászonra előrajzolja 5.50 P, teljesen készen kézzel hímezve 24 P. Jó minőségű vászonra előrajzolja 2.50 P. Szűrt sablonja 1.60 P.

ERMA kézimunkaház, Budapest, VIII., József-körút 11.

Modern mintájú tálcakendők (5-ik oldalon) *ERMA kézimunkaház terve.* Könnyen készíthető fehér vagy szí-

Takarékos nők nem Pesten vásárolnak!

Nincs házbér (saját ház) — nincs rezsi!

Filészítók párja P 50—70—
2 x 2 m Filé asztalterítő P 35.—
1 m kisebb terítők P 10.—
42 cm Vitrinszék, filé P 2.50
2¹/₂ x 3¹/₂ m Filé ágyterítő P 65.—
O-□ Jégkendők 60 fill.-től 1.20

GYÖNYÖRŰ VERT CSIPKEK!

őzv. Magyar Elekné Házilpara Rákospalota

stvánföldi-út 32 (Berzini-térföl 8 villamos)

Telefon: 95-0-78

nes vászonból. I. sz. mérete 20 x 20, előrajzolja 40 fill. II. sz. mérete 20 x 30 cm, előrajzolja 50 fill. III. sz. mérete 15 x 28 cm, előrajzolja 40 fill. IV. sz. mérete 30 x 40 cm, előrajzolja 70 fill. V. sz. mérete 25 x 30 cm, előrajzolja 70 fill. VI. sz. mérete 20 x 30 cm, előrajzolja 50 fill. VII. sz. mé-

rete 35 x 35 cm, előrajzolja 70 fill. Szűrt sablonja: I. ts III. mintának 50 fill., II. és VI. mintának 60 fill., IV., V. és VII. mintának 80 fill.

Biederméier keresztöltéses szőnyeg (8-ik oldalon) *ERMA kézimunkaház terve.* Mérete 80 x 120 cm. Prima lenkanavára előfeste 15 P. Másodrendű kanavára előfeste 12 P. 1.20 kg faraháron vagy szudán-fonal kell hozzá, ára kg-ként 12.50 P.

Gobelin tájkép (9-ik oldalon) *ERMA kézimunkaház terve.* Mérete 28 x 35 cm, kongrényagra festve 2.50 P. Az elkészítéshez kb. 20 motring muliné szükséges. Muliné motringja 18 fill. Előhúza összes anyaggal 10 P.

Gobelin tájkép (Lánchíd) (11-ik oldalon) *Wieg Testvérek terve.* 25 x 32 cm mérethez finom kardovára előfeste 3.90 P, hozzá muliné 3.20 P. 40 x 50 cm mérethez 8.50 P, muliné hozzá 6.40 P. 50 x 60 cm mérethez 14 P, muliné hozzá 9.60 P. E kép bármely mérethez is megrendelhető, előhúza vagy teljesen készen is kapható, melyről külön árral szolgálunk.

Angol-madeira zürkszetel (11-ik oldalon) *Wieg Testvérek terve.* A terítők mérete 100 x 100 cm, 4 drb szalvétára hozzá 25 x 25 cm mérethez, lenvászonra réppel hímezve teljesen készen 15 P. Ugyanez kézzel hímezve 22 P. Előrajzolja fehér vagy színes vászonra 4 szalvétával 7.50 P. Szűrt sablonja 2 P.

Videk! rendelésnél külön 50 fillér portó kifizendő.

MIT FŐZZEK?

Január 11. Szerda: Húsleves finom metéttel, főtt hús cékmártással, rakottburgonya, almásrétes. — **Vacsora:** Becsinált csirke rizskörítéssel, gyümölcs.

Január 12. Csütörtök: Kőménymagleves, kirántott sertés-szelet párolt káposztával, fánk. — **Vacsora:** Beafsteak tükörtőjással és vegyes káposztával, sajt, gyümölcs.

Január 13. Péntek: Burgonyaleves, szardelláshal kirántott karfiolkörítéssel, túrósbalcsinta. — **Vacsora:** Rízsgomba tükörtőjással, ecetesuborkával, vegyes sajt, gyümölcs.

Január 14. Szombat: Gulyásleves, sonkáskecska, gyümölcs. — **Vacsora:** Vagdalt libamell burgonyasalátával, gyümölcs.

Január 15. Vasárnap: Tyúkleves májgaluskával, főtt hús paradicsommártással, malacpecsenye ropogásra sütte, ecetes paprika káposztával töltve, gesztenyortorta tejszínnel. — **Vacsora:** Kocsonyáshal, prágai kása, füstöltnyelv tormával, vegyesaját, narancssaláta.

Január 16. Hétfő: Paradicsomleves, babfőzelék füstölt-hússal, talkédli. — **Vacsora:** Debreceni tormával, sajt, gyümölcs.

Január 17. Kedd: Zöldségleves, pácolt nyul gombóccal, hajtogatott kifli ízzel töltve. — **Vacsora:** Vese-velő párolt burgonyával, ecetes uborkával, paprikával, sajt, gyümölcs.

Január 18. Szerda: Gombaleves, töltött rostélyos lencse-főzelékkel, meggyesrétes. — **Vacsora:** Friss kolbász sütte celler-salátával, sajt, gyümölcs.

Január 19. Csütörtök: Póréleves, libaháta sütte sült burgonyával, kaporos káposztával, narancspuding. — **Vacsora:** Palacsinta, borjúkroket (receptjét lásd 1. számban) céklával-vegyesfőtt.

Január 20. Péntek: Halikraleves, kirántott hal finom főzelékkel, túróscsusza. — **Vacsora:** Savanyú tojás burgonyakroket körtéssel, tejberizs csokoládéval.

Egyszerű étlap

Január 11. Szerda: Hamis húsleves, lekvárosderelye. — **Vacsora:** Becsinált borjú rizskörítéssel, gyümölcs.

Január 12. Csütörtök: Kőménymagleves, kirántott sertés-szelet kaporoskáposztával. — **Vacsora:** Tea, szardellásvaj, gyümölcs.

Január 13. Péntek: Burgonyaleves, sajtosmetélt. — **Vacsora:** Gombáshal tarhonyakörítéssel, gyümölcs.

Január 14. Szombat: Gulyásleves, tejberizs. — **Vacsora:** Vagdalt libamell burgonyasalátával, gyümölcs.

Január 15. Vasárnap: Barnaleves, malacpecsenye sült burgonyával, ecetespaprika káposztával töltve, meggyesrétes. — **Vacsora:** Rízsgombóc, vegyes sajt, gyümölcs.

Január 16. Hétfő: Húsleves finommetéttel, főtt hús paradicsommártással, burgonyakroket. — **Vacsora:** Kávé, vajaskenyér, gyümölcs.

Január 17. Kedd: Zöldségleves, pácolt nyul gombóccal. — **Vacsora:** Friss hurka sütte párolt burgonyával, ecetes uborkával.

Január 18. Szerda: Paradicsomleves, káposztáskecska. — **Vacsora:** Vese-velő tarhonyakörítéssel, gyümölcs.

Január 19. Csütörtök: Póréleves, babfőzelék füstölt-hússal. — **Vacsora:** Tea, piritós, vegyes sajt, gyümölcs.

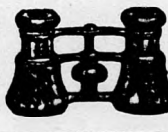
Január 20. Péntek: Halikraleves, túróscsusza. — **Vacsora:** Kirántott hal celleres burgonyasalátával, gyümölcs.

CALDERONI és TÁRSA

LÁTSZERÉSZEK
Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.

TELEFON AUT 81-48

Látványok, személgék, orrcsapatók, Fényképezési készletek és cikkek. Baromfórek, hőmérők.

HÁZTARTÁS

Pacalleves. Az alaposan megtisztított pacalt apró metéltre felvágjuk, forró vizet öntünk rá, megabáljuk, azután a vizet leöntjük róla és másik forró vízbe öntjük és puhára főzzük. Vékony rántást készítünk, teszünk bele finomra vágott vöröshagymát, zöldpetrezselymet, a pacalt levélvel feleresztjük, ceetel savanyítjuk és tálaláskor tejfelt adunk bele. Készíthetjük ceet nélkül, ekkor kevés rizst főzünk bele.

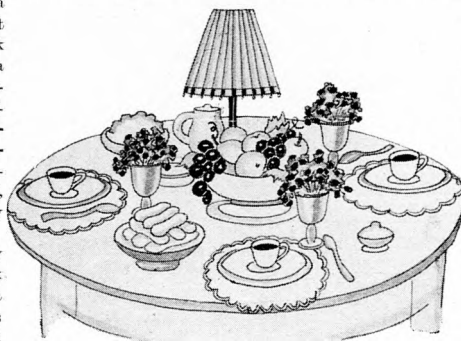
Májpaddingo. (Előétel.) Négy tojássárgáját 6 deka vajjal habosra elkeverünk, teszünk bele egy tejbent áztatott, átörtött zsemlyét, $\frac{1}{4}$ kg. főtt reszelt- vagy borjúmájat, egy negyed reszelt vöröshagymát, finomra vágott zöldpetrezselymet, melyet a zsírban megpároltunk, adunk bele ízlés szerint sót, borsot és a négy tojás fehérjéből vert kemény habot. Pudding-formát kikenünk, meglisztezzük, a masszát beleöntjük és egy óráig gőzben főzzük. Tálalás előtt leöntjük olvasztott vajjal, tejfellel, beszórjuk reszelt sonkával, vagy gombával.

Hering melegen. Két nagy heringet néhány órán át áztatunk s több vízben megmosunk. Ha a sőt jól kiszivattuk belőle s jól megtisztítottuk, a hátán végighasítjuk, a gerinccsontját kivesszük. Ujból jól megmosuk a sótól, deszkára tesszük és a következő töltelékét készítjük hozzá: 20 deka fehér szalonnát deszkára tesszük, vagdaljuk jól össze három keményre főtt tojással, adjunk bele kevés reszelt citromhéjat és felvagdalt zöldpetrezselymet és hat kanálnyi friss zsemlyemorzsat is keverjük hozzá. Ha összevegyítettük, tegyük bele a hering sótól kiáztatott ikráját. A felhasított heringet töltjük meg e töltelékkel, varrjuk össze nagy laza öltésekkel, hogy a sülés alatt ki ne jöjjön belőle a töltelék. Vajjal kikent tepsibe tesszük sülni. Csendes tűznél megpirítjuk, többször megforgatjuk, hogy mindkét oldala ropogósra süljön. Tálaláskor a cérnát szedjük ki, vagdaljuk fel éles késsel és hosszú táltra rakjuk egymás mellé a szeleteket, mintha egészben volna a hering.

Zsemlyegombó szalonnával. (Körítés.) Három zsemlyét kis kockára vágva egy kis tálba tesszük, $\frac{1}{2}$ deci tejet

öntünk rá, hogy átázzon. Két egész tojást, egynek a sárgáját és 6 deka vajat habosra keverünk, az időközben átázott zsemlyét és $\frac{1}{2}$ deka apró kockára vágott szalonnát szintén a tojáshoz keverjük. Egy tiszta szalvétát vajjal vagy zsírral középen jól megkenünk, a tömeget beletesszük, összekötjük s forró sósvízben háromnegyed órát főzzük. Öt személyre ezen mennyiség elegendő. Ha több személyre készítjük, dupla mennyiséget veszünk és azt egy óra hosszat főzzük. Pirított zsemlyemorzzával leöntve adjuk asztalra.

Ludmájpástétom. Vesszünk egy pár szép ludmájat, pároljuk egy kis szalonnával és vereshagymával és vágjuk

Asztalterítés

vékony szeletekre. Ezalatt egy másik edényben szintén párolunk kevés szalonnával egy másik ludmájat, bármely más baromfimáját, megsózzuk, fűszerezük apró törött babérlevéllel, gyömbérral, szegfűborssal és fekete borssal. Adjunk hozzá húslében áztatott és kinyomott zsemlyebelét, együtt vágjuk

Földes-éle

Margit Crème

üdit — szépít — fiatalít

meg apróra és törjük meg finomra. Egy tál alját rakjuk ki papázs vajasztésszal, erre tesszünk egy sort a vágott masszából, erre egy sort a szeletekre vágott májból és ezeket felváltva addig rakjuk, míg az edény megtelik. Utóljára a vágott masszát tesszük, leborítjuk vékonyra kinyújtott vajasztésszal, csinosan formáljuk és sütőben megsütjük.

RECEPTEK

Sőr-rudak. 10 deka vajat habosra keverünk, 40 deka sonkahulladékot kétszer átdarálunk, 5 deka parmezánsajtot reszelve hozzáadunk, egy tojás sárgáját, egy evőkanál tejfelt és az egészet vajjal jól összekeverjük. 25 darab sórudat kettévágunk, az alsó felének a belét kiszedjük, a töltelékkel megtöltjük, a tetejét ráborítjuk. Használat előtt 10 percre forró sütőbe tesszük és melegen tálaljuk.

Reiner Inci

Császárkrem. Hat tojás sárgáját elkeverjük 6 kanál vaníliás cukorral, hozzáteszünk 4 deci felfőzött és kihűlt tejsűrűt s addig verjük tűzőn, míg felfő, akkor le vesszük és hűdre tesszük. Hat levél zselatint kevés melegvízben feloldunk és hozzá-szűrjük, adunk bele 2 kanál rumot és 4 deci tejsűrűből vert kemény habot. A formát mandulaolajjal kikenjük és jégre tesszük.

Tarján Flóriánné

Fahéjas kártyák. 14 deka liszt, 14 deka vaj, 14 deka cukor, 1 egész tojás, fahéj, szegfűszeg törve, citromhéj kell hozzá. Ezeket jól kidolgozzuk, későfolyóra kinyújtjuk, kis kártyalapokat vágunk belőle, tojásfehérjével megkenjük, a középre fél hámozott mandulát teszünk és középleg sütőben szép pirosra sütjük. Finom teasütemény.

Özv. Zettl Józsefné

Csokoládés pogácsa. 35 deka liszt, 28 deka vaj, 1 és $\frac{1}{2}$ deka hámozott darált mandula kell hozzá. Ezekből tésztát gyúrunk, késáthavastagságra kisorsoljuk s apró pogácsákat szaggatunk belőle. Középleg meleg tűznél megsütjük s még forrón kettő-kettő levkárval összeragasztunk s tetejét csokoládémazzal bevonjuk. Finom, sokáig eltartható zsurtésza.

Özv. Zettl Józsefné

Tejeles farsangi fánk. Mely tálba tesszünk 60 deka lisztet s meleg helyre állítjuk. 3 deka élesztőt kevés tejbent feloldunk. 4 deci jó édes tejfelt elhabarunk. 5—6 tojás sárgájával, kevés sóval s azután hozzátesszük a feloldott élesztőt is. Ebből liszttel könnyű tésztát keverünk, lisztezett deszkára tesszük, kinyújtjuk körülbelül $\frac{1}{2}$ cm. vastagra. Fánkzsúrdalával kiszúrkaljuk, lisztezett deszkára tesszük, letakar-

MARADANDÓ ÉRTEKES AJÁNDÉK!

Ujdonság!

Ujdonság!

„RECECE“

szabad, kézimunkakeret

File (rece) kézimunka kifésztését egyszerű felfűzéssel, **fércelés nélkül** percek alatt lehetővé teszi

Minden nagysághoz alkalmas.

5 P-ért bérmentve küldi:

KOVALCSIK FERENC
PÉCS, Gründler-utca 17.

juk, kelmi hagyjuk, forró zsirban kisütjük.

Fejérváry Lászlóné

Omlette. Négy tojássárgáját habosra keverünk 4 kanál cukor és 2 csapott kanál lisztel. A négy tojás kemény habját hozzákverjük, vajjal vagy zsírral kikent pléhbé öntjük, aranyárgára sütjük, barackbőrttel megkenve, össze-hajtuk, megcukrozzuk és cukorgyümölcsel díszítjük. *Petrók Emilné*

Töporpütyögés. 50 deka liszthez veszünk 50 deka töporpütyűt, a liszt háromnegyed részéből 2 tojás sárgájával, egy kávéskanál sóval, 3 deka élesztővel és tejfellel réstésztésza keményeségű tészta készítenk. A liszt megmaradt részét összegyúrjuk a finomra vágott töporpütyűvel, mindkét tészta kinyújtjuk és a réstésztésza lapjára fektetjük a másikat. Félóra időközönként háromszor nyújtjuk. Negyedik nyújtásnál püjnyi vastagságúra hagyjuk, tetejét megvagdossuk, közepes nagyságúra kiszaggatjuk, tojással megkenjük és tepsibe téve, forró sütőben gyorsan megsütjük.

Dr. Szabó Lászlóné

Maggyes pité. Hat tojássárgáját 20 deka vajjal és 30 deka cukorral habosra keverünk, adunk bele félcitrom levét, kevés vaniliát és 20 deka lisztet kama-lanként és a 6 tojás keményre vert habját. Tepsit kikentünk, meglisztezzük és másfélujjnyi vastagra a masszát beleöntjük. Kimgazott meggyel vagy meggybefőttel sűrűn meghintjük és lassú tűznél megsütjük.

Dr. Holló Sándorné

Palacsintafelfújt. Készítünk palacsintatészta, cukros dióval meghintjük, felsodorjuk és egy centi széles metéltre felvágjuk. Hat tojás fehérjéből kemény habot készítenk, ráöntjük és tálalás előtt 10 perccel sütőben enyhé tűznél megsütjük. *Gyenes Albertné*

Magyorószélet. 56 deka darált maggyoró, 28 deka cukor, 2 egész tojás és 2 tojássárgája, kevés vaniliaszélet kell hozzá. Ezeket összegyúrjuk, azután kinyújtjuk, fehér cukormázzal bevonjuk

és szép keskeny szeletekre vágjuk. Vajazott, lisztezett tepsiben szép világosra sütjük. Lehet ívetek is csinálni. Igen mutatós, sokáig állál.

Özv. Zettl Józsefné

Tanácsot kérnek

Anyósom, kit nagyon szeretek, fejuzőgásban és emiatt állandó átmatlan-ságban szenved. Kérem, kedves olvasótársnőmet, ki e betegség ellen hathatós orvosságot tudna ajánlani, szíveskedjék »K.-né, Gerendása jellegére megüzenni. Szíves fáradozásukat előre köszönöm.

Én is kérem kedves olvasótársnőmet, küldjék meg »Miskolci leány« jellegre az alábbi dalok szövegét: »Mért van kőből a te szíved?, »A gyimesi havas alján«, »Nem hiszek én semmit magának«, »Lavotta első szerelme«, »Hallod-e mit susog a szél?«, »Ne törődj semmivel«, »Ígérje meg, hogy megsírat, ha elmegyek«, »Házunk előtt huszárok mennek«, »Gyere vissza kincsem, ne hagyjál el engem« és »Megszóltat a szívem« filmpereptől a slágerdal magyar és német szövegét.

Üzenetek

Csehszlovákiai i. t. Előfizetünk szíves figyelmébe! Erdődy László és neje ottani előfizetőgyűjtő ügynökeinktől még október 12-én megvontuk megbízásukat és így lapunk nevében semminemű tevékenység kifejtésére nem jogosultak. Pénzfelvételek s cha nem hatalmaztuk fel őket, tehát sem azelőtt nem vehettek, sem ezután nem vehetnek fel nevükben és részünkre semmiféle összeget.

»Három miskolci úrileány« aláírással kaptuk az alábbi sorokat: »Kedves Főzserkesztő úr, szeretettel kérjük, jut-tassa el három bálozni vágyó fiatal leány forró köszöntet tartalmazó levelet a »Bál« című cikk írójához, melyért minden virágot lábai elé szeretnénk hinteni. Neki, illetve cikkének köszön-hetjük, hogy apuskánk, ki egészen el-felejtette, hogy valamikor bárendező volt, teljesítette annyiszor megtagadott kérésünket és megígérte, hogy két báln résztvehetünk. Önök nem is sejtik, hogy milyen áttörhetetlenek hitt jégkérget oldottak fel apuskánk lelkeről cikkükkel és hogy mennyire kifejezhetetlenül hálásak vagyunk ezért a csendért, amiről sok sírás között le-

mondtnak. Nem lehet azt megköszönni Önöknek, hogy ennyi megértéssel, ne-mes tendenciával írnak rólunk, akikre senki nem gondol. Kinek jut eszébe, hogy a mai fiatal leányok báloztatása az elröppenő fiatalság illuziójával szí-nešíti be a lelkiunket és ki tudja nem erőrtartalék lesz-e az a jövő ögondterhes, szürke napjaira. Ami örömtől, boldo-g-ságot összegyűjthetünk egy gondatlan, illatfelhős, vídamságtól mámoros, se-lyensuhogástól bódító bálú éjszakán, annak emlékét tőlünk soha-soha el nem veheti senki, hiszen még az édes apánk megacélosodott gondjait is fel tudta pat-tantani az Önök cikke s ennek hatása alatt símogatták meg hajunkat, kicsi leányuknak neveztek és kimondták a csodatevő igent: »bálozzatok, gyerekek, míg szívetekben a vígság nótáját hall-játok«. És most mi bálozni fogunk, mert van valaki, aki megérezte, hogy minden áldozatot meg kell hozni a mai fiatalságért, hogy illuziót gyűjtsön. Önökre fogunk gondolni a bál édes bú-velében és ígérjük, hogy a M. U. L.-tól, amit eddig is kedves barátunknak te-kintettünk, soha megválni nem fogunk s emeljük unokáinknak, hogy kinek köszönhetjük első bálozásunk szépségét. De nemcsak mi maradunk híve, hanem megszervezzük a mi szövetség-ünket, amelynek célja lesz Miskoleon és környékén úrileányok bevonásával a M. U. L.-nak minden úriasszonyt és úrileányt barátjának megszerezni. Ezzel fejezzük ki hálánkat a M. U. L. iránt és összes olvasótársainkat is felkérjük, kövessenek el mindent a maguk köré-ben, hogy a M. U. L. egyetlen úri-család asztaláról se hiányozzon. »Ked-ves három miskolci úrileány«, levelük nek annál jobban örültünk, mert édes-lunkat, hogy az édes apák gonderes szívét megszólaltassuk — elértük. Ezt akartuk és semmi más. Köszönjük, hogy szeretettel viszonzozzák, mit a szív diktált a tollnak.

Szív. üdv. Szerk.

»Szöke Vénusz«. Ravaszul megterve-zett csapda volt a magú kérdés, ked-ves »szöke vénusz«, azt mondatom. Kevésbé óvatos róka amugy Isten igazában nyakát szeghette volna benne. De hogyan is jutott eszébe, hogy az-össz-férfitársadalom nevében nyilatko-zzatot és vallomást kérjen tőlem és tegyek vallomást: szerethető-e férfi egyidőben két csinos leányt, vagy nem? De nem folytatom a tréfát tovább és megnyugatom, hogy Don Juan férfiak öszintezési pillanataikban bevallották,

MENYASSZONYI KELENGYE

vászon, asztalnemű, női-, férfi- és gyermekfehérnemű beszerzésénél forduljon bizalommal

Fendrich Imre és Fleischmann-céghez IV., Kálvin-tér 2

hogy egyszerre két nőt soha nem szerettek. Udvartoltak, szépeket is mondtak közben sokaknak, de érzésükkel egyidőben csak egy hölgyet ajándékoztak meg. Ha a barátság megszalkadt, akkor igaz, hogy nem estek búskomorságba, hanem körülnéztek a hölgyek virágoskertjében és rátaláltak az ízlésük szerinti legszebb virágra. A maguk Don Juanjáról azt gondolom, hogy sem az egyik, sem a másik iránt nem érez komolyan és különös kedvtelésből mindkettőjüknek egyenlő hevességgel udvarol. Megnyugtató, hogy semmi sorszereséget nem éreztem ki leveléből, amelynek tónusa inkább csak kíváncsiságot, mint megrendülést jelez. Hogy mennyire »zöld« az a fiatal úr a »csébités« terén, mi sem bizonyítja csalhatatlanabban, minthogy két olyan jó barát-nőnek »csapta a szelet«, akiknek soha nem volt egymás előtt titkolt gondolatuk. Ez is olyan ritkaság, amiben az átlag férfiak nem is hisznek és ez buktatta el a kétszínű hősszerelmet játszó barátunkat is. Persze, ha tudta volna, hogy udvarlása titokban marad, a játékban nagy kedvételve, addig ment volna, míg akadályra nem talált. Az akadály sokkal előbb útjába került, mint hihette és magam is körülörvönöztem a szeretnék lenni annak az érdekfeszítő jelenetnek, mikor mindketten kérdő vonják csalfa játékaírt. Ezután megnyugodhatnak, nem fogja új széptevéssel zavarni egyiküket sem és egykettőre megszabadulnak tőle, mert az ilyen megszerényítést még a legkönnyebb fajsúlyú gavallér sem tudja egykönnyen elviselni. Ha orvos volnék, talán valami beteges hiúságra gondolnék, ami ebbe a kényelmetlen szituációba keverte, mert nem tudja meghozni azt a hiúsági áldozatot, hogy ne mondhasse el: »minden leány, akit akarok, megszeretem.« A frázis eme tömjénétől bódultan játszik az érzéssel, amit nem érez, bár a játékban semmit nem veszít, hiúságát kivéve. De ez neki éppen elég vereség, amiért némi sajnálkozással mosolyoghatnak rajta. De ezt is csak keveset és csak talán... 2. A gyász tartama egy év. A második félemben megengedheti a félgyszát s akkor bársony, fehérrel díszített ruhát és sport-hoz fehér sapkát is hordhat.

Szív. üdv. Szerk.

»M. főmérnök, Szeged.« Hálával, szeretettel viszonzok Nagyságos Asszony jó kíváncsiságait, lapunkhoz való ragaszkodó szeretetét. A mi maroknyi népünknek őstehetségét, az egész világon szétszort értékeit gyűjtögetjük itt és ezeknek a ritka szellemeknek kigyúló fénye mellett keressük meg olvasóinkat, hogy együtt gyönyörködjünk Isten el nem pusztítható ajándékában. Köszönjük, hogy velünk tart, Nagyságos Asszonyom. Szív. üdv. Szerk.

Tisztelettel értesítjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy úgy a gobelin díván-párna, mint a gobelin retikül, valamint az ez évi terítőajándékaink elkészítéséhez szükséges műliné himzőanyagot motringonként 10 fillérért gyári árban kiadóhivatalunkban beszerezhetik. A párna-hoz még 15 motring, a retikül-hoz 14 motring, a terítő-hoz 16 motring műliné anyag szükséges, melynek árát az ajándék esedékességével az utolsó előfizetési-díj beklüdesével együtt szíveskedjenek beklüdeni, hogy az ajándékkal együtt a himzőanyagot is megküldhessük. Külön rendelésnél a műliné árához 20 fillér portódíj is mellékelendő és az összeg postabélyegben, levélben küldhető. A rendelt műlinét postafordultával rendeltetési helyére juttatjuk.

Teljes tisztelettel a kiadóhivatal.

Kesztyűnek Való szarvasbőr — festve is — glassé- és nappahörök darabonként kaphatók olcsón **Róza Miksa** bőrkereskedelmi rt., Budapest, VI. Laudon-u. 6

»Küzdök megértik egymást.« Tegyük föl, hogy azt ajánlom, vegye föl a harcot s addig feszítse a húrt, míg elpatlan: vajjon bizonyos-e abban, hogy a nagynéni eltávoztával elér-e a célját? Kiszámítható-e csalhatatlan pontos-sággal, hogy a kettőjük házasságával végződik-e ezen legmeghőcséthatóbb asszonyi diplomatikus terv, melyből valami szokatlan, vagyis ritkábban található öntudatos fölényt, kormányozni vágyó akaratot érezek ki. Vagy nem gondolok arra soha, hogy talán éppen az Ön örökke érvényesülni vágyó akarata akadályozza Öt elhatározásában? Talán tart attól, hogy lenyűgöző túlzott energikus gondoskodásával? A férfi még abban a kivételes esetben is, ha a nő szellemileg fölényben van, a maga férfiaságával, erejével a vezetést, irányítást magának vállalja a házasságban és nem volna okosnak mondható az a feleség, aki eme boldogító illúziótól a férjét megfosztaná. Alapjában véve a boldogság attól függ, hogy két ember hogyan tud egymáshoz alkalmazkdnni és a saját akaratát a másikának alárendelni. Az alkalmazkodásnak ezen feltételén szükségességét azonban nem találom meg levelében és ennek tulajdonítom, hogy még ma is bizonytalanul küzd az eredményért, mely Ön szerint is már régen el kellett volna dőljön. Elismerem, hogy a jelen helyzetben az arány megváltozott és Ön kizsorzva látja magát, de azért mégis bizonyos, hogy a reményesség tüze még bevillágitja szívének mélyén azt, akit szeretettel védelmezne, oltalmazna, gyöngédségével betakarna, ha egy szóval hívná, ha kinyitná aajtáját a boldogságnak, amit magával venne. Ha nem vigyázunk, ki-alszik a lélek tüze és megfog a szenvedés, amit a vergődő gondolat okoz,

mert ellene tettünk. Nincs fájdaalmasabb, égetőbb seb annál, mint amit az elmulasztott cselekedet okoz és hiába sírjuk vissza, a saját hibánk büntetését el kell viselni. A szenvedés nem kívülről ér, azt magunk hozzuk életre és ép ezért gyötrőbb. Ha még nem késő és mint akinek joga van hozzá, hogy megkérdezze sorsa intézőjét, hogy merre visz az útjuk, együtt-e, vagy külön-külön — tegye meg. Ami éveken át bizonytalan volt, ezzel bizonyossá világosodik és megtudja, hogy erős volt-e a kéz, melyre támaszkodni akart, vagy gyöngye és nem bírja el a feléje boruló boldogságot... Világosan, tisztánlátó, friss gondolkodású leánynak ismertem meg leveléből, aki akkor sem fog kétségbeesni, ha új utakon kell keresnie életének tartalmát és akár így, akár úgy dőljön el ügyük, hiszem, hogy nem törheti le az élet azt, akinek a lelket éltető optimizmus minden szavát megelőzta. A törhetetlen hit erőssége óvja meg ezután is, szívből kívánom. Szív. üdv. Szerk.

»Erdősokonya.« Övönképzőintézetbe a felvételi korhatár 18 év, azon túl csak korengedéllyel nyerhet felvételt. A korengedély iránti kérvények a m. kir. kultuszminiszter úrhoz címzendők és április 1-én kell benyújtani a m. királ. Övönképzőintézet igazgatóságához (Budapest, VII., Rózsák-tere 7. sz.) onnan lesz felterjesztve az illetékes miniszteriumhoz az engedély megadása végett... Másik kíváncságot teljesítettük és a terítőt elküldük.

Szív. üdv. Szerk.

»D. E.« Szeretettel ajánlom az általam kipróbált és bevált álmatalanság elleni kúrát. Lefekvés előtt félórával foygasson el egy kávéskánnalnyi mézet üresen s utána nyugedlter tejet igyon meg. A tej inkább meleg, mint hideg legyen, amit nagyon fontos betartani. Már pár nap múlva észreveszi az eredményt és két hét után az álmatalanság teljesen kimarad. Ezen kúrát azonban legalább hat hétig tanácsos folytatni. Egy jó hatású teát is ajánlok. Gyógy-szertárból szerezzon be egyenlő mennyiségben fodormenta-teát, orvosi székfűt, izlandi zuzmót és pemetefűvet. Ezeket vegyítse össze s ebből főzzön teát. Nem fontos, hogy frissen és forrón foygassa, bármikor megfőzheti, leszüri és melegen tartva ha naponta két pohár ilyen teát elfogyaszat, kimerült gyöngye idegeinek is jót tesz. A méz és tea rendszeres használata is csodásan hat, a teát alaposabban eredmény eléréséért ajánlom.

Szív. üdv. »T. E.«

DARMOL
fájdalom nélkül hjat.

Tisztelettel értesítjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy úgy a gobelin díván-párna, mint a gobelin retikül, valamint a terítő ajándékaink elkészítéséhez szükséges mulliné hímzőanyagot motringonként 10 filléret gyári árban kiadóhivatalunkban beszerezhetik. A rendelt mennyiség árát és 20 fillér portidjat kérjük levélben postabélyegben beküldeni, a rendelést póstafordultával továbbítjuk. Teljes tisztelettel a kiadóhivatal.

»B. Zsigmondné ref. lelkész neje. Elismerő meleg soraierért hálás köszönetünket küldjük. Nem felejtjük el soha, hogy barátul fogadtok lapunknak gyönyörű feladata méltó lenni olvasói szeretetére. Jókívánságaikért hasonló jókat kívánunk a Mindenhatótól.

Szív. üdv. Szerk.

»Egy miskolci leány. Rövidesen teljesítjük kívánságát. Kérjük, közölje ezt az érdeklődő miskolci előfizetőinkkel is. Hálásak leszünk, ha kevéske türelemmel megjutalmaz.

Szív. üdv. Szerk.

»Dr. X. 28. Debrecen.« Mult év december 3-án szerkesztőségünkönöz intézett levelében foglaltakra személyesen kívánok Önnel tárgyalni. Sziveskedjék alkalmilag szerkesztőségünkben felkenni. Szerk.

»Ifj. Juhász József. Nem írta meg lakhelyét s ezért levélben nem válaszolhattam. Ha nem késtem el a kért frók ajánlásával, a húsz kötet beszerzésére tíz magyar és tíz külföldi frót jelölök meg. Természetesen sok kiváló frót mellőzni voltam kénytelen, hiszen így is csak egy-egy művet szerezhet be a felsoroltakból, ha mindenikkel szellemi kapcsolatot keres. A magyar frók közül figyelmébe ajánlom: Ambrus Zoltán, Bibó Lajos, Csathó Kálmán, Karinty Frigyes, Kosztolányi Dezso, Makkai Sándor, Móra Ferenc, Móric Zsigmond, Szabó Dezso, Zilahy Lajos, a külföldiek közül: Anatole France, H. G. Wells, Bernard Shaw, John Galsworthy, Knut Hamsun, Papini, Thomas Mann, Poe Edgar, Lewis Sinclair, Stefan Zweig műveit. Legközelebb, ha újabb összeget kap könyvekre, új névsort állítunk össze.

Szív. üdv. Szerk.

»Dunántúli és Mikospusztai póstahivatal.« Sajnáljuk, de névtelen levelekre nem válaszolunk. Sziveskedjenek névaláírással ellátott levélben kívánságukat megismételni, hogy teljesíthessük. Szerk.

Tisztelettel kérjük kedves előfizetőinket, ajándékozni meg szeretetükkel, pártfogásukkal, támogatásukkal ebben az évben is lapunkat. Kérjük, ne felejtkezzenek el ajánlani ismerősöknek, mert az új barátok új erőforrást jelentenek és együtt, összetartva könnyebben küzdünk meg a ma nehézségeivel.

Önöknek köszönhetjük, kedves előfizetőink, a M. U. L. minden elért sikerét s hogy újból és újból megismételjük ezen kérésünket, tesszük azért, mert mindannyian viharok között küzdünk és mindannyiunknak szüksége van a barát szeretetére, áldozatkészségére. A M. U. L.-ért mi is erőnkön túl küzdünk, hogy azzá legyen, amit a lélek és szellem kincsének ismerünk.

Hálás meleg köszönettel

a Szerkesztőség.

»Arnold Erzsébet, Sikota-pusztá.« Jelégére küldöm szeretettel: Csendes május éjszakákon visszavisz az álom, Azt az utcát gondolatban de sokszor bejárom.

Tele van a lelkem újra száz melódiával, Mint ahogyan tele volt az Avas alja fehér orgonával.

Oh, ha tudná milyen sokat gondolok Magára!

Most is itt cseng a fülemben vidám kacagása.

Kacagjon csak, ne is tudja, hogy mi az a bánat,

Én meg csendben megsírom az avasi fehér orgonákat.

»Ilonka asszony«

»Pestszentörinc 144/3.« jellegre: Amikor először meglátalak Téged, Fehér szekfű nyíltok, búzavirág kéklétt. Azt álmodtam akkor, Te leszel a párom...

Az volt a legelső, legszebb álmódásom.

Mikor a templomban az esküt elmondod,

Minden álmódásom széjjelszakítottad. Mirtuszvirágodra ráhullott egy könyvem,

Az volt az életem legkeserűbb könnye!

Valamikor úgy szerettem a virágot.

Köztük szóttam, velük szóttam sok-sok

álmod.

És amikor az a kislány ráborult egy édes csókkal,

Teleszórtam szöke haját virágokkal!

Egyszer aztán szerelmemnek alkonyatján

Másra borult csókos ajkkal az a kislány. Virágokkal volt akkor is szöke haja

teleszórvra...

Nem szeretem a virágot én azóta!

»Ilonka asszony«

»Szegedi előfizető« jellegre: Nem való bokréta gyűrött süveg mellé. Nem való a szép lány szegény legény mellé.

Mért is jár utána, kinek nincsen módja, Fodros rokolýára, selyem suhogóra, puccos viganóra.

És én mégis-mégis csak járok utána. Piros rózsá nyílik a lábnyomomban. Ezrével teremnek útján a virágok.

Hogy van az, hogy mégis, ha utána járok, tövisre találok.

»Ilonka asszony«

»N. K.-né. A rejtvény beküldése szabályszerű volt és a sorsoladónk közé be is osztottuk. Elismerő soraival nagy örömet szerezett nekünk s ezt mi is igyekszünk viszonzni lapunkkal, s reméljük, hogy sikerülni is fog az eddiginél is még kellemesebb órákat szerezni.

Szív. üdv. Szerk.

GUMIHARISNYA, HASFÜZŐ.

+ sérvtök, méret szerint higienikus gumiarúk, betegápolási ckkék. **Weszely István és Társa, IV. Apponyi-ter 1. sz.** +

»Örnagy neje.« Nem is tudjuk, örülünk-e, vagy bosszankodjunk Nagyságos Asszony által a Spolaris-kávéházban lapunkon észelt csonkítások miatt, vagy a sikernek ezt a látható jelét boldogan vegyük tudomásul. A divatlap kiszakítása, a receptek, kézimunkarajzok kivágása, ugy-e, nem jelenthet mást, minthogy valaki, aki Nagyságos Asszonyt lapunk átnevezésében megelőzte, hasznára is fordította az amire szüksége volt, egyszerűen kivágta, vagy kiszakította magának. Mit tehetünk mi, vagy akár a tulajdonos is az ilyen, titokban vagy nyíltan elkövetett merénylet ellen? A főpincér vagy maga a tulajdonos, ha meg is látnák, mint udvarias emberek, elfordítanak a fejüket és markóznak; hogy nem látják a szép kezek vandál művét. Elhiszi-e, hogy hiába volna a legudvariasabb kérő figyelmeztetés, ezret egy ellen ajánlatunk, hogy a tettenért hölgyvendég sértődötten, haragja megsemmisítő villámaival sújtaná bármelyiküket és azzonnal tűzözna onnan, ahol még ezért a »csekélységért« is szólni mertek neki, a vendég öfenszégének. Akárhogy is szeretnék azon lenni, hogy Nagyságos Asszonynak biztosítsum a következő alkalomra lapunk csonkitalanságát, nem találko megoldást, mert a kávéház tulajdonosa minden vendége részére külön nem rendelhet lapot. Talán az Ön öszinte keserűségéért. — ha véletlenül ezeket a sorokat az illetékesek olvassák. — megszánják lapunkat és épségben hagyják, hogy mások is az egészet és ne csak részeit kapják. Büszkék kellene legyünk az érdeklődésnek eme kegyetlen megnyilvánulására is, de nem kívánjuk, igazán nem, hogy ilyen formában adják tudtukra, hogy amit a M. U. L.-ban adunk, az az etulajdonításig fokozódó tetszést vált ki a közönségből. Mi nem vagyunk szerények, mi nem elégszünk meg egy olvasó elismerésével, nekünk mindenki elismerése kell, mindenki, aki lapunkat a kezébe veszi. És azt szeretnők, hogy a Spolaris-kávéház hölgyvendégei kézről-kézre adják a szép, ép lapunkat, melyből ne hiányozzék egy recept sem. Van még ceruza és papír, hála Istennek! — csak egy kis járadásot kérünk és a recepteket, sőt a divatmodellt is le lehet másolni. Ez az etulajdonítási mód méltó azokhoz, akik a M. U. L.-t szeretik. Ugy-e, Ön is így gondolja, Nagyságos Asszonyom?

Szív. üdv. Szerk.

»Ora et labora.« Hajhullás ellen tapasztalatból ajánlom a következő oldatot: 70 gramm tiszta spirítusz 30 gramm vízzel elegyítünk, feloldunk benne 1 gramm szalicilsavat s hogy a haját ne szárita s: teszünk bele 2 gramm ricinusolajat. Kevés kölnivel illatosít-

jük. Ezen oldattal hetenként háromszor, vagy négyyszer a fejbőrt jól be kell dörzsölni. Az eredményről szíves értesítést kér dr. Ejury Lajosné, Magyaróvár

»**Óda egy menyasszonyhoz.**» Misztikus lázbán didergő érzések pompás színjátéka a vers. Szívesen közlőnk, de akkora halom vers vár megjelentetésre, hogy még tőle további terminusra sem tehetünk ígéretet.

»**L. Rezső.**» A »Régi képe című költeményben impozánsul juttatja érvényre az anyakultusz megkapóan fenkölt gondolatait. Sajnos, a költemény közlését közel jövőben nem ígérhetjük, mert versekkel túlvagyunk halmozva.

Szív. üdv. Szerk.

»**E. M.-né.**» A vérbeli írók sejtetik a Nagyságos Asszony által küldött írások, azonban súlyosan csökkentik kvalitásait a témában található hézagok és tapogatózások. Különösen észlelhetők e hiányok az »Embergép» című írásában, mert ez a monumentális témát nyolcval szorral nem lehet elűntözni. Ez nem is novella, hanem regény téma. Erdemes volna mélyebben behatolni és komolyan foglalkozni vele. A másik kettőnek is vannak értékei, de gyöngeségei is. A versekből megismerjük költői lelkének szellemi fegyverét, melyek előtt elismeréssel hódolunk meg. A versek közül alkalmilag hozzuk »De jó is feledni néha...» címűt.

Szív. üdv. Szerk.

társadalmi viszonyok, vagy egyéb körülmények valami kényes helyzetbe sodortak s ebből nem tud szabadulni. Akár azért, mert nincs meg hozzá a lelki bátorsága, akár azért, mert nagyon félt valakit, akinek nem akar kellemetlenséget okozni. Habozó természetű, a nyílt támadások elől visszahúzó, könnyen sebezhető lélek. Az az érzése van, mintha nem tartanak maguk közé valónak azok, akiknek részéről az utóbbi időben súlyos bántalom érte. Emiatt aztán megéssésként az önhit-zalma is, úgyszólván elvesztette önmagával a kontaktust. Különböző gondolatok kavarganak agyában, de nincs meg a kellő energiája, hogy cselekedni tudjon. Ebben a zilált lelkiállapotban jóindulatú barátai, segítő tanácsra van szüksége. Megérdemli a rokonérzést, mert semmi rosszat nem forral szívében. Egyszerű, kispolgári színvonalon mozgó értelmére jószálgal és szeretettel vágyik hatni. Ha sokáig nem nyúl feléje baráti kéz, az elkeseredés fel-fellobbanó lángjai sűrű perjével borítják el verződő szívért.

»**Magyar leány.**» Józsan, megfontolt, munka- és rendszertető. A felületességet megveti, nemesik könnyelműségnek, hanem bűnök tartja. Cselekedeteiben mértékertartás és az igazságosság való törekvés jellemzi. Olvasmányait szívesebben választja ki az iradalom komolyabb, súlyosabb termékei közül, mint a könnyű szórakoztatást jelentő könyvekből, de azért alapjában vége hangulatos lélek és meleg kedély. Csak olyan emberek közt érzi jól magát, akik a főbb lelki és szellemi tulajdonságok dolgában hasonlítanak hozzá. Utálja a képmutatást. Gyűlölködés, rosszindulat távol áll tőle. Nagy részvétet érez a gyengék és boldogtalanok iránt. A családok sem tudták eltántorítani nemesebb erkölcsi felgöcsölését és optimizmusától. Ujában élénk rokonérzés ébredt szívében egy fiatalemberről, s azóta érekenyebb természetű.

Grafológia

Íránt érdeklődő kedves olvasóinkat lisztelettel értesítjük, hogy a nagy számban érkezett és elemzésre váró levelekre való tekintettel a rovat vezetője, akinek idejét teljes mértékben foglalja az elemzés és megválaszolás, a jövőben csak azoknak állhat rendelkezésükre, akik a levélhez 2 P értékű postabélyeg csatolnak.

»**Az utatók csupa illata.**» Gondolkodó, töprengő, de a cselekvésben határozott és energikus. Bár érzelmes természetű, józan érzéke van a realitáskor iránt. Szereti a könnyű szórakozást, anélkül, hogy elmerülne benne vagy felületessé váljunk. A régmúlt világ szépségeire és varázására sok minden emlékezteti, amit szűkebb környezetében lát, de megérti a mai idők parancsát s ha kell, szembeszáll az élet nehézségeivel, a becsavargya elé tornyosuló akadályokkal. Nem értékeli túl magát, nem optimista, de nem is peszimista s ezért ritkán éri csalódás. Az iradalom és művészetek iránt mély vonzalmat érez. Vidám társaságban kellemes társalgó. Öszinte, egyenes modorú, anélkül, hogy bárkit is megbántana. Van egy feldehettelen glóriája, amelytől nem tud szabadulni

s amely fájdalmas emléket élőszert föl benne. Ilyenkor a magányba menekül, nehogy akaratlanul is feltárljon a szíve.

»**Erdők lordja.**» Lelkiaktra és tulajdonságokra sokban hasonlít »Az utatók csupa illata» jellegű sorok írójához. Csak az idegei reagálnak talán éledekben a külvilág benyomásaira. Hevesebb vérmérsékletű, anélkül, hogy megdondatlanságra ragadtatná magát. Képzeletvilága is színesebb, mozgalmasabb. Nem mindig következtetés önmagához, de ezekből nem csinál lelkiismereti kérdést, mert alapjában véve tiszta szándék vezeti és tudatos kárt nem okoz senkinek. Erős intellektus, honolni tudó kritikai érzékkel. Mozdulatai rövidek, hirtelenek. Beszédmódora érdeklődést keltően közvetlen, kissé szaggatott, olykor pathetikus, de nem színeszkedő. Gyorsan tájékozódik embereket és dolgokat illetően, de nem ragaszkodik az első benyomásokhoz. Szimpátiája könnyen fordul antipatiára. Az utóbbi időkben nevezetes hangulattal ózason ment keresztül, aminek érzelmű háttérre van.

»**Emericus 29.**» Alapjában véve igen jóvaló, derék karakter, akit vagy a

APRÓHIRDETÉSEK

Ennen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 20 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1 P Jellegű hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 P utalandó át.

Női divatszalon a legutolsó divatszintű díszesen, olcsón készíti női ruhát. Jutányos feltételek mellett rövid idő alatt tökéletesen tanít szabni, varni. Szakvizsára előkészít. Bogariné, V.L. Vilmos császárné 45. I. em. 1/a.

Házvezetőknök háziaszony támaszának ajánlunk intelligens asszony 8 éves leánykájával csekély fizetésért. Levelek »P.-né, Bieske jellegre kiadóba kéré.

Fiatal, okl. tanítóknök gyermekek tanítására úri családhoz ajánlunk. Vizsgára felelősséggel elkészít. Háziaszony teendőiben készséggel segít. Levelek »Tanítóknök jellegre kiadóba kérék.

Belvárosi kereszény női divatszalon minden igénynek megfelelő ruhákat jutányosan készíti. Úriknöké szabást, varrást könnyű módszerrel tanít. Közma, Hayas-u. 2.

Nyerő Nándorné önművészi kézimunka női divatszalonát Vilmos császárné 76. I. em., a Pesti Hirlap palotája melly helyezte át. Háziaszonyi teendőikben perfect, kitűnően főző közepkorú, intelligens, komoly nő házvezetőknök ajánlunk. A főzés mellett kisebb teendőik elvégzését vállalja. Teljesen megbízható, lelkiismeretes. Hasonló minőségben való alkalmazásban, kitűnő bizonyítvánnyal rendelkezik. Levelek »Házvezetőknök jellegre kiadóba kérék.

Budapest, III., Római fürdőben, Keve-u. 75/a. szám alatt levő Egeri zsebet Otthonban 3-10 éves gyermekek családias teljes ellátást kapnak gondos felügyelettel, 6 éven alatti gyerekek havil 40 pengőért, 6-16 éven felüliek 50 pengőért. Főmenet hegyi levegő, napos, egészséges szobák, elemi iskola szomszédságában. Érdeklődni lehet III., Keve-u. 75/a. vagy IX., Ráday-u. 29. Szabolcsi úrikereszében.

Vargányagomba, száritott, világos 10 P, sódtársa 7 P, lenese, apró 32 fillér, nagyszemű 48 fillér, mák 150 P kilója utánvétel. Láng Nándorné, Eger.

Saját gyártmányú bútoraimat utolérhetően olcsón árúsolom, mert nem tartok drága bútorterméket a fővárosban. Öreg bútorait modernre kicserélem, vagy restaurálom, meglevőkhoz új kombinációt készítek. Munkatervem vasárnap délután 10 óráig is megtekinthető. Mailer Lajos bútorgyár, Újpest, Erzsébet-u. 8. Baader-gyár mellett. Betűs villamos, 30-30-as autósbusz.

Urileány, ki a háztartás minden ágában járatos, szépen varr, kézimunkázik, nagyobn úricsaládnál házikasszonyi állást vállal vidéken is. Borbás Janka, Váczenyinti sző.

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

Itt van már a bálti szezon ! Három legújabb divatú estélyi ruhát mutatunk be, amelyek kivételes szépsége szabásuk egyszerűségében és nagyvonalúságában rejlik. A világos színek dominálnak. Az első ruha, sötét selymekabátkával, struccotll-kézelővel és struccotll alsó szegéllyel rendkívül elegáns. A második estélyi ruhának vízesésszerű díszítése festői hatású. A harmadik virággirlandos, cape-szerű ujjakkal díszített újdívatú tunikaszerű estélyi ruha, különösen a karesit nők számára hatásos.

MAGYAR GYERMEKEK LAPJA

MAGYAR URILASSZONYOK LAPJA HAVONTA HARMASZOR MEGJELENŐ ÁLLANDÓ MELLÉKLETE
SZERKESZTÍ: ÉFA NÉNI, ELKE BÁCSI ÉS KIS PATÁINK ~ SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-
HIVATAL: BUDAPEST, VI. JÓKAI-U. 37. A MAGYAR URILASSZONYOK LAPJA SZERKESZTŐSÉGE

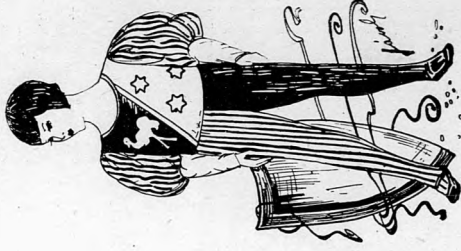
Ít a farsang

Kispajtásim, itt a farsang!
Nagyvidáman áll a bál,
Jókedvében még a szél is
Táncos zenét muzsikál.

A hóhelyi táncperdűt
A fákkal a nagy hegyen,
Ötítik fel a maskarákat,
Hogy kedvünk nagyobb legyen.

Nem szabad most búslakodni,
Szép az élet és vidám, —
Maszka-bába induljunk hát,
Gyere te is, pajtáim!

Mosolyogjunk, ahogy nevet
Minden bánat legyen távol,
Szép farsangj színes fáyol
Szállingózzon most mitránk!

a kéziratoskat, hogy hozhasseuk. Kedves Jankómat, erről nem szabad megfeledkezned, ha elcsodáló vagy verspecsét hoznak. — **Lányi Lilike,** Lilikém, kis szivem, neked azt ízenem, amit kis pajtásodnak, Fogj Jendekem üzenem. Te is szivkém, elkésvé küldöd karácsonyi versetted. Rejtvenymegfejtésed jól sikerült. — sorsolások közé beosztottad.

Lakos György és Rezső. Kis pajtáidk, örültünk, hogy nagy szorgalommal és még több ambícióval készítették a rejtvenyveteket. Sokat azonban nem tudunk közölni, mert a rajzos rejtvenyekről kislés kellene készíteni, ami külön kiadást jelentene. Válogatunk a jobban sikerültek közül és megörvendeztetjük velük rejtvenyvetőjő kis pajtásainkat. —

Wesztorgom Ilonka, Drága kis Ilonka, örültünk, hogy te is becsatlakoztál a mi kis olvasóink táborába. Készenjünk jó kívánságaidat. Kedves, hogy kívülről tudod már a verseket, melyeket ebben a kis lapban találsz. Ilyen kis barátokat kívánunk mi a Magyar Gyermeknek Lapjának. —

Horváth Babi, Bócsa kis Babi, sejtájnuk, hogy ajándékunk elvesztett és nem juthatott el rendez időbelen. Hozzád! Küldtünk helyette másikat. Megkezdted? Szeretettel várjuk az új mesét és várnunk te is tagja légy. — **Milka,** Ráckeve, Mikéket szívesen látjuk a rejtvenyvetők között, de a Kis Emberek Társaságátban is. Az 6 helyre is írt van közöztünk, mert keresztanyukája után mi is örömet akarunk neki szerezni.

Drága kis olvasóink! Mindnyájatoknak nem tudtam külön-külön megköszönni névnapra, a karácsonyi ünnepekre és az újévre küldött jókívánságaitokat. Azért itt küldöm el hozzátok szeretetektől meghatótt lelکم meleg köszönését. A J. Istennek áldjon meg titeket, hogy örömet jelentettek mindenkinek, ahogy mi örültünk kicsi szívetek kitárult szépségeinek. Olyan édes, hűségessé kis barátoknak bizonyultok, hogy áldozatot nem kímélve, teljesítitek óhajátstokot és mint meggyőződöttetek ebből a számból, ezután minden tíz nappal folkeszereteket M. U. L.-ban ez a kis lap, a ti barátok. Szerezsetek és szereszettek neki új barátokat. Ezt kéri tőletek ölelést és csókokat.

Efa néni és Elke bácsi

tükám. — **Kegyes Pityu és Ócsike,** Szébb örömet nem is találhattok számunkra, minthogy hallás szeretettel gondoltok reánk ezúttal a kis lapért. Ird meg, Emberek kárm, hogy fogadtátok a Kis Emberek Társaságának meghívásáról szóló bejelentésünket? Úgy-e, te is csókolád is hozzá leszek? A bekioldott rejtvenyvedet, hátra nevezés, nem tudtuk megfejteni.

Igazan nem s mert nem írtad meg a megfejtés eredményét, ma sem tudjuk, mit is jelenthet a két sta. ta. 4 és st. 1. ötöös. Ha azt akarod, nyugodt legyen, írd meg melöbb, mert hiába vótálunk a fejünket, nem tudjuk kitalálni, mit akartál elrejteni, annyira jól vagy rosszul elrejtetted. — **Körmezőky Jancsika édes anyuskáinak,** Jancsika fényképet megkaptunk. Szíves túrelmet kértünk, mert ebben a kis lapban hoztuk Jancsika fényképét is, több kis olvasóink fényképével együtt. Türoliruhás pajtáinkat, örültünk, hogy legelőbb fényképet megismerhetjük. — **Szalaky Magduska,** Kicsi Magduskám, sokszor gondoltok rád és nem tudom elfelejteni korodat meghaladó okosságod, bátor fellépésed, talpraesett válaszaidat, amik kel úgy meg tudtál nyelni, pedig csak most ismerlek meg. Tölöd lesem néni tudni, akivel már szünetekbenről lehet beszélgetni, mi a te mindent befolyásoló ment véleményed a Kis Emberek Társaságának megszervezéséről. Mikor arról kérdeztelek, még nem olvastad a felhívásunkat, most már bizonyosan feltehetsz megismerési kérdésekre. Úgy-e, felelsz? Ha személyesen feljössz, hogy szóval mondd el, még nagyobb örömet szerez nekem, Magduskám. — **Fülöp Ilonka,** Iónkám, anyavirágom, jókívánságaidat szeretettel megöleltem, megköszöntöm, Ummeg is mosolyogva jártam között, magam is mosolyogva jártam azon a napon és ezt a sok szépséget mind ti adátok nekem... Ne búslál, kis lányom, ha nagyobb leszel, segítség nélkül is meg tudod majd fejteni a rejtvenyveteket. Addig kérjéd csak bátyáid segítségét. — **Fogj Jendike,** Karácsonyfa című versikéd, Jendekem, nagyon szép hangulatos, de későn küldted, édes kis barátom. Karácsonyi számunkban már nem tudtuk hozni. Örizz meg jövő karácsonyra s akkor köldd be még novembertben, mert legelőbb egy hónappal előbb meg kell kapjunk ünnepi számunkra

Rajzolóművész kispajtsáink

A legújabb feladatunk, aminek a megoldását föléték várjuk, ennek a szép kis kutyuskának a terafotása. Vigyázzatok, hogy a kutyuska lapos bundáját jelölő finom vonatokkal is hűten visszaazadjatok a papírosn. Majd meglátjuk: ki a legény a gáton, illetve: ki az igazi rajzolóművész!

FEJTÖRŐ

1.

Számalomrejtvény. (A beték helyes csoportosítása minden magyar gyermeknek szóló felhívást jelent.)

O S
O O
A A
R R
K K
E E
P P
A T M A E K A T J K M G K S L
A L
E E
Y Y
Y Y
A A
A A
V V

Beküldte: *Koncz F. József*, kis munkatársunk (Zilah)

H	U	J	O
U	J	A	O

Beküldte: *Schnürmacher Vera*, kis munkatársunk (Budapest)

3.

1	2	3
2		
3		

Keresztrejtvény.

Beküldte: *Szabó Gyula*, kis munkatársunk (Budapest)

Vízszintes sorok: 1. fészény, 2. név, más, 3. betegség más szóval.
Függőleges sorok: 1. világralan, 2. régi ürmérték, 3. leginkább gyermek teszi.

4.

T	a
321	a

Beküldte: *Koncz Tibor*, kis munkatársunk (Türkeve)
Megfajta határidő: 1933 február 1

A megfajta eredményét és a nyertesek nevet az 1933 február 20-i számban közöljük. A helyesen megfejtők közül

20 megfajta szép meséknyújtalomban részteszt.

Angyalok az erdőn

Mese ~ Írta: *Szervató Manyka*, kis munkatársunk (Dés)

Szép, tiszta téli idő volt, csillogó hó borult erdőre-mezőre. Olyan csillogó szép volt az egész világ, hogy még az angyalok is kikundikáltak az ég ablakán és gyönyörködve tekintettek a földre.

Két kis angyal meglátta a jó Istent, engedje le őket a földre szégyen gyermekkel alakjában. Szent Péter is partfogolta keresztüket és így történt, hogy a két kis angyal, mint két szégyen gyermek, a földre szállott és egy földbe ment. A nagy hóban azonban eltevedtek és hiába keresték az utat, nem bírtak rátalálni.

Hirtelen fejszezápas ütötte meg a földüket és reménykedő örömmel mentek arrafelé. Ott állt a gazdag ember és hatalmas szálkát vezetett ki cselédeivel, hogy pompás palotájának mindenik termét jó melegeen fűtthesse. A két kis angyal szépen kérte, hogy mutassa meg nekik az utat, mert őket haragosan elkergette magától őket.

Nagybűsan tovább bandukoltak tehát a térdigő hóbán.

Egyzere csak megpillantottak egy bősit aki rózsát szedgetett és akinek nagyon rossz volt a ruhája. De főszagos szíve megérezte a két kis gyermek kérését és hirtelen meg az utat mutatta meg nekik, hanem még a rongyos kabátját is odadotta, hogy meg ne fázzanak.

Isten aldojon meg téged te szégyen ember! — hallgatódt a két kis angyal.

— Aldjon meg téged is! — búcsúzott fölük a szégyen ember.
A két gyermek megrázódott és meglátta angyallá változott. Alig várta, hogy visszaerjenek a Menybe. Megkérték a jó Istent, hogy aldoja meg a jószívű szégyen embert, de a szívtelen gazdagot büntesse meg azzal, hogy ismerje meg a szenvedést.

A jó Isten aza szomorú lett és így szólt:

— Nem tudjátok, mit kértek, gyermekeim... A szégyen embert én már megáldotam. Szuhajtotok angyalszárnnyon a szégyen ember után és mcnjertetek el a gazdag ember palotájába is. Mindezt látni fogtok.

A két kis angyal kőbe burkolódzott és követte a szégyen embert. Látták, hogy a szégyen ember egy didergő nyuluskát takartát a kabátjával.

— Hazaviszem ezt a didergő kis nyulat szégyen gyermekemnek, — gondolta magában.

Azán belesték a kis kunyhó ablakán és látták a gyerekek boldogságát és örömet, hogy édesapjuk egy kis nyuluskát hozott nekik.

A két kis angyal egymásra nézett.
— Nem kell ezeknek semmi!... Elég gazdagok így is, mert a lelkiük gazdag!

A két kis angyal most a gazdag ember palotájához repült.

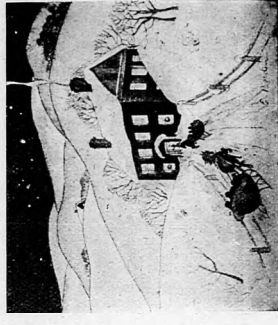
Be kellett hűnyömk a szemüket, mert olyan képrázatos volt a fányság és a pompa. Zeneszó tánc, vidámság hullámozott az aranydíszes termekben.

Az egyik szobában voltak a gazdag ember gyermekei, de ártelenül veszeddeltek, civakodtak, hajbókniók egymással és összerőtött pompás játékokat.

A két kis angyal ledőten el akart lépni, amikor észrevette, hogy egy sötét, csöndes szobában, maglyázan és teljesen magárahagyva fekszik a gazdag ember. Senki híres mellette, aki legalább egyetlen pohár vizet adna neki.

— Szégyen gazdag ember, — gondolta szomorúan a két kis angyal és szárnyuk rebbentésével hűstettek eseresep ajkákát. Reggel a jó Isten el járultak és szelid alakzattal ezt mondták:

— Atyánk, a Te főszagosd végtelen és a Te igazszagod soha nem téved...

Hull a hó!

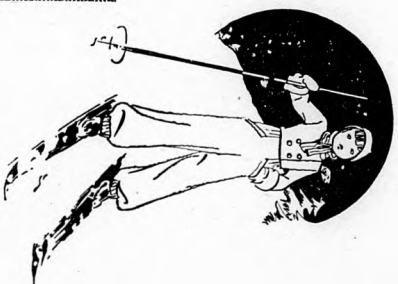
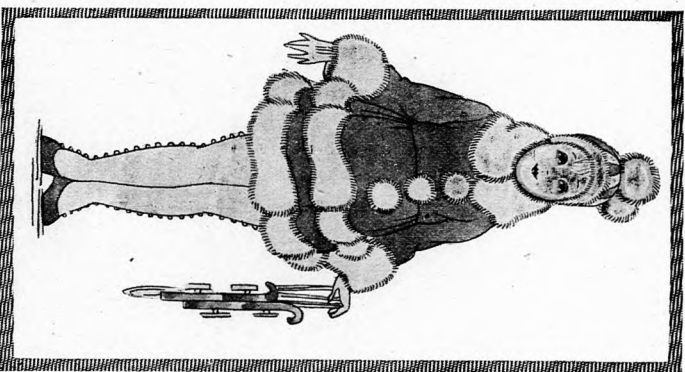
Kis pajtások,
Gyertek velem,
Fákön, réten,
Dombon, hegyen
Minket vár a
Hó palásija
Téli szép
Kirándulásra.
Csillogó a
Hó paplanja,
Fehér fászkák
Vannak rajta,
Sportot üzni
Most való
Téli sportnak
Nincsen párja,

Hófelelnek csillogása
Játszi kedvre hangoló:
Hull a hó... hull a hó!
Ó, be pompás... ó, be jó!
Éljen a vakáció!
Először is számra tölünk,
Domboldalon lerepülünk.
Siklik a szán gyorsan-gyorsan,
Szívünkben az öröm dobban.
De a szánkót fel kell húzni,
Csak így lehet újra csúszni,
Húzzuk, pajtás, fölfele!
Új be, pajtás, a kis szánba,
Én beálló majd a hámba,
Lovauskának szán ele!
Hull a hó... hull a hó!

Ó, be pompás... ó, be jó!
Éljen a vakáció!

Ha elég volt már a rölli,
Koroslyát kell felcsatolni.
Menjünk ki a jégpályára,
Tűkürsima jég hátára.
Ugy siklunk majd, mint a fecske,
Mint a sebes szárnyú lepke,
Hej, be pompás élvezet!

Amíg siklunk a jég hátán,
És repülünk a szél szárnyánb-
Daltoljunk vig éneket:
Hull a hó... hull a hó!
Ó, be pompás... ó, be jó!
Éljen a vakáció!
Ha nagyon hegyesek lesztek,
Akkor jön a legnehezebb:
Si-falpakat kötünk fel mi
És úgy fogunk messze
menni.

Si-falpakon, kis pajtások,
Befáradhatunk a világot,
Gyorsan, mint a versenylo,
Hegyooldalról hőmezőre,
Domboldalról dombtetőre
Ugy megyünk, mint szélapó.
Hull a hó... hull a hó!
Ó, be pompás... ó, be jó!
Éljen a vakáció!